

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

A belügyi költségvetés.

Budapest, október 29.

Majdnem tizenegy millióval nagyobb summával zárul az idei belügyi költségvetés, mint a tavalyi. Ez a tizenegy millió többlet annyit jelent, hogy Magyarországon a jó közigazgatás, akultúra, az egészségügy ismét egy lépéssel haladhat előre és ismét meghódíthat a jobblétnek eddig még nem érintett szűz területeket. A pénzügyi bizottság, amely ma a belügyi költségvetést tárgyalta, érezte, tudta, hogy e tárcza fontossága az utolsó esztendőben emelkedett és éppen ezért rajzolt körülötte annyi gondolat és kívánság.

Mindnyájan tisztában vagyunk azzal, hogy Magyarországnak a külső országokkal szemben még jó ideig nem lesz szabad keze és éppen ezért ezt az időt belső munkára kell fordítani. Sőt ugy is fordítható a helyzet lapja, hogy a magyar nemzet történelmi misszióját csak akkor teljesítheti igazában, ha belül rendezettek és erősek vagyunk. Hozzáértők azt mondják, hogy a kis Szerbia sokkal komolyabb ellenfele lehetne a monarchiának, ha belső organizációja egészséges lenne; de mert közigazgatása korrupt s a lakosság között nincs meg az az egészséges kohézió, melyet csak okos, becsületes és előrelátó igazgatás teremthet meg: a nemzet puha, komoly akadály elé nem vihető. Eszünk ágában sincs ugyan Magyarország és Szerbia belső ügyei között bármilyen párhuzamot huzni; de azt minden túlzás nélkül megállapíthatja mindenki, hogy még Magyarországon is van tennivalója egy széleslátású és erőskezű belügyminiszternek.

De akit ez az ujságírói föltevés sem győzne meg, vegye elő az idei belügyi költségvetést és vizsgálja meg az egyes tételeket. Minden elfogulatlan embernek azt kell belőlk kiolvasnia, hogy itt ugyszólván második honfoglalásra készülnek, a népnek minden rétegét, minden szerzetét arról akarják meggyőzni, hogy a magyar állam nem az a kegyetlen istenostora, ki csak korbácsolni és adót szedni tud, hanem gondos atya, ki törődik a nép egészségével, a nép ezer ügye-bajával, törődik a jegyzővel, a bíróval, az orvossal és a közigazgatás minden rendű és rangú emberével — törődik velük azért, hogy bennük a nép ne fogházöröket, de céltudatos vezetőket lásson.

Régi szólás-mondás, hogy a közigazgatás olyan, a milyen a közigazgatási hivatalnok. Ha ez a hivatalnok — akár jegyző, akár szolgabíró, akár orvos, akár bába — becsületesen elvégezheti föladatát, élhet hivatásának, akkor a jó adminisztráció megszületik és meg-

is erősödhetik. Ezt az akxiómát ugy váltja föl gyakorlati igazságra a belügyi költségvetés, hogy — csak taláalomra huzunk ki néhány numerust a tárcza számtengeréből — hogy a lakberek rendezésére egy milliónál többet szán, a díjnokok illetménye majdnem négyszázezer koronával nő meg, a megyék dotációja egy millió és háromezrezer koronával szaporodik, a községek közigazgatásának céljaira félmillióval kerül több, a csendőrség javulását másfél millió plusz jelzi, a fővárosi rendőrséget háromnegyed millió... s így tovább véges-végig minden ágon, minden vonalon.

Természetesen, ezek csak elvetett magok, melyeknek kalásza csak évek mulva fogják fejüket kidugni — ennek következtében igen gyakran halljuk azt a fölajdulást, hogy tulajdonképpen mi is változott meg ebben az országban a nemzeti kormány uralma alatt és mi a különbség a ma és tegnap között. Az Egyetértés olvasói jól tudják, hogy mi magunk is gyakran fölvetettük ezt a kérdést és a mikor ugy általánosságban válaszoltunk rája, néha bizony ez a válasz nem a leghizelgőbb jellemzése volt a koalíciós kormány általános politikájának. De ugyanakkor sohasem szüntünk meg hangsúlyozni, hogy a kormányban vannak olyan férfiak, kik még ezt az ideiglenes helyzetet is gyümölcsözően ki tudták aknázni a magyar nemzet szempontjából. Megértették, hogyha az egyik fronton nem lehet csatát nyerni, azért még nem kell takaródót fujni az egész vonalon; vannak pozíciók, melyeket kifejlésztetni és megerősíteni lehet még a mostani viszonyok között is.

Jól esik megállapítani, hogy a par excellence nemzeti téren való hátrálásokat, vagy legjobb esetben vesztegetéseket némileg ellensúlyozza például az, hogy ma Magyarországon — vették észre? — az a gyönyörűséges szép gondolat kezd kivirágogni, hogy a visszaélések nem maradnak többé sötétben. Eddig valahogy ugy volt, hogy Magyarországon „mindent ki lehet vinni“, csak alkalmas embert kell találni. Különösen a közigazgatásról volt elterjedve az a fölfogás, hogy ez a hely nem az a hely, ahová, mielőtt belopóznának, az emberek leszokták oldani saruikat. Nos, ma fordulat észlelhető ezen a ponton is. Nem kell az olvasó emlékezetébe idézni a legfrissebb eseteket, mely tisztán láthatja, hogy itt egy erős, hatalmas kéz emelkedett a magasba, mert arra int, hogy eddig s ne tovább; az erkölcs kezd üres frázisnál egyébe is lenni és a visszaélés nem ölthet többé magára tetszetős köntösöket. A pénzügyi bizottságban ma nyilvánvalóan konstatálták ezt és egyben tudták értékelni az ilyen kormányzás epochális horderejét.

E mellett azonban Andrássy Gyula tetteit elég éles kritika is érte; különösen a szociálista szakszervezetekkel szemben elfoglalt álláspontjára vetette magát ez a bíráló. Hinnék-e a szociálisták? A „fekete gróf“ megvédte az ő szakszervezeteiket, rámutatott e szervezetek kulturumkájára és azt a fölfogást nyilvánította, hogy ő bizony nem nyúl e szervezetekhez, míg a törvényesség terén maradnak meg. A törvényesség terén! Mert a visszaélést, a terrorizmust még nekik sem hajlandó elnézni a „fekete gróf“. De hát a szociálisták született ellenzék; senkisék várja tőlük, hogy Andrássyt támogassák; (talán maga a belügyminiszter is rosszul érezné magát, ha ilyfajta velleitásokat észrevenne); különösen sem várják tőlük ezt most, mikor a választói reformtervezet nyomult előtérbe.

Érthetetlen azonban, hogy a szociálisták ugynevezett magyar pártokban és magyar politikusokban is segítséget kaptak. Bennünket annak idején nem lepett meg az ellenkoalíció alakulásának híre. Nemzetiségek, szociálisták, darabontok vonultak föl a belügyminiszter választói reformja ellen. Mi sem természetesebb, mert hiszen a reform a-ja és z-je a magyar nemzeti szempont volt. Hogy az ellenkoalíció nem sikerült, szerepét azok vették át, kik szivesen játszószák ki magukat a magyar nemzeti állam sampionjainak. Hát ezt nem értjük. Azoknak az uraknak elvégre tisztában kellene lenniök azzal, hogy az a plurális választói jog nem definitív, nem századokra szóló reform. Sem több, sem kevesebb nem akar az lenni, mint átmenet, mint hid a mostani restringált választói jog és az egyenlő, általános, titkos, községenkénti választói jog között. Tehát nem arról van itt szó, hogy egy teorikus, még a magyarság helyzetét is figyelembe vevő teorikus munkát teremtsenek; hanem arról, hogy az a bizonyos ugrás a sötétbe ne legyen olyan nagy ugrás és ez a sötétség ne legyen olyan egyiptomi sötétség.

Nagyon sokat hivatkoznak mostanában Belgiumra; nos, Belgiumban sem tértek át egyszerre a legegyszerűbb és a legtökéletesebb választói jogra. Először a pluralitásra tértek át (a miénknél százszor brutálisabb pluralitásra) aztán enyhítettek valamit a formán, de a pluralitást megtartották, sőt még ma is tartják s egyáltalában nem hajlandók róla lemondani. De magával a természettudományi fejlődéssel helyezkedik szembe az, ki hirtelen brüszk átmenetet követel.

Andrássy tervezetét ugyan még nem ismerik, de olyan hitvány nem akadhat ebben az országban, aki föltételezné róla, hogy megalkotásakor nem a magyar nemzeti szempont lebegett előtte.

Ez a magyar nemzeti szempont követeli a plurálist s az, hogy a gyors átmenet ne csináljon ebből az országból Csáky-szalmáját. Erősen félreösmeri Andrásyt az, aki föltételezi róla, hogy mint valami teoretikus, vagy bürokrata, beleszeretett ilyen, vagy olyan formába; az ő szemében a plurális csak a legjobb eszköz egy szakadék áthidalására, mely szakadéknak a másik partján ott van az egyenlő, általános és titkos választói jog.

Nem lehet véleménykülönbség abban, hogy itt, ebben az országban mindenkit egyforma jog illet meg; de ahhoz, hogy mindenki jogához jusson, idő kell, ezt a munkát máról-holnapra csak papiroson lehet elvégezni, de nem a valóságban. Megkérdezték egyszer Bebel Agosttól, mit csinálnának a szocialisták, ha valamilyen csuda folytán már ma módjukban lenne kezüket a hatalomra rátenni. Azt felelte a vezér, hogy bajosan tennék rá a kezüket, mert ahhoz, hogy a szocialista társadalom berendezkedjék, idő kell; az csak akkor történhetik meg, ha a kapitalista társadalom elvégezte feladatát — ezt az átmenetet a szocialisták nem ugorhatják át. Tehát nekik is kell átmenet, aminthogy minden haladás csak átmeneteken, pallókon, hidakon keresztül képzelhető el.

Ezt a magától értetődő dolgot, mint említettük, még a magyar politikusok sem akarják megérteni. Sajnálattal látjuk ezt. Azt hittük, hogy a belügyminiszter csak fegyvertársakat fog oldala mellett látni ebben a küzdelmében, de nem fog kelleni védekeznie a magyarság táborából jövő támadásokkal. Azt gondoltuk, hogy a magyar nemzeti szempont oly magasan ragyog, hogy annak fénye bevilágít mindenüvé és az elméket egy utra tereli. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy Andrásy reformja neántsvirág, melyre még nézni sem szabad; bizonyára ő tiltakozna leginkább az ellen a feltevés ellen, mintha minden kritikát el akarna

nyomni. De a bíráló észrevétel és a reform elé vetett gáncsvetés között nagy a különbség. Véleményét mindenki szabadon elmondhatja; de akkor egyetlen magyar embernek sincsen joga, hogy a belügyminisztert a magyar nemzeti szempont elejtésére és valamilyen fényes teória applikálására bírja. Azt lehetne mondani, hogy ma Andrásy képviseli a nemzeti szempontot; ki ellene fordul, e szempont ellen fordul. Éppen ezért hiszünk, hogy minden becsületes embernek — miniszternek, pártelnöknek, erősebb szavú képviselőnek egyaránt — az a kötelessége, hogy fölvilágítsa a jószándékuakat: a plurális nem végleges reform, a plurális csak átmenet, a plurális csak elhárítója beláthatlan zavaroknak és katasztrófáknak s hogy Andrásy azzal csak a hazának, csak a magyar nemzetnek akar szolgálatot tenni. Mi reméljük, hogy az ilyen őszinte szónak meg lenne a fogatja. Nem tudjuk, ugyanis, elképzelni azt az eshetőséget, hogy akkor, mikor egy ember a nemzetnek akar szolgálatot tenni, hogy éppen akkor akadjanak magyarok, kik kötelet feszítenek ki lábai elé.

A politikai helyzet kétségtelenül borús; mégis az az impressziónk, hogy a becsületes szándékot megértik majd az emberek. Lám, a belügyi tárca csak egy csik a nemzet életében, mindamellett kezdik itt megérteni azt a politikát, mely nem a mai napra dolgozik rakétadurrogatással. Éppen így meg fogják érteni a választói reformot; észre fogják venni, hogy erre a reformra, úgy ahogy van, a nemzetnek van szüksége s akkor aztán bizonyosan diadalmaskodni is fog.

Budapest, október 29.

Gróf Zichy Aladár a királynál. A király ma délután fél tizenkét órakor gróf Zichy Aladárt, a király személye körüli minisztert, magánkihallgatáson fogadta.

Az osztrák miniszterelnök Budapesten. Báró Beck osztrák miniszterelnök ma délután Bécsből Budapestre érkezett.

A bécsi német nagykövet Budapesten. Tschirschky bécsi német nagykövet ma éjjel rövid tartózkodásra Budapestre érkezett. A mai délután folyamán előreláthatólag megjelenik a király előtt kihallgatáson. A nagykövet még ma este szándékozik elutazni a fővárosból. Tschirschky bécsi német nagykövetnek budapesti tartózkodása, mint a „Budapesti Tudósító”-val irányadó helyről közlik, a német császár külsőben álló bécsi látogatása alkalmából szükséges rendelkezések megállapításának szól. Ennél továbbmenő jelentősége itt létezik Bécsbe visszautazni.

A magyar delegáció ülése. A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság holnap, péntekre ülést hirdetett, ez azonban elmarad, mert az osztrák delegáció még nem fejezte be a költségvetés tárgyalását.

A jövő évi ujoncozás. Az ujoncjutalék megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatok még nem is kerültek a képviselőház elé, de a hivatalos lap mai száma már közli a honvédelmi miniszternek körrendeletét a törvényhatóságokhoz intézve az 1909. évi ujonczállításhoz vonatkozó előmunkálatok tárgyában, mely szerint az 1909. évi ujonczállítás a véderőtörvény 43. §., illetőleg 90. §. 1-ső pontjában foglalt rendelkezés alapján községenként, illetőleg körjegyzőségi csoportok szerint, Horvát-Szlavonországban pedig politikai községenként hajtható végre. Az 1909. évi ujonczállításhoz felhívandó három korosztály, az 1888-ik, 1887-ik és 1886-ik évben született állításkötelesekből áll. A körrendelet többi része a sorozó járási tisztviselők és községi előjáróságokhoz intézett, a szokásos utasításokat tartalmazza, a sorozásokat megelőző elmunkálatokat illetően.

Czáfolat. A bécsi Reichspost mai számában cikket közöl „Die Pluralverswörer” címmel, amelyben azt állítja, hogy Kossuth Ferenc és a függetlenségi párt ellenzéki korukban összekötésbe léptek a szerbekkel, hogy velük együtt vonuljanak fel Ausztria ellen. A cikk azt is állítja, hogy Kossuth Ferenc titokban Belgrádba utazott, hogy ott a szerbeknek a függetlenségi párttal való kapcsolatát szorosabbá fűzze és hogy a nagyszerb mozgalomhoz szükséges pénzüsszöveget a tulipán mozgalomból befolyt pénzekből fedezte. A Magyar Tudósító illetékes helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a cikk minden sora szemszedett valótlan. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Bel-

Istenhozzád.

Írta: Gagyhy Dénes.

(Utánnomás tílos.)

Nagyságos asszonyom, ugy-e, nem várta ezt a levelet? Ha gondolta volna is, hogy ezen a földön alkalom adódik arra, hogy egymással szót váltsunk — bizonyosan másképp gondolta, nem így.

És igaz van, ha ezt hitte.

Mert az ember mindig azt hiszi, hogy a jó nem változik rosszra, az édesből sohasem lesz keserű s ha egyszer része volt földi gyönyörűségben, állandó marad az mindhalálig. És tudja az Isten, ha a remény nem volna, hogy ezer csalódás után is kifesse színesre, csábitóra a jövőt, ezernyi botlásnak, teméntelen fájdalomnak emlékét mélyen elássa előlünk s egyre azal biztasson, hogy ami elmúlt, visszajön még: talán máról holnapra belepustulnánk a reánk mért megpróbáltatásba.

De hiszünk és remélünk. Hiszünk vakon, sokszor merészen és megátalkodottan, pedig tudjuk, eszünkkel meg is vagyunk győződve arról, hogy amit eltemettünk, azt feltámasztani hatalom nincsen . . .

Emlékezik-e, mikor utoljára találkoztunk? Emlékezik-e, mit mondott akkor? Ugy-e, ezt mondta:

— Ne jöjjön többé hozzánk, nem szabad látnunk egymást, menjen el a vidékről is, valahová messze!

Igaz?

Nos, én engedelmeskedtem. Eljöttem arról

a vidékről messze, hirt sem viszen felőlem senki. De így kellett tennem, ön kívánta, nagyságos asszonyom s nekem másképp cselekednem nem volt szabad. Tudom, hogy nem szívesen adta ki a száműzetési parancsot; tudom, hogy a szívébe nyilallott, mert szeretett, talán az első szerelemmel, melyet leánykorában nem élvezhetett. Láttam szemében a könnyet, mikor buszított s éreztem az öleléséből, hogy milyen nehezére esik a válás . . . Nehezemre esett nekem is, miért tagadnám! Azóta már csak álmodom felőle; átálmodom, ami történt, néha a folytatásába is beleálmodom. Pedig üres semmiség, nem egyéb . . .

Emlékezik-e, mikor először szoritottam meg a kezét, forrón, hosszan, hogy az arca lángborult tőle és elszaladt előlem, mintha fénye, mintha kísértet lettem volna, akitől menekülnie kell? Ott, künn volt a hegytetőn, a keskeny mezei ut szélén. Még most is látom azt az orgonafát, a mesgyétől áthajolva az ösvény fölé, fojtó illatu, bódító szagu virággal tömött megakva. A többiek előre siettek, csak mi maradtunk hátra. Le akarta huzni az egyik ágat, de nem érte el, a meredek partra pedig nem bírt, vagy talán, mert tőlem restelte, nem akart felágaskodni. Én kaptam az ág után, én elértem és odahajtottam maga elé. Két kézzel tépte róla a virágot, kalapiát, keblét megrakta vele, még az én ölembe is beledobált egy csomót és rám parancsolt, hogy vigyem maga után.

És ekkor kanyarodott be az erdő közé a társaság.

Szó nélkül engedelmeskedtem, alázatosan türtem, bármit cselekszik. Hanem mikor a bokrétát kötögzette karjaimon, elkaptam a kezét . . .

Megvallom, meg akartam csókolni, de csak anynyi időm volt, hogy megszorithassam. Mert kirántotta, aztán előre futott, meg sem állott, míg a társaságot el nem érte.

Arczán bitor piroslott, szemében élénk fény égett, ha rám nézett. Talán szégyelte, talán megijedt tőlem, vagy magamagától . . .

Igy volt?

Egyszer félhomályban mentünk haza, szintén valami kirándulásról. Nem tudom, a véletlen hozta-e úgy, vagy én akartam, talán maga is akarta, de megint egymás mellé kerültünk.

A nap lehaladt, az ég alja sötétedni kezdett, az út göröngyös és nehezen járható volt. Karomat nyujtottam, valami udvarias ostobaságot is mondtam, mikor ezt tettem, hogy igazoljam magamat. Nme szólt semmit, hanem a karját beleakasztotta karomba.

Némán jöttünk egy darabig — egyszer csak egymás kezében volt a kezünk is. Összekulcsoltuk soká, melegen. Nem huzta ki többé a magát az enyéből és most ellenvetés nélkül, szemérmes mosolylyal türte, ha ujjait megcsókoltam.

Alig hiszem, hogy szólottunk volna tíz szóf hazáig, mégsem hiszem, hogy két teremts anynyit beszélt volna egymással olyan rövid idő alatt, mint mi ketten. Ekkor tudtam meg, hogy a hallgatag ajak többet mond és szebbet, édesebbet a leghizelgőbb szájnál . . .

Nemde?

Hát, amikor először megöleltem . . .! Akkor is valami erdő között jártunk. A lejtős oldalon, a zizegő avarban, a recsegő ázpodorják között ki ne csuszne el könnyen? Férfi karjának kell támogatni a félénket, az ingadozót. És a kar

grádban s paganda lott, a tu ngyan, de nem vett.

1.

Egy latu és h mely belü dösítást, tenni, ho pénzügyi költségve pen a be nek keret jelentőség is tudjuk, lehet zsu ket nagyv radságba. csak besz beszélgeté akarná m bizottsági kedhetnék baj, mint ságban sz Barabás E gróf estél, nem tanul érkezett r a többi b témát meg ugyancsak drásy Gy szülve, ho fogas kére Azonb lálunk egy figyelmét k zik a tiszt tételken és általaba lalhatnak r

hová illik körül? Od Mosolygot odaszorítot lemre hajló az enyémt jét elkapta san attól f

Ugy-e

És az pezsdül, ha de vannak téntek, mé ha el tudn

Jól em kor menjek vántuk hát vünk szerin

Soká.

A sza derék volt ingerlőleg zét nyugtot oda, másik ritottam és szemét, a

Aztán pajzánul ino mint két gy

Maga e

— Se én vála

Aztán retem.

Én azo

grádban soha életében nem volt, a nagyszerű propaganda vezetőivel soha összeköttetésben nem állott, a tulipán-mozgalom pénztárába pénzt adott ugyan, de abból semmiféle célra semmit soha ki nem vett.

Politikai hangulatok.

I. Mi van az írómappa alatt?

Egy kis beszélgetés indult kedves, jóindulatú és humánus képviselőházi bizottságban némi belügyi kérdéssel. Az olvasó talál róla tudósítást, aminthogy rendszerint közzé szokták tenni, hogy miről beszélnek a képviselőház pénzügyi bizottságában, amikor a különböző költségvetési tételt tárgyalják. És most éppen a belügyi költségvetés került sorra, melynek keretében sok minden nagyobb és kisebb jelentőségű ügyet aktuálissá lehet tenni. De azt is tudjuk, hogy itt nagy dolgokat könnyen össze lehet zsongorítani kicsinyekké, valamint kicsiket nagyokká felfújni nem kerül különösebb fáradságba. Ezuttal, amint mondtuk, inkább csak beszélgetések voltak, kedves és jóindulatú beszélgetések, ugyannyira, hogy aki abból akarná megismerni az ország dolgait, amit így bizottságilag diskurálhatnak, az aképpen vélekedhetné, hogy ebben az országban nincs több baj, mint a mennyi általában egy megyebizottságban szokott lenni. Pláne, amikor az előadó Barabás Béla még tegnapelőtt a Zichy Tivadar gróf estélyén kijelentette, hogy mindeddig még nem tanulmányozta át a költségvetést, mert nem érkezett rá a delegációs dolog miatt. Am a többi bizottsági tagok is, akik egyik-másik témát megpenditettek, szintén delegátusok, tehát ugyancsak nem volt sok idejük. Holott gróf Andrássy Gyula belügyminiszter megjelent felkészülve, hogy mindenre válaszoljon, s bármely fogas kérdésben nyilatkozzék.

Azonban mindezen előzmények dacára találunk egy pár érdekes dolgot, amire a publikum figyelmét külön fel kell hívni. Ezek közé tartozik a tisztviselőknek szövetkezetekben, pénzintézetekben és más vállalatokban való részvétele és általában az a kérdés, hogy mennyiben vállalhatnak mellékfoglalkozást a tisztviselők, akik

hová illik jobban, mint a ringó, karesu derék körül? Odasimult az enyém is a derekához... Mosolygott, megfogta a kezemet és még jobban odaszorította magához. Ugy, hogy a feje mellemre hajlott, ajka csak egy gondolatnyira volt az enyémtől. Meg is akartam csókolni, de a fejét elkapta s kifejtett az ölelésemből. Bizonyosan attól félt: hátha észre találják venni.

Ugy-e?

És az első csók... A vérem most is neki pezsdül, ha rá gondolok, pedig régen volt. Igaz, de vannak dolgok, melyek akármilyen régen történtek, mégsem tudja elfeledni az ember. Még ha el tudná is, nem akarja elfeledni.

Jól emlékszem rá, várt. Mondta, hogy mi-
kor menjek. A tiltott édességet megízleltük: kívántuk hát, titkos örömmel áhitottuk, hogy kedvünk szerint lakomázhattunk belőle.

Soká, titokban!

A szalonjában fogadott. Világos, kivágott derék volt a testén. Hószép nyaka, fehér keble ingerlőleg villant ki alóla. Amint beléptem, kezét nyugtatta, én azonban csak egyiket adtam oda, másik a derekához simult, magamhoz szorítottam és csókoltam, ahol értem: az ajkát, a szemét, a nyakát, a mellét...

Aztán ölbe vettem, odaültem a térdemre, pajzánul incselkedtünk egymással és játszottunk, mint két gyerek.

Maga ezt kérdezte:

— Szeret?

Én válasz helyett megcsókoltam.

Aztán egyre unszolt, hogy mondjam: szeretem.

Én azonban nyakaskodtam, nem akartam

közfunkciók végzésére hivatottak. S ezeket mind egy gyűjtő cím alá lehet foglalni ezzel a kérdéssel: Mi van az írómappa alatt? Ebben a kérdésben szárazon és ridegen benne van az, hogy mit dolgozik a tisztviselő olyat, amit az itatós papír alá kell dugnia, ha a munkálkodása ellenőrzésére benyitnak hozzája. A felelet pedig az, hogy semmi olyat nem volna szabad dolgoznia, amit az írómappa alá kelljen rejtenie. Az összeférhetlenség nagy kérdés. A vezető tisztviselőknél gondoskodni kell róla, hogy minél kevésbé kerüljenek kísértésbe. Láttunk nem is régen nagy katasztrófákat és szomorú eseteket és okvetlen gondolni kell arra, hogy a felső helyen burjánzó korrupció ragályos és átharapózik az egész társaságra, egyúttal pedig árnyékot vet közéletünkre. És itt kell szigorú határt vonni a tisztán megélhetés miatt vállalt külön munka és az összeférhetlen azon állások között, melyeket csak azért adják, hogy az illető tisztviselőt lekenyerezzék. Szeretnők, ha általában a tisztviselői kar részére olyan javadalmaszást lehetne biztosítani, hogy aztán ne szoruljanak mellék munkákra és akkor el is lehetne tiltani őket minden egyébtől, ami a hivatali dolgokon kívül esik. De addig is óhajtandó, hogy a hivatalos óra a hivatalé legyen. Ne tessék félreérteni. Nem a jövedelem megapasztsására irányul a kívánság. Hanem inkább a munkaképesség biztosítására. Azt szeretnők, hogyha a hivatalvezetők különböző testületeknél, egyleteknél méltóságokat, állásokat vállalnak, ne halmozzák el az ezekkel járó aprólkos munkával az alantas hivatalnokokat. Mert az ilyen munkát is az írómappa alá kellene dugni, ha véletlenül a miniszter hivatalvizsgálatra küldené le megbízottait. (Viszont volt rá eset egy régebbi kormány ideje alatt, hogy itt a központban egy egész minisztérium bálrendezéssel volt elfoglalva két álló hétig, mert a miniszter az illető bálnak a főelnöki tisztjét töltötte be s az összes munka elvégzését vállalta.)

Az igazat megvallva, még a szövetkezeti szereplésekért se lelkesedünk. Mert a végén, ha a tisztviselő akciót vállalhat az egyik szövetkezetben, el kell vállalnia azt a másikban is és vannak szövetkezetek, amelyek a lakosság

engedelmeskedni; örökké azt hajtottam, hogy látnia és éreznie kell. Mert minő szerelem, melyet folyton ismételnem és hangoztatni kell, hogy ellhiggyék?

Ebből esetepaté lett. Maga sirni kezdett, felugrott, ott akart hagyni, de én nem engedtem. Az ölemben vettem megint, a térdemre ültem és a fülebe sugtam:

— Szeretem!

Hogy kiderült egyszerre az arca, minő boldog volt a mosolya, mikor ezt hallotta...

Emlékezik?

Aztán következett egy könnyelmű, titkos, tiltott, de boldog élet. És következett az ostoba véletlennek a játéka... Valaki megsejtette ezt a bájos idillt, megirigyelt engemet, vagy talán magát féltette — és szétválasztott bennünket. Vajjon, mi öröme lehetett benne, hogy nekünk ezt a bánatot okozta? Vajjon, vétettünk neki, mit gondol, hogy szerettük egymást? Vagy a mi bánatunk örömet okoz másnak, mondja?

Látja, milyen hamar vége lesz mindennek?

És aztán eljött, hogy még egyszer lássuk egymást, hogy megmondja, többé érintkezünk nem szabad, feledjük, ami elmúlt...

Igaza van. Én meghaltam magára nézve, maga is meghalt rám nézve. Temessük el egymást, temessük el a multat is — folytatását azonban tovább álmodhatjuk.

De csak álmodhatjuk!

Vajjon, melyik álmodhatja tovább kettőnk közül?

Kézcsókoló hive: Berkes Imre.

egyik része előtt antipatikusak, bizonyos kereseti ággal foglalkozók szemében kárttevők s eképpen az ezekben szereplő tisztviselők szintén antipatikusakká és kárttevőkké változnak s a közönség őket részrehajlással, elfogultsággal és hasonló kellemetlen törekvésekkel gyanúsítja meg. Már pedig, aki a közhatóságra szorul, az mindenben igazságot és érdekeltségen kívül álló bírát akar találni és ügyeinek részrehajlatlan gondozóját kívánja látni a tisztviselőben.

Nagy és nehéz dolog a sokféle elágazó érdekek között a helyes irányt megállapítani, de ismételjük, hogy máskülönben, ha az összeférhetlenség nem tisztáztatik, hovatovább fokozódni fog az elégtelenség és a bizalmatlanság. Lássuk mindennekfelett a fővárosi dolgokat, ahol maga a törvényhatósági bizottságot a legkiáltóbb önérdékek dirigálják s ezek aképpen érvényesülnek, hogy az egész főváros közönségét kiuzsorázzák. És egyik botrány, a másik után tör elő. És lássuk a vidéki eseteket, amelyek az innen keletkező példák nyomán indulnak. Ami, ha tovább folytatódik, az egész országot két táborra lehet osztani: egyik oldalon a panamázók, másik oldalon a leleplezők. Továbbá az éppen külön jellegzetes, amikor a leleplezők azért dolgoznak, hogy aztán ők jussanak a panamázók helyébe.

... Borzasztó sokat kell eldugdosni az írómappa alá. Ugyannyira sokat, hogy maholnap ki kell dobni — az írómappát

* * *

II. A király az asztal közepén.

A királynak reggelként kézbesíteni szokták azokat a hírlapközleményeket, amelyek őt közelről érdeklik. És hiába! a király is szereti elolvasni, hogy mit irnak például az ő ebédjéről. E célra külön félhivatalosok vannak megbízva, hogy a lapokat tudósításokkal ellássák s ezek a tudósítások kerülnek másnap a király elé. Így jutott a királyhoz ma reggel az ő tegnapi udvari ebédjéről szóló félhivatalos közlemény. A király elolvasta és ahogy elolvasta, elkezdett nevetni, de úgy nevetett, olyan jóízűen, hogy ez megért egy anektált tartományt. Hivatta is nyomban a kabinetiroda főnökét, Schiessl lovagot s ezzel fogadta:

— Kedves Schiessl, sokat nevettem életemben, de ilyen jót még nem nevettem.

A lovag igen örvendett a király jókedvén és ő felsége meg is magyarázta következőleg:

— Mondja csak, kedves Schiessl, hol ültem én tegnap az ebéden.

— Az asztalnál, felséges uram...

— No, ugy-e? És lássa, ide az van írva, hogy: „A király a gyönyörűen terített asztal közepén foglalt helyet.”

— Nagyon jó, nagyon jó. De bizonyosan úgy értették, hogy az „asztalfőn.”

— Nem, kedves Schiessl. Eleinte én is azt gondoltam. De tovább olvastam és ime, ezt találtam. „A király előtt hatalmas ezüst vázában óriási krizantémumok pompáztak s jobbra és balra az asztal közepén még öt-öt hasonló krizantémum-csokor állott.” Tehát kétségtelen, hogy az asztal közepe nem az asztalfő, hanem az, ahol jobbra és balra még öt-öt krizantém-csokor állott. Kétségtelen, hogy e krizantémok között ültem. Jaj, de szép lehettem, kedves Schiessl... Kár, hogy le nem fotografáltak.

Az Isten áldja meg a derék könyomatazt, azt a Magyar Tudósítót, hogy megnevetette az öreg királyt, aki jobban tud magyarul, mint a Tudósító, melynek a neve magyar.

A választói jog reformja.

Gróf Andrássy Gyula és a néppárt.

Az országgyűlési néppárt körhelyiségében ma délután három órakor megjelent gróf Andrássy Gyula belügyminiszter gróf Hadik János belügyi államtitkár kíséretében. A párt tagjai csaknem teljes számban együtt voltak, hogy meghallgassák a belügyminiszter előadását az általa tervbe vett választási törvényjavaslatról. Ott volt gróf Zichy Nándor királyi tárnokmester is. Az értekezletet gróf Zichy Aladár őfelsége személye körüli miniszter, elnök nyitotta meg, aki a jegyzőkönyv vezetésére Beniczky Ödön országgyűlési képviselőt kérte fel. Gróf Andrássy Gyula hosszabb beszédben ismertette a választói reform tervezetét és részletesen kifejtette az okokat, amelyek arra birták, hogy a pluralitás elvét elfogadják. Kijelentette azt is, hogy javaslatához már megkapta az előzetes szankciót. A belügyminiszter előadása után hosszabb eszmecsere indult meg, amelynek folyamán főképpen Molnár János, Beniczky Ödön, Szmercsányi György és leginkább Ernst Sándor intéztek kérdéseket gróf Andrássyhoz abban az irányban, hogy a választói reform mennyiben fogja érinteni a néppárt törekvéseit. Giesswein Sándor a titkos szavazás mellett mondott hosszabb beszédet, míg mások a kötelező szavazás ügyét hozták szóba. Ez utóbbi kérdésre gróf Andrássy kijelentette, hogy a többes szavazatokkal bírónál lehet róla beszélni. Volt olyan vélemény is, hogy az analfabétáknak is meg kell adni a közvetlen szavazati jogot. Gróf Andrássy minden kérdésre beható választ adott és öt óraker eltávozott az értekezletől. A miniszter távozása után az értekezlet vitatni kezdte, hogy a párt milyen álláspontot foglaljon el a parlament elé kerülő törvényjavaslat tárgyában. Az értekezletet szigorúan bizalmasnak nyilvánították ki, de azért kiszivárgott róla mégis annyi, hogy a párttagok közül többen a pluralitás ellen nyilatkoztak, de határozatot nem hoztak. A párttagok közül sokan már előre megalkotott véleménynyel mentek föl az értekezletre s ezen a véleményen Andrássy előadása után sem változtattak. A pluralitás ellen állást foglalókat főleg az ingerli a javaslat ellen, hogy az a német protestánsok és a zsidó középosztály érdekeit szolgálja.

Itt említjük meg, hogy a „Frankfurter Zeitung“ levelezője beszélgetést folytatott gróf Andrássy Gyula belügyminiszterrel a választójogi reformról, de nyilván félreértette egyik-másik kérdésben a belügyminiszter kijelentéseit, mert a beszélgetés a Frankfurter Zeitungban közölt formájában nem mindenben felel meg annak, amit gróf Andrássy mondott.

Szociálisták és nemzetiségiek passzivitása.

A Népszava ma reggeli számában Garami Ernő bejelenti, hogy a legközelebb összeülő rendkívüli pártgyűlés alkalmából a következő indítványt szándékozik tenni:

Mondja ki a rendkívüli pártgyűlés, hogy amennyiben a kormány-tervezte plurális és nyílt választójog a proletárság minden ellentállása mellett s törvénynyé válnék: a szociáldemokrata párt az ezen alapon tartandó képviselőválasztásokban nem vesz részt; ehhez képest a párt szervezete és harcmódja azonnal, mindenben a parlamenten kívüli küzdelem föltételeinek megfelelően alakítandó át.

A javaslat indokolása az, hogy az Andrássy-féle plurális és nyílt választói jog mellett a polgárságnak kettős- és hármasszavazataival szemben a munkások egyes szavazatai a saját

erejükből mandátumot szerezni nem képesek.

„Mert — írja Garami — a nyílt szavazás ezernyi és tízezer munkás számára teszi lehetővé a szavazást, ezernyi és tízezer munkást kényszerít az ellenfélre való szavazásra, a kettős-szavazattal bíró munkások legnagyobb részét — akik nagy tömegükben előmunkások, munkavezetők, műhelyvezetők, csoportvezetők s más ilyen, nem munkásérdekeket képviselő gazdasági egzisztenciák — ugyanez a sors éri s a legtöbb intellektuális számára is lehetetlenné lesz az, hogy szociálistára szavazzon. Így szociálista szavazóknak csak azon serege maradhat meg, akik munkás létükre gazdaságilag függetlenek (s ezek száma minimális) vagy, akik szavazatukért csekély a maguk és családjuk egzisztenciáját kockáztatni. Ezeket is megítéljék a különféle összeírási zaklatás: egy évi helybenlakás, az irni-olvasni tudás igazolása s más egyéb, úgy, hogy a kettős- és hármasszavazatu polgárság ezeket mindenütt majorizálni fogja, ha nem is lesz övé az igazi majoritás. S ami aztán mindezt betetőzi: maga a választás ezeknek a bátor, meg nem alkuvó és nem terrorizálható munkásoknak — tehát hadseregünk legderekabbjainak — kész névsorát szolgáltatná ki a munkáltatóknak és a hatalomnak!“

Garami véleménye az, hogy a párt bojkottja a parlament ellen csak erősítheti a parlamenten kívüli szociális mozgalmak erejét és hatását, míg egy pár képviselő a parlamentben csak gyöngítheti, anélkül, hogy meghozhatná ellenértékül azokat a nagy előnyöket, amelyekkel a párt parlamenti harcrai más országokban, más választójog mellett járnak.

Garami indítványa visszhangot keltett a nemzetiségiek körében. Vlád Aurél, orsz. képviselő a „Lupta“ ma este megjelent számába vezércikket írt, melyben kijelenti, hogy a románok arra az esetre, ha Andrássy plurális javaslatu törvénynyé válnék, a szociálistákhoz hasonlóan a passzivitásba mennek.

Az „Ungaria“ szerint Vajda Sándor is úgy nyilatkozott, hogy a plurálisnak törvényerőre emelkedése után a románok részére nem marad más hátra, minthogy ismét a passzivitás terére lépjenek. Hodzsa Milán szintén a passzivitás mellett nyilatkozik s véleményét többek között ezzel idokolja:

Az Andrássy-féle tervezet azonban oly helyzetet teremtene, mely azonfölül, hogy új választójogi privilégiumokat állapít meg, végeredményben még a választói jogosultság elismerését és a választások vezetését is a lényegükben felelőtlen megyei közegek igazságszeretetére bizza. Tehát egy önmagában véve is gyűlöletes választójogot a mai osztályuralom közegeivel akarja kezeltetni. Ha egy ilyen tervezet előszankciót nyerne és törvénynyé válnék, nem-e az aktivitás legkorrektebb törekvéseinek meghazudtolását látná-e ebben a nemzetiségi közvélemény? Tény, hogy a pluralitás, a nyilvános szavazás, a választási eljárásnak elfogult törvényhatósági közegek kezébe való letétele esetében — az események logikája a nemzetiségi pártot a passzivitás, illetve a választások bojkottálása felé vezeti vissza. Ami engem illet, én mindenha az aktivitásnak voltam exponált propagátora. Ily körülmények között azonban passzivitává lennék. A régebbi passzivitás és egy esetleges most bekövetkező választási bojkott között természetesen mélységes volna a különbség. Az utóbbi évek lefolyása alatt a nép öntudata és így a nemzetiségi tábor faji és politikai öntudata hatalmasan megnövekedett. A nemzetiségi törvényes törekvések, melyeket a parlament rostája enyhített, ezután tehát a parlamenten kívül, a megszalasztott tömegek szenvedélyeinek maradnának kiszolgáltatva és mi fájdalommal, de tehetetlenül néznők, miképp szívja föl a nemzetiségek választási bojkottja mellett a reális politika talaját a megújodott, féktelen sovén közjogi harc.

Budapest, október 29.

Küldöttség a kereskedelmi minisztériumban. Az államvasuti pályaeorvosok több mint 100 tagu küldöttsége tisztelettel ma délelőtt a kereskedelmi minisztériumban Babarcsi-Schwartzner Ottó udvari tanácsos vezetésével. A küldöttség először Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert kereste fel. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és válaszában kiemelte, hogy a legnagyobb elismeréssel van a pályaeorvosok működése iránt. Kérelmükre azonban

most még semmi irányban sem adhat érdemleges választ. A vasuti adminisztráció, mint bizonyára tudják, reformálatni fog és ezzel kapcsolatban oldják meg az orvosok ügyét is. Legyenek megnyugodva, hogy ügyük a legbehatóbb tanulmányozás tárgyát fogja képezni és amint a kérdést kellőképpen elő lesz készítve, döntés előtt ki fogja kérni az orvosok véleményét is. A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter választát. Ezután Sztéryny József államtitkárt keresték fel, aki válaszában hangsúlyozta, hogy a miniszter és minisztérium a pályaeorvosok működését a legmesszebbmenő elismeréssel méltányolja. Méltánytalanság volna nem keresni azokat a módokat, amelyek a pályaeorvosokat erkölcsileg és anyagilag támogatassák. A teljes megnyugvással vegyék tudomásul, hogy a kereskedelmi kormány egyik legközelebbi feladatát fogja képezni a pályaeorvosok ügyének elintézése. Végül részletesen foglalkozott az orvosi kar kívánalmával és hangsúlyozta, hogy legelső dolognak tartja az orvosi kar jogi állásának és erkölcsi tekintélyének az intézet keretében való kiemelését. A küldöttség lelkes éljenzéssel és megnyugvással vette tudomásul a választ.

Andrássy tárczája.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, október 29.

A belügyi tárca költségvetését tárgyalta ma a képviselőház pénzügyi bizottsága. A közigazgatás egyes részletkérdéseiben tett megjegyzésekre válaszolva, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter első sorban a közigazgatási tisztviselők összeférhetlenségéről szolt és utalt arra a régebben kiadott szigorú szabályrendeletre, amelyben meghatározta azokat a szempontokat, amelyeket a törvényhatóságoknak figyelembe kell venniük. Nagyon helyes a miniszternek a munkásszervezetek ügyében elfoglalt álláspontja. Nem keres ürügyet a szakszervezetek feloszlatására, nem csinál martirokat, de ahol visszaélés van, ott a legnagyobb szigorral jár el. Általános tetszéssel fogadták azt a határozott kijelentését, hogy a közélet minden téren, a legmagasabbnál épp úgy, mint a legalacsonyabbnál, kérlelhetetlen szigorral üldözi a visszaéléseket és a tetszésnek kifejezése volt, hogy a belügyi költségvetést minden részletben egyhangulag fogadták el.

Az ülésről tudósításunk a következő:

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt tíz órakor ülést tartott, amelyen a belügyi költségvetést tárgyalta. Jelen voltak: a kormány részéről dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és gróf Hadik János belügyi államtitkár.

Barabás Béla előadó ismertette a költségvetést. Előadása befejezése előtt szóba hozta azt is, hogy a belügyminisztérium számára új épületet kellene emelni, mert a jelenlegi már teljesen alkalmatlan.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök előadja, hogy a minisztériumok szükséges építkezéseinek kérdését valamennyi tervezett építkezés ügyének együttes mérlegelése után döntenek el.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter hangsúlyozza, hogy a belügyminisztérium építése sürgős, de legszürgősebb a levéltár új épülete.

Szabeny Antal az új levéltárat a Krisztinavárosban kívánna építtetni.

Gróf Andrássy Gyula kijelenti, hogy az új levéltárat eredetileg a Várban tervezték. Ha a középületeket elviszik a Várból, teljesen visszafelldik a Vár. Ha a Várban lakóházakat építenének, éppen azáltal lehetne a Várat élénkíteni, fejleszteni, hogy ott sok tisztviselő lakna, aki ma nem kap a Várban lakást.

Széll Kálmán elnök felszólalása után a tételt elfogadták.

A vármegyék tételénél

Issekutz Győző a közigazgatási tisztviselők mellékfoglalkozásait pénzügyi vállalatoknál egyáltalában megengedhetetlennek tartja. Különösen minden részvénytársaságban vagy szövetkezetben való részvételtől eltiltana a pénzkezeléssel és utalványozással foglalkozó tisztviselőket. Városok segélyezését, városi orvosok fizetésrendezését sürgeti. A segélyt első sorban a városi tisztviselők helyzetének javítására kéri fordítani.

Hammersberg László a közigazgatási tisztviselők inkompatibilitását csak a pénzügyi intézetek vezető, rendszeresített állásaira terjeszti ki.

Nagy Ferenc nem helyesli, hogy a közigazgatási tisztviselők a szövetkezetekben vezető ne le-

hessenek. A községi jegyzők magánpraxisa nagy akadály a közigazgatási intézmény fejlesztésének s az ügyvédség biztosabb existenciájának.

Sághy Gyula a költségvetést és a tételt elfogadja. Szól a munka szabadsága megvédésének szükségességéről.

Földes Béla: A szövetkezeti inkompatibilitást nem helyeselné, mert épp a közigazgatás elemei mindenütt leghivatottabb közegei a szövetkezeti ügynek.

Nagy Emil szerint a szövetkezeti ügy semmi egyéb, mint a kis egzisztenciák szervezése a gazdasági világversenyben. Más országban a nép eme gazdasági szervezését a közpénzügy végzi. Nálunk ez az osztály jórésben elhullt és így nálunk a községi, megyei és állami tisztviselőkre e téren nagy feladat vár. Áttérve a szociálisták dolgára, helyesli azt a politikát, hogy a szociálista vezérekből ne csináljanak martirokat.

Ugron Gábor szerint az egész községi törvényt reformálni kellene.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter az elhangzott felszólalásokra válaszolva, mindenekelőtt a közigazgatási tisztviselők összeférhetlenségének kérdésében elhangzott megjegyzésekre reflektál. A legtöbb megjegyzés elméleti keretben mozgott. A kérdés elbírálásánál, melyről egy szigorú szabályrendelet szól, három döntő szempontot kell figyelembe venni. Az első az, hogy közigazgatási tisztviselők ne vállaljanak állást oly pénzügyintézetnél, vagy más vállalatoknál, melyek működése felett felügyeletet kell gyakorolniuk. Mert az mindenesetre vizsgálás helyzetet teremt meg, ha a közigazgatási tisztviselő ott gyakorol felügyeletet, ahol érdekelt fél.

A másik szempont az, hogy a törvényhatóság, amely az összeférhetlenség megállapítására hivatott, legyen óvatos annak mérlegelésénél, hogy csak olyan vállalatoknál, intézeteknél engedje meg alkalmazás elfogadását, melyek ügykezelése minden kritikán felül áll. Ne engedjék meg olyan intézeteknél, melyeknek rossz a híreik. A harmadik szempont az ilyen állások megengedhető, vagy összeférhetetlen voltának elbírálásánál az, hogy az illető állás nem jár-e túlságosan sok munkával, nem vonja-e el a tisztviselő munkaejét a közszolgálatról. Ezek mind olyan szempontok, melyeket minden egyes helyzetre vonatkozólag a központból nem lehet fixirozni, ezeket a törvényhatóság mérlegelheti leginkább.

Figyelembe kell venni az összeférhetlenség kérdésével kapcsolatban azt is, hogy a szövetkezetek és sok más vállalat érdeke is kívánatosá teszi azt sok esetben, hogy a közigazgatási tisztviselők azok vezetésében résztvegyenek. Sok esetben a törvényhatóság maga is érdekelve van a pénzügyintézetnél és ott ebből a szempontból is indokolt, hogy törvényhatósági tisztviselő is vehessen részt a pénzügyintézet vezetésében. Az ország számos vidékén kevés is az olyan megbízható elem, akire megnyugvással lehet ilyen intézetek vezetését bízni. De a közigazgatás is megérezné, ha a tisztviselőket feltétlenül kizárnák a megengedhető közigazgatási állásokból, mert ez idő szerint a közigazgatási tisztviselőket nem tudjuk olyan kielégítően fizetni, hogy jogunk lenne őket tisztességes keresettől elzárni. Csak azt a főzést nem szabad szem elől tévesztetni, hogy ahol az ilyen alkalmazás visszaélésekre vezethetne, ott a tisztviselő attól legyen eltiltható. Ennek eldöntése a törvényhatóság feladata. Ha egyik-másik törvényhatóság felfogása nagyon laza volna, a minisztériumnak módja van arra, hogy a kellő egyöntetiséget biztosítsa.

A községi orvosokról törvény intézkedik, mely módot ad arra, hogy ők eltilthatók legyenek állásukhoz és szolgálatukhoz nem illő, nekik meg nem felelő állásoktól. Ennek elbírálása is a felsőbb hatóságok feladata. Nagy Ferencz szóba hozta azt, hogy a községi és körjegyzőket el kellene tiltani a magánmunkálatoktól. Elismeri annak igazságát, amit Nagy Ferencz is hangsúlyozott, hogy igazában a jegyző hajtja végre a közigazgatást. De itt is úgy vagyunk, hogy először is a közönségnek s e mellett a közigazgatásnak is érdeke az, hogy a mai helyzetet ne változtassunk, mert a mai fizetés mellett a magánmunkálatok eltiltása esetén nem kaphatnánk kellő számú jó jegyzőt. Hogy ha megeshetik is az némely esetben, mint arra Nagy Ferencz utalt, hogy némelyik jegyző csak a magánmunkálatokkal törődik, az mindenesetre visszaélés, de ezt az intézetet nem szabad általánosítani egyes esetekből. Ha a jegyzőket a magánmunkálatoktól el akarjuk tiltani, lényegesen fel kellene emelnünk a fizetésüket s a közönség érezné csak annak a hátrányát, hogy minden kis ügyével az ügyvédhez, vagy a körjegyzőhöz kellene futnia, aki némely vidéken bizony nagyon távol van az ő lakóhelyétől. Nem is volna lehetséges mindenütt, ahol most a körjegyző, vagy a községi jegyző végzi ezt a munkát, közigazgatást lefésíteni, mert hiszen vannak oly elhagyott vidékek, ahol a körjegyző nem is tudna megélni. Elméletben tehát föltétlenül helyes az a törekvés, hogy a jegyző is csak a közszolgálatot foglalkoztassa, de a mai viszonyok között tiltó rendeletet kiadni teljes lehetetlenség volna.

A munkásszervezet kérdésében azokkal szemben, amiket Sághy fejtejt ki, teljesen egyetért Nagy Emillel. Mindenesetre hiba volna ürügyet keresni a szakszervezetek feloszlására, nemcsak azért, hogy ne csináljunk mártirokat, hanem azért is, mert a szakszervezet, amely bizonyos vagyonnal is rendelkezik, mindenesetre több biztosítékot nyújt, mint hogyha nem volna. De ahol visszaélés van, ott a legnagyobb szigorral jár el. Ahol visszaélést, terrort, büntények előkészítését lehet megállapítani, a legnagyobb eréllyel és szigorral lépek fel — ugymond. Én a közélet minden terén, a legmagasabbnál épp úgy, mint a legalacsonyabbnál, kérelhetetlen szigorral üldözöm a visszaéléseket. Ha szakszervezet követi el visszaélést, ott is a legnagyobb szigor fogom alkalmazni. Ha hebizonyítást nyer az, hogy revolverek és furkóbotokot a szakszervezet osztogat, akkor fel fogom oszlatni. Nagy Emillel egyetértek abban is, hogy a közszolgálat érdekének az felel meg, ha az ügyben olyanok döntenek, akik a népet és vidéket ismerik. A központ és a vidék közt szükségesnek tartom a vérkeringést. A vidéknek érdeke, hogy ismerje a központban uralkodó felfogásokat, az országos tekinteteket és a központnak is érdeke, hogy a vidéket, a tényleges életet ismerje. Azon leszek, hogy ezt lehetőségig érvényesítem.

Ugron Gábor azt tapasztalja, hogy a csendőrségi szárnyak legtöbb helyen bérházakban vannak, amelyek nem tűzmentesek. Óhajtaná, ha különösen a nemzetiségi vidékeken a csendőrség saját tűzmentes épületeiben nyerne elhelyezést, hogy népszendülés esetén és esetleges néptámadásokkal és rohamokkal szemben a csendőrszárnyak biztos védelmet nyújtsanak.

Gróf Andrássy Gyula helyesli az Ugron Gábor által előadottakat, de az pénzkérdés. A csendőrség a jelen viszonyok közt is meg fogja a közrendet védeni s a helyzet ura marad.

Holtz Pál a csendőrség létszáma tekintetében tesz kérdést a belügyminiszterhez.

Gróf Hadik János államtitkár felvilágosítása után a bizottság a csendőrségi tételt elfogadja.

Issekutz Győző a csendőrség létszámának szaporítását már azért is sürgeti, hogy azon városokban, amelyek ezt kérik, a közbiztonsági szolgálat céljaira bocsáttassanak.

Hammersberg László politikai szempontból ellenzi a rendőrség államosítását.

Issekutz Győző szerint Hammersberg téved, mert e kérdés nem érinti a városi autonóm rendőri hatóságoknak jogkörét, a rendelkezési jog keretében marad, csupán a közbiztonsági szolgálatok teljesíti ilyen városokban a csendőrség, de mindig csak a városi autonóm hatóságok felhívására és rendelkezése szerint.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter: Igaza van Issekutznak. Eddig az volt az eljárás, hogy a belügyminiszter ilyen esetekben szerződött a városokkal a közbiztonsági szolgálat teljesítésére, de ez a városi rendőri hatóság intézkedési jogát nem érinti. Ilyen kéréseket figyelembe fog venni a jövőben is.

Több kisebb felszólalás után a bizottság a költségvetést elfogadta.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestmegye virilistái. Most állították össze Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye legtöbb adót fizetőinek a listáját. A névsorban első helyet foglal el Várossy Gyula kalocsai érsek 225.088 korona 80 fillér adóval, amely kétszeresen van számítva, főpapi minőség címén. Utána következik gróf Vigyázó Sándor 48.925 koronával, báró Prónay Dezső 45.746 korona 72 fillérrel (kétszeresen számítva, jogtud. oklevél), gróf Csáky Károly váci püspök 35.295 korona 38 fillérrel (kétszeresen főpapi minőség címén), gróf Károlyi László 33.902 korona 46 fillérrel, Fülöp szász-közbürg-góthai herceg 31.476 korona 59 fillérrel, Blaskovich Ernő 30.576 korona 97 fillérrel, Györgyey Illés 25.901 korona 25 fillérrel, gróf Teleki József 21.272 korona 92 fillérrel (kétszeresen számítva, jogtud. oklevél), gróf Vigyázó Ferencz 20.069 korona 10 fillérrel (kétszeresen számítva, jogtud. oklevél), gróf Károlyi József 17.745 korona 50 fillérrel, báró Harkányi Frigyes 16.756 korona 55 fillérrel, báró Orczy Andor 15.663 korona 05 fillérrel, gróf Dessewffy Emil 15.026 korona 82 fillérrel, dr. Földváry Elemér 14.862 korona 02 fillérrel (kétszeresen államtud. oklevél), báró Podmaniczky Géza 12.123 korona 64 fillérrel (kétszeresen, akadémiai tag), báró Schosberger Viktor 11.952 korona 75 fillérrel, Szemere Miklós 10.574 korona 02 fillérrel (kétszeresen, államtud. oklevél), dr. Hajóss József 9348 korona 40 fillérrel (kétszeresen, jogtud. oklevél), dr. Farkas Imre 8560 korona 24 fillérrel (kétszeresen, orvostud. oklevél), tornyai báró Schosberger Lajos 8264 ko-

rona 59 fillérrel, gróf Teleki Tibor 7925 korona 16 fillérrel, gróf Szapáry Frigyes 7525 korona 54 fillérrel, Hay Mihály 7425 korona 82 fillérrel. A névsorban szerepelnek még: gróf Keglevich Gábor 6478 korona 78 fillérrel, Wekerle Sándor miniszterelnök 4615 korona 32 fillérrel (kétszeresen, jogtud. oklevél), dr. Héderváry Sámuel 4103 korona 72 fillérrel (kétszeresen, orvosi oklevél), dr. Korányi Frigyes 3908 korona 42 fillérrel (kétszeresen, orvostudori oklevél), Wolfner Gyula 3613 korona 66 fillérrel (kétszeresen, gazdasági oklevél), gróf Dégenfeld József 3454 korona 88 fillérrel Gulner Gyula főispán 3413 korona 40 fillérrel (kétszeresen, ügyvédi oklevél), Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter 2817 korona 22 fillérrel (kétszeresen, ügyvédi oklevél). A 300 legtöbb adót fizető közül az utolsó Altstock Félix 1294 korona 24 fillérrel van megadótatva.

Az osztrák delegáció.

— A legénységi zsold felemelése. —

Budapest, október 29.

Az osztrák delegáció mai ülésében folytatta a bosnyák költségvetés tárgyalását, miközben természetesen főképpen az annexió kérdését vitatták. A bosnyák költségvetést báró Burián közös pénzügyminiszter felszólalása után elfogadták és azután rátértek a hadügyi budget tárgyalására. Itt azután elpukkant az a bomba, a melyet a keresztényszociálisták tartottak készen. Axmann benyújtotta azt a sokat emlegetett indítványát, amely azt célozza, hogy a rendes hadügyi kiadások közé vegyenek föl öt-öt millió koronát a legénységi zsold, illetőleg étkezés javítására. Az indítvány bárha Axmann hangsúlyozta is, hogy nincs éle Magyarország ellen, egyenesen ellenünk irányul, mert hiszen Wekerle Sándor miniszterelnök annak idején nyomatékosan hangsúlyozta, hogy csak az étkezés javítását fogadta el, míg a zsold felemeléséről szó sem lehet. Az osztrákok nagy tetszéssel fogadták ezt az indítványt és úgy Schumeier szociáldemokrata, mint a híres gróf Ciam-Martinic ugyancsak szidták a magyarokat, Schönaich pedig örült az indítványnak. Szóval, a magyar és az osztrák delegáció között ismét megvan a konfliktus. Az ülésen megjelent Aehrenthal közös külügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter, báró Schönaich közös hadügyminiszter, gróf Montecuccoli tengerészeti főparancsnok és báró Pléner, a közös számszék elnöke.

Az ülésről részletes tudósításuk a következő:

Lovag **Mađeyski** elnök fél tíz órakor nyitotta meg az ülést. Jelenti, hogy a következő interpellációkat jelentették be: Biankini a külügyminiszterhez az észak-amerikai kivándorlók sorsa felől, Biankini a közös pénzügyminiszterrel elégtételt kér Rendulik István községi jegyzőnek, akinek a boszniai kormány erkölcsi és anyagi kárt okozott, Zazvorka a nemzetközi automobilverseny dolgában a hadügyminiszterhez.

A napirend első szónoka **Nemec** volt, aki érthetőnek találta, hogy az annexió alkalmával Boszniából csak örömjaj hallatszott ide, mert az érzelmeik egyéb megnyilatkozásait elnyomták. Kérdés, hogy Ausztria-Magyarország hogyan teljesítheti kulturális misszióját Boszniában. A szónok tiltakozik az ellen, hogy a tartománygyűlést felekezeti alapon választák meg, mert ez a nép közt felszítja a felekezeti gyűlölséget. Az elhunyt képviselő, dr. Dyk Boszniáról röpiratot írt, melyből egyenesen kiérzik a pezső, a pénz, melyet ezért a műért kapott. Ha Boszniában volna ma sajtószabadság, olyan híreket kapna a világ az ottani állapotokról, melyek joggal csodálkozásba ejthetnék azon, hogy ma még ilyesmi történhet Európában. A népből nem is igen biznak mert Szerajevóban várat építettek, melyből szükség esetén rommá lehetik a várost. Ez annak bizonyítéka, hogy valámj nagyon nem lehet Bosznia népe megelégedett. Azután a boszniai munkásviszonyokról

szól. A munkásgyűléseket a legsemmibb okokért betiltják. Elmondja, hogy bánnak a hatóságok a bérharcokat folytatott munkásokkal. A sajtóval egyes-nesen rablómódra bánnak. Emlekeztek a banjalukai perre, melyben még a szedőket is, akik az inkriminált cikket szedték, két évi súlyos börtönrre ítélték. A leváltók megőrzéséről szó sincs. A költségvetést nem fogadják el.

Dr. Baerenreither szerint az annexió folytán a monarchia két állama között semmiféle változás sem fog történni s valószínűleg a két parlament elé terjesztendő törvény sem fog megváltozni. A kérdést a lehető leggyorsabb tempóban kell elintézni, de figyelmezteti a közös kormányt, hogy az olyan kettős adminisztrációt szervezzen, mint Ausztriában van, vagyis az autonóm háztartást el ne válasza az államtól. Kéri továbbá a kormányt, hogy a tartomány belügyeinek rendezésekor hallgassa meg a községek bizalmi-férfiainak véleményét. Szükségesnek tartja, hogy a kormány lehetőleg gyorsan, teljesen kidolgozott programmal lépjen a lakosság elé. A legfontosabbnak tartja az agrár-kérdést, a népnevelés és a forgalom kérdését. A szónok azután részletesen foglalkozott ezzel a három főkérdéssel. A költségvetést elfogadják. (Élénk helyeslés.)

Biankini horvát nyelven kezdte beszédét, majd német nyelven folytatva, azt a kívánságát fejezi ki, hogy a kormány a választási rendszer megteremtésekor demokratikus alapra helyezkedjék. Áttért azután a közoktatásügy rendezésére s kijelentette, hogy az iskolaköteles gyermekek nyolcvanöt százaléka nem jár iskolába. A középiskolákat is rendezni kell. Az annexió esztendeje Boszniában, a rossz aratás folytán, az éhínség esztendeje is, éppen azért gyorsan tenni kell valamit a lakosság érdekében. Bosznia és Hercegovina annexiójának a horvát tartományokhoz való csatolás nélkül, nem lesz kedvező eredménye. A legsürgősebb volna Horvátországot a magyar járom alól felszabadítani.

Elnök kéri a szónokot, hogy akkor, mikor magyar dolgokról beszél, mérsékelje egy kissé magát, még sem járja, hogy egy állammal szemben, melylyel egy monarchiában élünk, ilyen erős kifejezéseket használjunk.

Biankini: Ha Horvátországban a helyzet nem változik meg, egész Balkán-politikánk csütörtököt fog mondani. A horvát kérdés maga a bosnyák kérdés, sőt több, az egész Balkán-kérdés, a Habsburg-monarchia jólétének, vagy bukásának kérdése.

Petelenz a boszniai hivatalnok-kérdésről beszélt röviden.

Báró Burián közös pénzügyminiszter elsősorban köszönetet mond az előadónak és néhány szónoknak, mert konstasították, hogy Bosznia lakossága nyugodt és lojális, azután foglalkozik dr. Kramarz beszédével, aki azt állította, hogy Boszniában nagy az izgalom. Majd rátér az általános viszonyokra, amelyek az okkupált területen uralkodnak és polemizál Nemecc delegátussal. Ennek kapcsán érinti a munkáskérdést Bosznia-Hercegovinában és indokolja, miért kellett feloszlanni a tavalyi szerajevói munkáskongresszust. Ezután belső adminisztratív kérdésekkel foglalkozott bőven.

Nemecc delegátus kifejti, hogy a boszniai keleti vasut nem fog annyit érni, mint amennyit áldoznak az építésére, majd a boszniai dohánygyárakról beszél.

Sustersic előadó zárószavaiban az annektált tartományok igazgatási szervezetről, majd a választási törvényeknek az ottani lakosságra való kiterjesztéséről beszél. A hivatalnokok kérdésénél megemlíti, hogy a miniszter csak azoknak juttat alkalmatosságot, akik a nyelvet tudják, vagy egy éven belül megtanulják. Ezután az előadó több, a tárgyalás folyamán felmerült megjegyzésekre válaszol.

Az előadó beszéde után a bosnyák költségvetést elfogadják.

A bosnyák vasutakra és hivatalnokokra vonatkozó javaslat elfogadása után áttértek a hadügyi költségvetés tárgyalására.

Dr. Kozłowski előadó 14,046.762 korona tiszta követelést mutat fel és tisztán a boszniai hadsereg összkiadásának emelkedése 10,029.202 korona. Megjegyzi, hogy a tiszti-fizetések javaslata teljesedésbe ment, ugyszintén a legénység állományának javítása is. Jólehet, hogy 1909-ben 6,500.148 koronával és 1910-ben pedig három millió koronával kevesebbet illesztettek be. Ezek után a katonák öngyilkosságáról mond szomorú statisztikát. Általában a katonák anyagi helyzetének szomorú voltát tárja fel. A katonai büntető-törvények szigorúságát hangoztatja. Több katonai kérdés tárgyalása után az előadó azon reményének ad kifejezést, hogy a jövő delegáció a hadsereg tökéletesítésével járó kérdéseket tisztán fogja. Ezután az előadó a költségvetés elfogadását kéri.

Ceglinski delegátus a legénység zsoldjáról beszél. Majd a katonaság különböző dolgait és a lakosság és a katonaság közti viszonyt fejtegeti.

Axmann delegátus kijelenti, hogy főképpen a legénységi zsold fölemelésének és a legénységi étkezésnek kérdésével akar foglalkozni. Utal a mult delegáció határozatára, amelyet a költségvetés tanúsága szerint a kormány egyáltalában nem követett. A szóló pártja csak a jelenlegi rendkívüli kényes és kritikus helyzetre való tekintettel határozta el egy Bécsben tartott értekezleten, hogy a költségvetést elfogadják, de elhatározta azt is, hogy a Latour-Schraffl-féle indítványt ismét föleleveníti. Az indítványt módosított formában elő is terjeszti. E szerint az osztrák delegáció ragaszkodik ahhoz a határozathoz, hogy az 1909. évi költségvetésbe a legénységi zsold fölemelésére és a legénységi étkezés föliavitására öt-öt millió korona vétsék föl s miután az előterjesztett költségeloirányzatban csak 3,500.000 korona véteget föl a reggeli javítására, indítványozza, hogy a rendes szükségletek fejezetébe ezt a tíz millió koronát a megállapított czimeken illeszszék be és a két állam a kvóta arányában fedezze. Egy második indítványban azt javasolja, hogy ez a tíz millió korona kifejezetten arra a célra szolgáljon, hogy a legénységi zsold és az étkezés fejenként és naponként öt-öt fillérrel javíttassék, amelyből két fillér a vacsorára fordíttassék. A szónok kijelenti ugy párthívei, mint a többi aláírók nevében, hogy indítványának nincsen semmi éle Magyarország ellen (Tetszés) és nem az a célja, hogy bármiféle ellenségeskedést vagy komplikációt idézzon elő a két állam vagy kormányaik között. (Helyeslés.)

Schuhmeller delegátus a bécsi arzenál munkásainak helyzetéről beszél. Rátér Axmann indítványára és azt mondja, hogy az indítványozó beszédének csak első felét mondta el. Utal arra, hogy a magyar miniszterelnök egy alig 30 soros beszédében háromszor is hangsúlyozta, hogy a legénységi zsold fölemeléséről szó sem lehet. A szociáldemokraták sohasem fognak hozzájárulni ahhoz, hogy a tiszti fizetéseket föemeljék, a legénységet pedig sovány koszon és csekély zsoldon tartják. Arra kíváncsi, hogy miért mondta Axmann, hogy indítványa nem irányul Magyarországra ellen. Indítványt ad be, hogy a költségek a rendes költségvetésbe illesztessenek.

Elnök kérdésére az indítványt nem támogatják.

Gróf Clam-Martini konstatálja, hogy az idén háttérbe szorult a magyar kérdés és hangsúlyozza, hogy régi álláspontjához híven tiltakozik az ellen, hogy a monarchia mindkét államát egyaránt szolgáló hadsereg szükségletei egyoldalú nemzeti engedmények árán szereztesse be. Az idei delegáció magatartását a birodalmi eszme mozgósítása kifejezésének tekinti. (Tetszés.) Reméli, hogy a külső vezedelem esetén a monarchia erős kormány alatt erős lesz. Áttér a katonai kérdésekre és hangsúlyozza utal arra a felelősségre, amelyet a két kormány magára vállal, amikor a hadsereg fejlesztésének szükségességét figyelmen kívül hagyja. Figyelmezteti különösen az osztrák kormányt, hogy ha esetleg háború támad, az előkészületlenül talál bennünket. Axmann indítványát természetesen elfogadják. (Helyeslés.)

Schönburg herceg annak a véleményének ad kifejezést, hogy nem kell mindent ismételnünk, ami az albizottságokban történt. Nagy elismeréssel nyilatkozik a hadseregről. Utal arra, hogy minden belviszály csak gyöngíti a monarchia tekintélyét kifelé, míg a fönnálló differenciák elintézése rendkívül erőssé és hatalmassá tenné. Ezt nemcsak az Ausztria és Magyarország között fölmerült kérdésekben, de az osztrák belügyekben is szem előtt kell tartani.

Báró Schönaich közös hadügyminiszter az Axmann-féle indítványhoz szól, hogy a kérdést tisztázza. A reggeli javítást úgy tervezik, hogy a csapatok az összeget a közétkezés javítására kapják, s a helyi viszonyok szerint vagy a reggelire vagy a vacsorára fordítják. A kéziszerkeszbeszerzésére havonta 25 fillér pótlékot adnak, míg a másrészt hetenkint 20 fillért kapnak. A tíz milliónak a költségvetésbe való beillesztését az 1910. évre ő is kéri fogja, de most figyelmezteti a delegációt, hogy a benyújtott budgetet közös miniszteri tanácsban állapították meg, de reméli, hogy 1910-re további eredményt fog tudni elérni. (Helyeslés.)

Petelenz delegátus a hadseregben a következő változásokat tartja czélszerűnek: a két éves szolgálati idő behozatalát, egy új katonai büntető törvénykönyv életbeléptetését, a fegyverszállítás kiterjesztését a kisebb gyárosokra is, az önkéntesek büntető-évének felemelését.

Petelenz szavaival a tárgyalást félbeszakítják. Az ülés bezárta előtt Klenzi delegátus interpellál a határoknál felépítendő utak ügyében.

A legközelebbi ülés holnap, pénteken kilenc órákor lesz.

A mai ülés vége este nyolcz órákor.

A keleti kérdés.

— A szerbek kudarcza. —

Budapest, október 29.

A nagy reménység, melyet a szerbek államférfiainak külföldi agitácziójához fűztek, kezd már szerteoszlatni. A legkeservebb csalódás Angliában érte őket, ahol Milovanovic külügyminisztert az a keserű csalódás érte, hogy támogatás helyett arra figyelmeztették, hogy Belgrádban maradjanak szép csendben és bízzák sorsukat a leendő nemzetközi konferenciára. E biztatást azonban oly hangon mondták, hogy Milovanovic rögtön tisztában volt azzal, hogy a szerbeknek nincs mit várniok a nemzetközi konferenciától. Ugyilátszik, Milovanovic sorsában fog osztozkodni György trónörökös is. Pétervári fogadtatása a lehető leghidegebb s már jó előre figyelmeztették, hogy ne izgassa fel a kedélyeket. Szerbiának ez a diplomáciai kudarcza, remélhetőleg józanítólag fog hatni a belgrádiakra, daczára annak, hogy György trónörökös ezuttal is felhasználta az alkalmat annak hangoztatására, hogy Szerbia nagy dolgokat fog művelni, ha kellő rekompenciációban nem részesítik.

Ma a következő híreket kaptuk:

A szerb trónörökös Pétervárott.

Ujabb jelentések szerint a szerb trónörökös fogadása a pétervári pályaudvaron nagyon szerény volt. Hivatalos személyek közül csak a városkapitány és a városparancsnok jelentek meg. Kévéssel a vonat megérkezése előtt a pályaudvarra érkezett a trónörökös öccse, Karagorgyevics Sándor herceg, aki a pétervári hadapródhadtestben szolgál. A hatóságok nagyszabású intézkedéseket tettek a tervezett tüntetés megakadályozására. Ennek következtében a pétervári szerb telepnek csak néhány tagja és számos újságíró jelent meg. Ott volt még néhány dumaképviselő is, akik a peronon foglaltak állást. A csendőrök az összes megjelenteket elkergették a peronról. Néhány dumaképviselő üdvözlő beszédet akart intézni a trónörököshöz, de a rendőrség nem engedte meg. A külügyminiszter már előbb kérte a szerb követet, hogy figyelmeztesse a szerbeket, hogy a rendőrség semmiféle tüntetést, vagy zavargást nem fog megtűrni. Amikor a trónörökös a pályaudvar előtt álló udvari kocsihoz ment, gyöngeszláva kiáltás hallatszott.

A Szlovó egyik munkatársát, aki Gacsinaig a szerb trónörökös elé utazott, György herceg és Pasics kocsijukban fogadták. A trónörökös a következőket mondta az újságíróknak:

— Boldog vagyok, hogy az orosz sajtó a mi pártunkon van ezekben a nehéz és válságos pillanatokban. Igen, a sajtó támogatása többet ér egy hadtestnél. A szerbiai és boszniai lakosság kedvét legjobban karakterizálja a szerbeknek ez a kijelentése: És ha pusztá kezünkkel kellene a harcban mennünk, ezzel a pusztá kezünkkel kicsavarnók ellenségünk kezéből a kardot, mert érzésünket semmi sem tudja szívünkéből kiirtani! A szerb népet csak az az egy gondolat lelkesíti, hogy nemzeti eszméjét, történeti misszióját megvédelmezze. A legjobb reményekkel jöttünk Oroszországba.

A czár holnap fogadja kihallgatáson György szerb trónörököst. Azok a vérmes remények, melyeket Szerbiában ehhez a kihallgatáshoz fűznek, nem fognak teljesülni. Hír szerint közölni fogják a trónörökössel, hogy Oroszország Szerbiát, ha területi kárpótlást követel, ebben sohasem fogja támogatni és figyelmeztetni fogják, hogy ezekben a válságos időkben óvakodjék minden meggondolatlan lépéstől.

György trónörököst illetékes oldalról figyelmeztették, hogy maradjon inkognito, mert így kívánják legfelsőbb helyen. Azt is értésére adták a trónörökösnek, hogy Szerbia ne rongsza magát illuziókban és óvakodjék minden olyan helyrehozhatatlan lépéstől, amely Szerbiára nézve végzetes lehet.

A szerb trónörökösök sok hírlapíróval beszélgetett s azt mondta nekik, hogy ha Oroszország még erkölcsi támogatását is megtagadja és szankcionálja a boszniai bekebelezést, akkor a katasztrófa elkerülhetetlen és három-négy nappal rá egész Szerbia föllázadna.

György trónörökös Pétervárról egyenesen Belgrádba utazik.

Szerbia hadikészülődése.

A szerb kormány takarmánykivitelit tilalma rendelt el, amit a fenyegető takarmányhiánnyal indokol. Valószínű azonban, hogy a tilalom összefüggésben van az esetleg bekövetkezendő háboru előkészületeivel. Mint beavatott helyről jelentik, a belgrádi várba az összes hadi készleteket biztos helyre szállították. Az önkénteseket értesítették, hogy orvosi vizsgálatnak kell magukat alávetniök. Az alkalmasoknak talált fiatal embereket azután rögtön gyakorlatra hívják be. A belgrádi helyőrség a Duna mentén hadgyakorlatokat tart, amelyek több napig fognak elhuzódni.

Ma este a belgrádi nemzeti színház előtt a nemzeti védelmi bizottság által egybehívott négyülés folyt le, amelyen több szónok az orosz és szerb nép szolidaritását ünnepelte. A tüntetők számra mintegy tízezren, ezután fátylak és lobogók alatt az orosz követség elé vonultak, ahol Szergiev orosz követ megjelent az ablakban, köszönetet mondott a lelkes ovációkért és kijelentette, hogy az orosz nép mindenkor együtt érzett a szerb néppel. Popovics, a szerb szokolisták vezére mondott ezután hosszabb beszédet, amelyben kifejtette, hogy a szerb nép jelenleg egy szívvel, egy lélekkel készen áll és türelmetlenül várja a дума szavát. Reméli, hogy az orosz nép a szlávság szorongatott előőrsének segítségére siet. A jelenlevők viharosan éltették a czárt, Chomjakov dumaelnököt, a dumát és az orosz népet. Szergiev követ még egyszer köszönetet mondott az ovációkért. A tüntetők ezután elénekelték az orosz himnuszt és a Hej szloveni kezdetű dalt, majd Oroszországot éltetve, Ausztria-Magyarországot gyalázva, a színház elé vonultak, ahol szétgyaláztak.

A „Novoje Vremja” — valószínűleg felsőbb helyről sugalmazott — feltűnést keltő cikkelyt közlő „Kevesebb frázist!” cím alatt, amelyből közöljük a következő részleteket:

„A Szerbiából érkező hírek szomorú benyomást keltenek. A kis királyság szokatlan izgalomban van s olyan fegyverhez nyul, amelyet valószínűleg fel sem tud emelni. Ugy a szerb, mint a montenegrói trónörökös esküdöznek, hogy a közös eszméért készek meghalni; a szkupstina is fogadkozik, hogy a haza jogait hajlandó fegyverrel is megvédelmezni, a trónörökös pedig fennen emlékezteti Mihoszaevitset, hogy 250.000 szurony nevében beszéljen a hatalmaknál. Mindez azonban nem egyéb jajgatás, üres frázisnál!

Szerbiának 250.000 szuronyával szemben, amelyek tulajdonképp csak papírosan léteznek, Ausztria 2.500.000 katonát állíthat ki s csupán egy hadtestet kell mozgósítania, hogy a mikroszkópikus szerb hadsereget elseperje. Ha Szerbia azt gondolja, hogy Ausztriával szemben segítségére sietnének s érte harcba szállnának a dunai-császársággal, keserűen csalódná! A szerbek meg lehetnek győződve, hogy senki az újját sem mozgathatja értök! — De hát Oroszország? — kérdezné Szerbia. Ez is megtagadná a szláv tradíciókat s azt a presztizst, melyet a szláv világban élvez? Erre a semmitmondó frázisra röviden azt válaszolunk a szerbeknek, maradiatok nyugodtan s ne számítsatok a mi segítségünkre! — Amit a szlávok érdekében tehetünk, már megtettük — többet nem tehetünk.

Éppen nem vagyunk háborúra berendezkedve. De ha lennénk is, a legesekélyebb kötelességet sem éreznők, hogy a szerbek kedvéért háboruba bocsátkozzunk. Inkább készek vagyunk a nekünk tulajdonított presztizsről lemondani, mely különben is csak a mítoszban létezett s melynek előnyeit sohasem élveztük. Bosznia és Hercegovina annexiója ellen tiltakozni a legesekélyebb ok sincs s hogy jön ahhoz Szerbia, hogy ezen annyira izguljon s mi oka lehetne Oroszországnak fél Európát a háboru veszedelmébe kergetni? Egy jóakaratu tanácsossal szolgálhatunk a szerbeknek: Örkedjétek egy Ausztriával való háborútól, mert ti gyengék vagytok, amint hogy ma az egész szlávság erőtlenség. Ne szálljatok harcba a hatalmasabbikkal, ha a győzelem kilátásai nem biztatnak. Nektek s általában a szlávoknak, nem harcra van szükségtek, hanem békére, fejlődésre, erögyűítésre és jólétre. Ezek

hijján a 250.000 szuronyval való kérdés nem egyéb: nevétséges, balga gyerekjátéknál.”

Milovánovics kudarcza.

Dr. Milovánovics szerb külügyminiszter tegnap délután a külügyi hivatalban másfél óra hosszúra tartó tanácskozást folytatott Grey külügyi államtitkárral a közeli Keleten végbement legutóbbi eseményekről. A miniszter ezután a francia, olasz és több más nagykövetségen jelent meg. A párisi szerb követ érkezését holnapra várják Londonban.

Milovánovics csak azt érte el Londonban, hogy az angol külügyi hivatal vezetőjével meg tudta ismertetni Szerbia álláspontját és hogy Grey őt az angoloknak Szerbia iránt való simpatijáról biztosította. Grey egyébként csak annyit mondott a szerb miniszternek, hogy a tervbe vett Balkán-konferencia Szerbia kívánságait is tárgyalni fogja. Nyilvánvaló, hogy Milovánovicsot az angol fogadás kissé kiábrándította. A szerb külügyminiszter megvallotta, hogy Berlinben is hasonlókat mondtak neki, de senki sem mutatott különösebb érdeklődést a szerb aspirációk iránt. Milovánovics több sikert vár párisi utazásától. A szerb kormányhoz közel álló körökből jelentik, hogy Milovánovics európai körutjáról való visszaérkezése után le fog mondani állásáról.

A Daily Telegraph mai száma szenvedélyes hangú cikket közöl Ausztria-Magyarország ellen s azt fejtegeti az elején, hogy a háboru kitörése nagyon valószínű.

— Ha Milovánovics Párisba megy, ott fogja találni Paul Cambort, aki most szintén a francia fővárosba utazott és akinek szava a francia külügyi kormányánál nagy súlytal esik latba. Kivánatos, hogy Ausztria-Magyarország ne folytassa Olaszországnak 19. századbeli külpolitikáját a Balkánon a 20. században, mert különben megaláztatás és kudarc fogja érni. Ha a Ballplatz idejében értesíti a londoni Foreign Officet, hogy szükségesnek látja a berlini szerződésnek Boszniára vonatkozó cikkelyeit módosítani, bizonyára rokonszenves figyelemmel találkozott volna és nyilván sikerült volna olyan megegyezésre jutni, amely az érdekelt tényezőket kielégitené. Ausztria-Magyarország 35 év előtt eltitkolta Anglia elől a reichstadt szerződést. Akkoriban az osztrák császár kijelentette, hogy a bécsi és a pétervári kormányok között nincsen semmi titkos megegyezés. Szó szerint ez igaz is volt, mert a megállapodások a két uralkodó között jöttek létre. Az osztrák államférfiak azóta is jezsuita iskolába jártak. Az orosz-török háboru kitörése után Anglia és az osztrák-magyar monarchia tanácskoztak egymással az Oroszország ellen teendő lépésekről. A reichsrahi szerződést akkor is elhallgatták Anglia elől és rávéttek Nagybritanniát, hogy ő ajánlja a berlini kongresszuson az osztrák-magyar monarchiának az okkupációval való megbízását.

Fallières levele.

Fallières, a francia köztársaság elnökének válasza Ferencz József király levelére nemcsak akceptálja az annexió tényét és kijelenti, hogy Franciaország mindent meg fog tenni, hogy a hatalmak közt megegyezést hozzon létre, hanem azt is mondja, hogy Franciaország fáradozásait Franciaország és Ausztria-Magyarország kölcsönös erős rokonszenve sugalmazta.

Crozier Fülöp, bécsi francia nagykövet ma reggel visszautazott állomáshelyére.

A bosnyák-kérdés a dumában.

Kapcsolatosan a birodalmi dumának ma benyújtott azon interpellációjával, amely arra vonatkozik, hogy Pogodin tanár tegnapi előadása alkalmával a Bosznia és Hercegovina annexiójáról való vitát megtiltották, kijelenti a kormány kommunikéja, hogy a pétervári rendőrfőnök ezzel semmiféle törvénysértést nem követett el és a rendkívüli védelmi állapot, valamint a kapott instrukciók alapján öt megillető jog szerint cselekedett. Sztrakovics Sándor dumaképviselő, a Bosznia és Hercegovináról való előadás rendezője a külügyminisztérium döntése szerint az előadást ugyan megtarthatja, az azt

követő viták azonban nincsenek megengedve. Ebben az értelemben informálták a pétervári és moszkvai rendőrfőnököket. Ha az előadáson résztvevők erről nem tudtak, emiatt kizárólag a rendezőt terheli a felelősség.

A nemzetközi konferencia.

November első napjaiban a konferencia programja körül folyó tárgyalásokkal párhuzamosan újabb diplomáciai tárgyalások fognak megindulni, mert az orosz nagykövetség utasítást kaptak kormányuktól, hogy hívják föl az illető kabinetek figyelmét a berlini szerződés némely rendelkezésének sürgős revíziójára. Az orosz kormány e részben egyelőre csak elvi nyilatkozatot vár a nagyhatalmaktól s abban bizakodik, hogy sehol sem fog visszautasításra találni.

A Petit Journal római tudósítója azt állítja, hogy hivatott diplomatától félhivatalos jegyzéket kapott, amelyben ez van: Titoni külügyminiszter élénk közvetítő szerepet visz a hatalmak között. Nyílt barátságos politikája Oroszországgal szemben és Izvolszkival történt személyes megállapodásai meg fogják hozni gyümölcsöket. A konferencia Olaszország számára morális eredmény, talán még valamivel több is lesz.

Horvát képviselők Szerajevóban.

A napokban a horvát haladópart vezérei átmentek Szerajevóba, hogy az ottani horvát politikusokkal tanácskozzanak. A tanácskozásokat dr. Mandics Miklós szerajevói alpolgármester házában tartották. Dr. Mandics, aki legutóbb egy horvát küldöttséget vezetett a királyhoz, hogy megköszönje Bosznia annexióját, tudvalevőleg a nagy-horvát eszme egyik előharczója. A házában egybegyűlt haladóparti képviselők kijelentették, hogy a bosnyák politikusokkal csak abban esetben hajlandók együttműködni, ha belemennek abba, hogy a papságot a nyilvános szereplésből kizárják.

A szultán trónbeszéde.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy a szultán személyesen fogja trónbeszéddel megnyitni a parlamentet. 1876-ban is maga a szultán olvasta fel a trónbeszédet a parlament megnyitásakor. Az ünnepes megnyitás a Dolma-Bagece kastély nagytermében fog végbemenni, mint akkor. Ebben a hatalmas csarnokban legalább ezer ember fér el. A szalonkii utörök-bizottság a reakcionárius mozgalom terjedésére való tekintettel elhatározta, hogy hat maczedóniai zászlóalj helyezett át Konstantinápolyba, mert a bizottság nem bizik a konstantinápolyi, de különösen a palotaőrségben. Egy maczedon zászlóalj máris Konstantinápolyba érkezett, ahol óriási feltűnést keltett.

Kréta annexiója.

A Daily Mail jelentése szerint a krétai kormány a védőhatalmak kormányaihoz jegyzéket intézett, amelyben elismeri, hogy Krétának Görögországgal való egyesüléséhez a védőhatalmak hozzájárulása szükséges, mint amelyek Törökországgal szemben kötelezettséget vállaltak magukra. Ami a védőhatalmakat illeti, készek barátságosan megvitatni Törökországgal a változott helyzetet, ha Kréta szigetén a nyugalom megmarad és a mohamedán lakosság érdekeit nem bántják.

Káneából megtáviratozták, hogy egy jegyzék érkezett oda, amelyet a négy védőhatalom konzuljai adtak át a végrehajtó hatalommal megbízott komiténak. A jegyzék a következőképpen hangzik: Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország és Oroszország diplomáciai ügyvivői kormányai megbízásából a következőket hozzák a krétai kormány szíves tudomására: A védőhatalmak azon az állásponton vannak, hogy Krétának Görögországgal való egyesítése azon hatalmak hozzájárulásától függ, amelyek Törökországgal szemben kötelezettségeket vállaltak. Mindazonáltal hajlandók e kérdésnek Törökországgal való megtárgyalását jóakarattal számbavenni, ha a lakosság biztonsága garantáltatik. A jegyzék mind Káneában, mind Athénben kielégítő benyomást tett. Felteszik, hogy a hatalmak abban egyeztek meg, hogy a krétaiak törekvéseit kedvezően fogadják és

remélik, hogy a fuzió kérdése nemsokára meg lesz oldva.

Legújabb híreink.

A kilenczedik hegyi dandár tegnap, miután ünnepelesen és szívélyesen elbucszott a plevjei török csapatoktól és lakosságától, elhagyta Plevjet és ma Metalkanál a határra érkezett.

Beavatott részről közlik, hogy Tomanovics montenegrói miniszterelnök, aki külön küldetésben volt itt, elhozta Nikita fejedelem levelét Viktor Emanuel király számára. Az olasz kormány lelkére kötötte Tomanovics miniszterelnöknek, hogy Montenegro ne bocsátkozzék kalandos politikába, különben el lehet rá készülvén, hogy sehonnan sem kap támogatást és egymagára fog maradni.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kormányválság. A tegnapi események valószínűleg mégis kormányválságra fognak vezetni. Jóllehet a tegnapi konferencián, amely báró Beck miniszterelnök és a belügyi, közoktatásügyi és igazságügyi miniszterek között lefolyt, még volt remény, hogy sikerül az ellentéteket elsimítani. Időközben változott a helyzet s a csehországi helyzetértő jelentése után kétségtelen a kormány előtt, hogy a kivételes állapot elrendelésére feltétlenül szükség van, már pedig a cseh miniszterek semmi körülmények között nem hajlandók aláírni az erre vonatkozó rendeletet, viszont a kabinet német tagjai lemondással fenyegetőznek, ha a prágai német diákoknak a kormány rendeletben akarná megtiltani a színek viselését és az ugynevezett körsetét. Mindenképpen feletéjére van állítva a politikai helyzet s a válság kitörése csak órák kérdése. Politikai körökben biztosra veszik, hogy az egész kabinet lemondása esetén báró Beck miniszterelnök vagy esetleg báró Bienerth belügyminiszter hivatalnok-minisztériumot alakítana, amely rövid ideig vezetné az ügyeket s aztán ismét helyet adna egy parlamentáris kormánynak. Báró Beck miniszterelnök egyébként Budapestre érkezett ma és nyilván itt fog tovább alakulni a helyzet, mert a miniszterelnök tanácskozni kíván az osztrák delegáció több számottevő tagjával.

A csehek és németek harcáról ma a következő híreket kaptuk:

Prágában ma meglehetősen csend uralkodott, de több vidéki városból zavargások híre érkezett. Brűxben tegnap este széleskörű óvintézkedéseket tettek. Amidőn híre ment, hogy a cseh városnegyedben levő német iskola ablakait beverték, egy csapat német a cseh egyesületi ház elé vonult és daczára, hogy az épületet őrizték, több ablaktáblát bezúzott. Erre lovasság lépett közbe. Három németet letartóztattak. A belvárosban a tüntetések este fél nyolcz órakor kezdődtek, a főteret azonban a katonaság és a csendőrség megtisztította.

Aussigban tegnap este német nemzetiek és szociáldemokraták között összeütközés keletkezett, amelynek folyamán az előbbi tábor egyik embere botlított kapott az arcába, egy másik pedig késszurást az orrába. A csendőrség szétzórta a tömeget. Az őrség elvonulása után újabb összeütközés keletkezett, amelyben ismét kövekkel dobálódtak és két ember megsebesült. A kihágásoknak nincs nemzetiségű színezetük. A rend ismét helyreállt.

Trautenauban tegnap este öt óra felé a cseh egyesületi székházban, a cseh fonóházban, valamint egy német és egy cseh magánházban bezúzták az ablakokat. A közbelépő két rendőrhivatalnokot és a rendőröket kövekkel dobálták meg. A tüntetők azt állítják, hogy a Narodni Dumból lövés történt. A tüntetők egyes cseh iparosok üzlethelyiségei elé akartak vonulni, a rendőrség azonban elzárta az utcát úgy, hogy nem hajthatták végre tervüket.

Az oroszok Perzsiában. Az „Endjumen Exaleti”, amely az egész perzsa nép képviselőjéül tekinthető, távirati uton arra hívta fel Ausztria-Magyarország figyelmét, hogy az orosz kormánynak szándéka csapatokat előretolni Tebrisz felé. A Perzsa és Ausztria-Magyarország közötti jó politikai és gazdasági viszonyban bizva, a nevezett bizottság Ausztria-Magyarországhoz fordul az e szándék ellen írá-

nyuló tiltakozásával, mert e terv, úgy mondja, ellenében áll a Sir Edward Grey által csak nemrégiben tett nyilatkozatokkal, amelyek szerint Perzsa függetlenségét veszélyeztető akció nem fog történni. Perzsiát ez a lépés megakadályozná abban, hogy saját ügyeit rendezhesse és a kívánatos reformokat végrehajthassa. Végül Ausztria-Magyarország közvetítését kéri az Endjumen arra nézve, hogy orosz csapatoknak a perzsa határon való átkelése megakadályoztassék.

Vilmos császár és az angolok. Az összes londoni lapok Vilmos császár nyilatkozatával foglalkoznak. A Daily Telegraph közlésének hitelességét senki sem vonja kétségbe, csak azt nem akarják elhinni, hogy a császár ezt a nyilatkozatot a legutóbbi időben tette meg. Különösen a Times vonja ezt kétségbe s azt mondja, hogy a közlésre csak azért választották meg a mostani pillanatot, mert a bur időkől való leleplezéseknek nyilvánosságra hozatalával a német császár egyenesen egyenletlenséget és bizalmatlanságot akar kelteni egyrészt amiatt és másrészt Oroszország és Franciaország között, hogy így a Balkán-kérdésekben az egyértelmű eljárást lehetetlenné tegye.

Az illető férfi, akinek a császár az említett dolgokat mondotta, állítólag Sir Frank-Lascelles, volt berlini angol nagykövet volt. A császár még a következő leleplezéssel is szolgált és a bur háboru idején tanusított magatartásáról is nyilatkozott. Kijelentette, hogy nemcsak nem akarta fogadni a híres Krüger-féle küldöttséget, hanem visszautasította Oroszország és Franciaországnak egy európai koalíció czélja a délafrikai köztársaság megmentése és Angolország megalázása lett volna. A windsori városi levéltárban vannak Viktória királynőhöz intézett levelei, amelyekben Francia- és Oroszország eme tervéről a királynőt felvilágosította s ugyancsak ott van Transvaal legyőzését illetőleg egy terve, amelyet ő (a császár) 1899. decemberében vetett papírra, amikor már egyik angol vereség a másikat érte. Ezt a tervet, miután a német vezérkar átvizsgálta, elküldte Viktória királynőnek, aki akkor a gyásztól és keserűségtől mélyen le volt sújtva. És — tette hozzá a császár büszkeséggel — véletlen volt-e, vagy nem: az tény, hogy lord Roberts később, Pretória felé való sikeres előnyomulásánál, az én terveimnek igen nagy hasznát vette.

Roberts lord egy lapszerkesztő előtt kijelentette, hogy a császárnak a dél-afrikai háboruról tett kijelentéseihez nincs megjegyezni valója.

A Daily Graphic írja: Egyetlen jól értesült személyiség, amely visszagondol a bur háboru hosszas tartamára, sem fogja kétségbevonni a lojalitást és bátorságot, amelylyel a császár támogatott bennünket, habár alattvalóinak zöme az ellenség pártján volt. A valódi vitás kérdés Anglia és Németország között nem a császár személyisége, hanem a két ország közti összeütközés lehetősége, amely teljesen nem függ senkitől, még ha még oly magas állású és még oly békeszerető is. Ez a főkérdés, amely bennünket, anélkül, hogy Németország iránt rosszakaratot viseltetnénk, arra kényszerít, hogy bizonyos elővigyázati intézkedéseket tegyünk. Sajnáljuk, ha valamikor elhidegülés állott be a két ország között, de nem mi akartuk ezt. Nem óhajtuk, hogy ez az elhidegülés ilyen vagy amolyan formát öltön, amelyet a császár rendkívül nagy érzékenysége és az a tulzolt fontosság, amelyet felelőtlen teufelbók fecsegéseinek tulajdonít, esetleg megadhat neki. Az angol nép tulnyomó többsége csak örülne annak, ha módot lehetne találni minden civakodás és gyanakodás kiküszöbölésére.

A franciaia kamara ülése. A kamara ma délelőtti ülésén folytatta a jövedelmi adóra, valamint a mezőgazdák kedvezményezésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. A kamara Caillaux pénzügyminiszter ellenzése daczára módosító javaslatot fogadott el, amely szerint a kis adózónak még további könnyítések nyújthatnak, elvetette azonban 367 szavazattal 144 ellenében egy módosító javaslatot, amely a kis bérlők bizonyos kategóriájának adómentességét czélolta, miután Caillaux pénzügyminiszter a javaslat ellen foglalt állást és a bizalmi kérdést vetette fel.

Mozgó képek.

A katonai irodák alkonya.

A: Maga mért oly szomorú, tata?

B: Hagyjon nekem békét... ne ugrasson a buta kérdéseivel. Én vagyok a legpechesebb ember ezen a világon. Tizenhét féle mesterségem volt, mind beszünt vagy kiment a divatból. A tizenhetediket tegnap huzzták ki alólam.

A (szeliden): Ejnye, ejnye, igazán sajnálom. Mivel foglalkozott tulajdonképpen, tata?

B: Katona irodám volt.

A (nekiugrik): Ugy kell, ugy kell. Csak el, el azzal a bolttal, le azzal a putikkal. Le, le... (Ugrál.)

B: Magához mi ütött? Egy percczel ezelőtt még olyan siralmas pofát vágott, mintha becsületesen sajnálna.

A: Én sajnálom magát? Egy katonairodást sajnállok én? Gúttat sajnállok... Örülök, hogy a város kipofozta maguk alól a seftet... Most meg vagyok boszulva... Nekem is volt egyszer dolgom magukkal, tudja. Akkor pukkadtam, ugrottam, tudja? Akkor egy kis vért is köptem dühömben, tudja?

B (bután): Egy katonai iroda miatt?

A (dühöngve): Eljön hozzám egyszer egy ember, azt mondja, hogy neki katonai irodája van. Megesküszik, hogy elintézi az összes katonai ügyeimet...

B (helyeslőleg bólint): Na ja...

A: Megmondtam neki: hagyjon békén, kértem suttogva, félhalkan, hangosan, bömbölve, hogy menjen a pokolba, de ő csak sürgette, hogy adjam oda a születési bizonyítványomat...

B: Na ja...

A: Elvitt egy erkölcsi bizonyítványt, egy illetőségi bizonyítványt, elvitt husz koronát előleg fejében...

B: Na ja...

A: Másnap eljött, újra elvitt három bizonyítványt, újabb husz koronát és oly sokat és szaporán beszélt, hogy szóhoz sem tudtam jutni.

B: Na ja.

A: Három nap mulva újra jött, hadart, fecsegett, belemarkolt a zsebembe, azt mondta minden rendben van, adott egy akta-számot, kijelentette, hogy husz forint kell az őrmesternek, azt mondta, hogy baj van, mert át akarnak tenni a honvédhuszárokhöz, az pedig egy drága ügy...

B: Na ja.

A: Ez magának: Na ja? Az a svihák elvite az összes írásaimat, az egész pénzem és ez magának: Na ja?

B (nyugodtan): Na ja!

A (magánkivül): Ne dadogjon mindig egy szót.

B: Muszáj... Negyven forint csak nem pénz azért, hogy elintézik az összes katonai ügyeit.

A (ordít): Uram... uram... az én összes katonai ügyeim... az én összes katonai ügyeim? Nincsenek nekem katonai ügyeim, maga rabló. Hiszen én életemben sohasem voltam katona, tudja?

Ray.

TÁVIRATOK.

Bülów és az olasz politika.

Berlin, október 29. A Nordd. Allg. Ztg. fel van hatalmazva, hogy teljesen valótlannak és tárgyatlannak minősítse a külföldi lapok ama hírét, hogy Bülów herceg birodalmi kancellár Pansa olasz nagykövettel szemben az olasz politikával való elégedetlenségének adott volna kifejezést.

Az osztrák államvasut átadása.

Bécs, október 29. Az osztrák állami vasúttársaság ma délután lovag Taussig elnökletével tartott ülésén a kormánnyal az államosítás tárgyában kötött egyezményről foglalkozott. A kormány 1909. márczius 31-ét tűzte ki határnapul, amelyen a meg egyezés perfektuálódik. A provizórium ugyan nem szolgál előnyül, de a kormánynak követelését teljesíteni kellett, mert különben a meg egyezés nem jöhetett volna létre. Dr. Seldorf részvényes a magyarországi ingatlanok múlt évi bevételében tapasztalt csökkenések tárgyában intézett kérdésére elnök kijelenti, hogy az ingatlan elkönnyvelt értéke csak 30

millió, másrésről azonban bizonyos körülmények folytán tényleg nem felel meg a múlt évi bevétel a főke-összegnek, de remélhető, hogy a magyar vállalatok jövedelme a jövőben összhangban fog állani a könyvértékkel. Az igazgató-tanácsnak az osztrák vasutvonalaknak, valamint a társaság egyéb vagyona bizonyos részeinek az állam által történt megvásárlását egyhangulag elfogadták.

Mtugi akciója.

Páris, október 29. Az Echo de Paris jelenti Tangerből: Mtugi Si Aissa kaid el van határozva Marokkó függetlenségét proklamálni még akkor is, ha Abdul Aziz szultán nem is fogadja el a neki felajánlott szultánságot. Muley Hafid ügye ez által súlyos csapást szenvedne, amelynek Fezre is visszahatása volna.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork. []	okt. 29.	okt. 28.
Buza	locobuza	110	110
	decemberre	110 ¹ / ₈	110 ¹ / ₄
	májusra	110 ³ / ₈	110 ⁷ / ₈
Tengeri	decemberre	74 ¹ / ₄	74 ¹ / ₄
	májusra	71 ¹ / ₂	71 ¹ / ₂
Csikagó.			
Buza	decemberre	99 ⁷ / ₈	99 ⁷ / ₈
	májusra	103 ³ / ₈	103 ³ / ₈
Tengeri	decemberre	63 ³ / ₄	63 ³ / ₄

New-York, okt. 29. Gyapot New-Yorkban helyben 9.35 (9.45 tegnap), gyapot novemberre 8.91 (8.97), gyapot januárra 8.80 (8.86), gyapot New-Orleansban helyb. 9.— (9.—), petroleum stand withe New-Yorkban 8.50 (8.50), petroleum Stand white Filadelfiában 8.45 (8.45), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Az ujpesti rablókat elfogták.

— Elásott kincsek a kerepesi erdőben. —

Budapest, október 29.

A budapesti rendőrség, összefogva a csendőrséggel, ezuttal derekas munkát végzett: az ujpesti bank rablóit alig tizenkét órával a tett után sikerült hurokra keríteni. A véletlen mellett egy csendőrőrmester ügyessége s a rablók gyámsoltalansága okozta, hogy a vakmerő emberek csak ilyen rövid egérutat szereztek. A két zsvány, miután Ujpesten dolgát végezte, Gödöllő felé menekült. Délután öt órakor Szekeres István gödöllői csendőrparancsnoknak, aki véletlenül Mária-Besnyőn czirkált egy társával, föltűnt, hogy két izgatott és gyanus külsejű ember érkezik az állomás elé. A laktanyára visszatérve, ott kapták a pesti rendőrség táviratát, benne a tettesek személyleírását. Szekeres István visszasietett a besnyői állomásra; a rablók azonban ekkorára elutaztak. Az egyik Budapestre, a másik pedig Ruttkára váltott jegyet. A csendőrőrmester sietve telefonozott az összes állomásokra, amire Kisterennén sikerült a Ruttká felé menekülő rablót föltartóztatni. Ez Piaszkovszky József volt, aki makacsul tagadta a tettet, de emellett elárulta azt, hogy ki volt az a társa, akivel a besnyői állomáson együtt látták. Az ő utmutatására még ma hajnalban letartóztatták a másik tettest is, Antosievics Gyula személyében. A tettesek mindketten oroszok. Ma reggel Piaszkovszkit is visszahozták Budapestre. Egy darabig mind a két tettes megmaradt a rideg tagadás álláspontján, daczára annak, hogy a bankhivatalnokok és mindazok, akik a rablókat látták, sorban fölismerték őket. Ma délben azonban végül Antosievics megtört, beismerte, hogy ők a tettesek, sőt azt is elárulta, hogy a pénzt a kerepesi erdőben ásták el, amikor Besnyő felé menekültek. A rablókat azonnal automobilra ültették, kivitték a kerepesi erdőbe, ahol Antosievics utmutatásai nyomán sikerült a pénzt megtalálniok.

A nyomozás eseményeiről részletes tudósításunk a következő:

... első nyom.

Az első nyom a tegnapi kocsis vallomása volt, amiből világos volt, hogy a rablók Gödöllő felé menekültek. Ezen a fonalon elindulva a

rendőrség áttette a nyomozás szinterét Gödöllőre és a környékbeli falvakra. Gödöllőre Sarkady detektív vezetésével nyolcz detektív ment ki, akik nyomban hozzáfogtak a gödöllői állomás személyzetének kihallgatásához. A vasutiak felvilágosításai alapján megállapították, hogy a két rabló Gödöllőről még tegnap kora délután egy ott felfogott kocsin elhajtott; hogy hová, azt nem tudják. A detektívek csakhamar megtudták, hogy ki volt az a gödöllői kocsis, aki a rablókat tovább vitte. A kocsis, aki ekkorára már hazaérkezett, vallatásra fogták és föle megtudták, hogy a két gyanus idegent, akikre teljesen ráillett a rablási szemtanuk által adott személyleírás, Besnyőre vitte és ott az állomáson szállottak le a kocsijáról.

A gyanus idegenek.

Időközben a véletlen is a nyomozó hatóságok segítségére sietett. Szekeres István gödöllői csendőrőrsvezető és Bakó János csendőrőrmester tegnap délután öt óra tájban Mária-Besnyőn czirkáltak s két gyanus alakot vettek észre. Fekete nagy kalap volt az egyikén, a másik sapkát viselt. Szekeres a következőképpen mondta el egy újságíró előtt az izgalmas nyomozásnak ezt a részletét:

— A társammal Mária-Besnyőn voltunk s két alakot láttunk a vasútállomás felé haladni. Gyanusak voltak, amennyiben egyikünk se tudta, hogy honnan jöttek s a külsejük nem keltett valami túlságosan nagy bizalmat az emberben. Igazolásra még sem akartuk őket felszólítani, mert hát annyira gyanusak még sem voltak. Nem törődünk tovább velük és visszamentünk Gödöllőre. Öreg este volt már, amikor az őrszobánkra értünk. A napos csendőrünk jelentette, hogy távirat érkezett a pesti rendőrségtől. Felbontottam a táviratot, benne volt a személyleírás, amely teljesen ráillett az én két máriabesnyői emberemre.

Egy percig sem haboztam, hanem a társammal együtt újra nekiindultunk a máriabesnyői országutnak. Nyolcz órára beérkeztünk a máriabesnyői állomásra. Itt megáztuk, hogy mind a ketten megváltották jegyüket Ruttkára. Szerencsére a vasuti pénztáros ur emlékezett a két rabló vasutjegyének számára s erre megszövegeztem a következő állami táviratot s ezt feladattam Salgótarjánig minden vasuti állomásra:

A 308. személyvonaton két munkásforma ember utazik. A vasuti jegyük száma 709. és 710. Kalauz által a két embert, akik rablást követtek el, azonnal le kell szállítani, állomási épületben őrizet alá venni s budapesti rendőrfőkapitányságot táviratban vagy távbeszélőn értesíteni. Szekeres csendőrőrsvezető.

A két rabló hat óra és ötvenöt perczkor szállt fel Mária-Besnyőn a vonatra. A vonat esti kilencz óra és tizenhét perczkor érkezett meg Kisterennére, amely már jóval túl van Hatvanon. Itt az állomásfőnökség már megkapta táviratomat s átadta a kalauznak, aki megvizsgálta az utasok jegyeit. Piaszkovszynál volt a 709. számú jegy. A kalauz leszállította a vonatról s az állomásfőnökségen várta be a Hatvanból érkező Sarkadi detektív urat. Ezé tudom az esetről.

A detektívek, amikor Besnyőre érkeztek, ott már várta őket a kisterennei csendőrség távirata, amely arról szól, hogy az egyik tettest Kisterenne állomáson a ruttkai személyvonaton letartóztatták.

A detektívek erre Kisterennére mentek és onnan a következő táviratban értesítették a főkapitányságot az eredményről:

„Az itt fogva levő Piaszkovszky József a cselekményt nem ismeri be. Annyt bevallott, hogy Antosievics Gyula nevű társával együtt jöttek kocsin Besnyőre. Találtunk nála 13 darab 10 koronás aranyat, 2 darab papír 5 rubelest, 1 darab 10 koronás bankjegyet és 6 darab egykoronást. Sarkady detektív”.

Sarkadi detektív mindjárt arra fektette a fősúlyt, hogy kiderítse ennek a másik embernek a kilétét.

— Hol lakik az az ember? — kérdezte a detektív.

Piaszkovszky József ezt felelte: — Valahol az Angol-utcában.

A detektív észrevette, hogy azzal a rabló-

val van dolga, akinek a személyleírás adatai szerint szürkésbarna sapka volt a fején a tett elkövetésekor. De Piaszkovszky ezuttal nagy fekete nemezkalapot viselt. A detektív erre a kezébe vette Piaszkovszky kalapját. Két betű volt benne: A. J.

— Ez nem a maga kalapja! — kiáltott a rablóra s ez bevalította:

— Igen, ez az Antosievics kalapja és nem az enyém. Kicséréltük a kalapjainkat, mert nem akartam sapkában utazni.

A detektív a legközelebbi vonatra felültette a rablót és behozta a fővárosba. Hajnali négy óra volt ekkor. A detektív a főkapitányságra hajtattott foglyával, ahol lázasan dolgoztak a másik rabló kézrekerítésén.

Hajza a másik rabló után.

Kora hajnalban, reggeli öt órakor, Nagy Károly rendőrfogalmazó és hat detektív indult el a főkapitányságról Antosievics keresésére. Egyenesen a Zuglóba, az Angol-utca felé tartottak. Antosievics ebben az utcában, az 5-ik számú házban lakott albréletben egy Bauer József nevű embernél. A rendőrtiszt megzörgette az ajtót, melyet egy álmos nő nyitott ki.

— Kicsodák maguk? Mit keresnek itt ilyen időben? — kérdezte a rendőrfogalmazótól, aki félretolta az utból és detektívjeivel bement a belső szobába. Hatan aludtak itt, öt férfi és egy asszony.

Az alvó emberek felriadtak álmukból. Nagy Károly megkérdezte a nevüket. Amikor Antosievics megmondta a nevét, a rendőrfogalmazó inett detektívjeinek, akik megragadták a rablót.

— Maga az én emberem, barátom, — mondta neki. — a többi urak aludhatnak tovább.

A fogalmazó ezután megkérdezte, hogy mit keresett tegnap délután Besnyőn?

Antosievics tagadta, hogy ő Besnyőn lett volna. Erre megkérdezték, hogy hol van Piaszkovszky?

Eleinte zavarba jött, de azután bevallotta, hogy társa elutazott. Arról azonban, hogy ő is vele lett volna Gödöllőn és Besnyőn, hallani sem akart. Szakadatlanul azt állította, hogy ő tegnap egész este a városban sétált.

Áruló notesz.

A detektívek azután házkutatást tartottak a lakásban és ott megtalálták azt a fekete bőrtáskát, amelybe, a rablás szemtanuinak állítása szerint, a rablók a papírpénzt gyömöszölték. Pénz azonban nem volt benne. Antosievicsnél mindössze 255 koronát találtak.

Találtak azonban a rabló holmijai között egy kis noteszt, amely a legsúlyosabb bizonyítékul szolgál a két orosz bűnössége mellett.

Ebben a noteszben orosz nyelven olyan kifejezések vannak feljegyezve, amelyekre a rablásnál szükségük volt. Így:

- Nem mozdulni!
- Vigyázz!
- Aki kiált, lelövöm!
- Ne beszélj, mert fejbe lölek!

Mindegyik mellé oda volt írva a magyar jelentése.

Ezeket a kifejezéseket a két rabló, akik csak törve beszélnek magyarul, előre betanulták, hogy a rablásnál hasznát vegyék e fenyegető kifejezéseknek.

A noteszben ezenkívül Dreszmann Károly parókakészítő czime is fel volt jegyezve.

Dr. Nagy Károly ezután Antosievicset a fontos bűnjelekkel együtt bevitette a főkapitányságra.

A szembesítések.

A rablók a főkapitányságon is tagadták a tetteiket, egészen addig, amíg áldozataikkal nem szembesítették őket. Antosievics, amint egy másuttan mondották szemébe, hogy ő volt a tettes, végre megtört a vallomások sulya alatt és töredelmes vallomást tett.

A szembesítés a kapitányság második emeletén, a detektív-teremben iátszódott le. Ide hozták a két vakmerő zsványt, hogy a tanukkal szembesítve őket, ezen a hivatalos módon is megerősítsék azt a bizonyosságot, hogy ők azok valóban, akik a páriátriktító rablást véghezvitték.

A teremben félkörben husz detektív sorakozott, Bejött valamennyi rendőrségi főtiszt,

Krecsányi detektívönök, a fogalmazók és Pekáry h. főkapitány.

Rendőrök sorfala közt először Piaskovszky Józsefet hozták be a terembe. A marczona, vad alak arcán egy percig dacz mutatkozott, de aztán látszott rajta, hogy felfogja helyzetének súlyát és szinte meggörnyedt, amikor a husz detektív közé állították, akik közrefogták.

Krecsányi detektívönök intézkedésére most behivatották a tanukat, akik jelen voltak a bankfiók kirablása izgalmas jeleneténél. Sacher Ignác, Schwartz Elza és Fehér Kata nyitották meg a terembe lépő tanuk sorát.

A detektívönök most Schwartz Elzához fordulva, rámutatott a detektívek csoportjára, melyben a rabló is állott, ezt kérdezte:

— Nézze végig ezeket az embereket és mutassa meg, hogy fölismeri-e köztük a két tettes valamelyikét?

A fiatal lány, aki még mindig hatása alatt áll a tegnapi izgalmaknak, réveteg pillantással kémleli a csoportot. Egyszerre csak felvillan a szeme és kipirult arccal rámutat az egyik detektívre:

— Ez az!

Kiderült, hogy az illető detektív tényleg nagyon hasonlít a rablóra. Aztán megmutatták a lánynak Piaskovszkyt. Lelkendezve kiáltott fel:

— Ez az igazi! Már emlékszem!

Bildmann László bérkocsist szólították be ezután, aki tudvalevően száz korona jutalmat kapott a zsványoktól azért, mert gyorsan hajtott. A bérkocsis Piaskovszkyban határozottan felismerte rejtélyes utasainak egyikét.

Fischer Miklós hordár, az, akivel a bérkocsit felfogadtatták, nem ismert rá határozottan és pedig a bajusza miatt nem, mely hosszabb szemlélés után vélték ráismerni, ugyancsak amiatt, hogy a rabló a büntény végrehajtásakor fekete bajuszát vörösrre festette. Most a detektívönök rendelkezésére Piaskovszkyt a rendőrök félreállították és bevezették a másik zsványt. Antosievics Gyulát.

Devellák, a bankfiók osztályfőnöke és Fleischer Hugó könyvelő azonnal ráismertek.

Izgalmas jelenet következett mostan. Stern Sándor gyakornokot szólították be. A fiatalember fején kötés. Be van kötve a sebe, melyet fején ejtett Antosievics a revolver-agglyal. A gyakornok tudvalevően eszméletlenül esett össze az ütés miatt és menten elborította a vér.

Meg sem várva a rendőrtisztviselő kérdését, szinte magánkívül rohant Antosievics felé és torkaszakadtából kiáltotta:

— Ez az a gazember! Ez ütött le engem!

A bank többi tisztviselője is fölismerete a rablót, de megjegyezték, hogy a rablás alkalmával nem az a kabát volt rajta, amelyet a jelen pillanatban visel.

Kiderült, hogy a két vakmerő zsvány olyan aprólékos fogásokkal is egyengette a szökés biztonságát, hogy amikor zsákmányukkal elhagyták a bankot, óvatosságból kabátot cseréltek. Éppen ezért Krecsányi detektívönök megparancsolta, hogy cseréljék ki a kabátjukat. Miután ez megtörtént, az összes jelenlevő szemtanuk kétségkívül rájuk ismertek és bizonyították, hogy így és ekként voltak öltözve. Piaskovszkyra ráadták nagy fekete kalapját, a szeméig lehúzták a karimáját, — és ekkor ráismert Fischer hordár is, aki az imént még nem tudott ráemlékezni.

Antosievics vall.

A tanuk szembesítése után Nagy Károly rendőrfogalmazó rákiáltott Antosievicsre:

— Na! Mit tagad? Hiszen mindenki fölismerete magát.

— Nos hát, — felelt erre Antosievics hirtelen megadással — látom, hogy a tagadás itt már csakugyan semmit sem használ. Bevallom, hogy igen, mi vagyunk azok, akiket keresnek.

Piaskovszky rémülten közbeordított:

— Hazudik! Ő lehetett a rabló, mit tudom én! De én, esküszöm, hogy nem voltam ott. Ezt az embert, aki ilyen szemtelenül hazudik és engem magával akar rántani: nem ismerem.

Persze, ez a védekezés mit sem használ. És Krecsányi detektívönök Antosievicshez fordult:

— Tehát beismered.

— Igen.

— A pénzt elástátok?

Igen.

— Hol?

— A kerepesi erdőben.

— Meg tudnád-e mutatni azt a helyet, ahová a pénzt elástátok?

— Igen.

A szenzációs vallomás után Krecsányi tanácsos elrendeli a további kihallgatások felfüggesztését és utasítást ad a helyszíni kiszállításra. Azonnal két bérkocsit hozatott, továbbá kölesönvette a Kereskedelmi Bank nagy autóját és ezeken a járműveken számos detektív vonult ki, a két rablót magukkal vivén a kerepesi erdőbe, hogy ott az elásott pénzeszeget magukhoz vegyék.

A két rablót megkötözve tették külön-külön kocsira, erős rendőri kíséret őrsege mellett. Az autóbilban pedig detektívek és Krecsányi detektívönök foglaltak helyet. Fél órával a szembesítési eljárás után, tehát féltizenkettőkor délelőtt indult utnak az automobil, meg a két bérkocsi a kerepesi erdő felé.

Mikor a menet elindult, óriási közönség gyűlt össze a főkapitányság Zrinyi-utcai kapuja előtt, ahonnan az indulás történt.

Megkerült a pénz.

A kerepesi erdőben folytatott kutatások eredményteljesen jártak. A rablók egyike megmutatta a detektíveknek azt a helyet, ahol a pénz el volt ásva. Az egész pénz 14 zsákocskában és három pléhdobozban volt elásva. A revolverek, amelyeket a rablásnál használtak, szintén megkerültek ugyanott. Megtalálták továbbá a rablók eldobott késeit is. A rejtékhelyeken összesen harminczkilenczezerkilencszázhetvenöt koronát és harmincznégy fillért találtak. Az elrabolt pénz tehát 1450 korona híján megkerült. A hiányt részint a szelvények és értékpapírok teszik, a melyeket a rablók utközben eldobáltak.

Krecsányi Kálmán detektívönök délután 3 órakor tett telefonjelentést Gödöllőről Boda Dezső főkapitánynak. A jelentés így hangzott:

— Jelentem, hogy az újpesti bankrablásból eredő pénzt a kerepesi erdőben, három különböző helyen megtaláltuk és felfogadtuk.

Délután óriási tömeg lepte el a Zrinyi-utczát, a főkapitányi épület környékét. A kíváncsiak a rablókat akarták látni, amikor a kerepesi helyszíni szemléről visszatértek. A rendőrségnek kordont kellett vonnia az utczán, hogy a kapuk elé jutást lehetővé tegyék. A kocsik hat óra után érkeztek vissza a Zrinyi-utcai palotába és Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos azonnal megkezdte a kihallgatások folytatását.

Antosievics vallomása.

Elsőnek Antosievics Gyulát hallgatták ki, aki részletes vallomást tesz minden kérdésben. Elmondta mindenekelőtt, hogy az újpesti bankrablást csakugyan ő követte el, Piaskovszky Ganoll barátjával. Piaskovszkyval még Orosz-Lengyelországban ismerkedett meg, két évvel ezelőtt. Együtt kerültek Bécsbe is dolgozni, ahonnan ő egy évvel ezelőtt Budapestre jött át és itt dolgozott több ipartelepen. Ez alatt az idő alatt levelezésben állottak egymással és öt héttel ezelőtt lehvita ide barátját is, aki engedte a hívásnak és tényleg Budapestre jött. Eleinte külön helyen dolgoztak, később azonban egy helyre kerültek. A múlt hét péntekjén ő elvesztette a munkáját, mert beteg lett, s ugyanakkor barátjának is visszaadták a könyvét.

Egyszerre mind a ketten munka nélkül maradván, meglehetősen szorongatott állapotba jutottak. Volt ugyan egy pár forint megtakarított pénzük, de ez édes-kevéssé volt, mert Piaskovszky haza kellett volna utaznia Oroszországba a katonáskodás miatt. A birtokában levő negyven forint ötven krajczárból azonban az utazás költsége is alig telt volna ki.

Sokat töprengtek helyzetük fölött, amíg neki eszébe nem jutott az ötlet, hogy valami bankot kellene kirabolni. Az ötletet azok a rablói történetek sugallták neki, amelyeket még odahaza Oroszországban olvasott. A terv tetszett Piaskovszky-nak is, aki rögtön kész volt a végrehajtásra is. Mindössze csak annyi módosítást

ajánlott, hogy ne bent a városban, hanem valahol a környéken kísérték meg a terv kivitelét, mert a veszedelem kis forgalmu helyen sokkal kevesebb.

Ebben aztán megegyeztek. A terv részleteit alaposan megbeszélték és elhatározták, hogy Újpesten próbálnak szerencsét. Másnap ki is mentek Újpestre tájékozódni. A hely kiválasztása teljesen bevált, mert a József-utcai bankfiókot alkalmasnak találták a kísérlet megkockáztatására. Ezután napokig jártak ki, hogy a viszonyokkal teljesen megismerkedjenek. A bank helyiségeibe soha se léptek ugyan be, de kívülről az ablakon keresztül elég jól tájékozódhattak s megismerhették a helyviszonyokat is. Hétfőn aztán beszerezték a szükséges holmikát és fegyvereket is és gondoskodtak megbízható bérkocsiról. Eleinte úgy tervezték ugyan, hogy autóbilból bérelnek a vállalkozáshoz, de a garageban nagy bérösszeget követeltek, nekik pedig nem volt annyi pénzüik. Így fogadták fel aztán az ifj. Klein József bérkocsiját.

A rablómerénylet napján, korán reggel a Keleti pályaudvar közelében találkoztak és onnan indultak az Aréna-kávéház felé. Előbb azonban egy borbélynál álbajuszt szereztek be, Piaskovszky pedig fekete pápaszemet vásárolt magának.

Az újpesti ut és a rablás részleteit teljesen úgy beszéli el Antosievics, ahogyan tegnap az újságokban, a szemtanuk előadása nyomán meg volt írva. Csupán csak azt tagadja igenélyesen, hogy ők gyilkolni akartak volna. Sem a kést, sem a revolvert nem használták volna semmi körülmények között. A revolvereket pláne nem, mert nem is értenek a browning-revolverek kezeléséhez. Csupán csak ijesztésre dolgoztak. Szerencsére alkalom sem volt a fegyver használatára, mert a bankban első szóra engedelmessé vált mindenki. Egy ellenkező mozdulatra sem találtak.

A rablás után tényleg Gödöllőre hajtottak, ahol a kocsi kifizették és más kocsival hajtatták át Besnyőre. Piaskovszky 132 koronát vett magához a pénzből, amikor elváltak. Az volt a terv, hogy barátja haza megy Oroszországba katonáskodni, ő meg majd innen Budapestre pénzeli. Ebben a tervükben természetesen megakadályozta őket elfogatásuk.

Ezek után Piaskovszky kihallgatására került volna a sor. Piaskovszky eleinte tagadott ugyan, de a társa terjedelmes vallomásával szemben megtörtött és ő is hozzájárult az elmondottakhoz. A megtörtött beismerés után tehát mellőzték részletes kihallgatását, csupán csak egy jegyzőkönyvet irattak vele alá, amelyben barátja vallomásához hozzájárul.

A kihallgatás a késő éjjeli órákban ért véget és a jegyzőkönyvnek aláírása után a két rablót külön cellákban helyezték el, ahol az ügyességhez való átkisérésig szigorú őrizetben tartják őket.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, október 30. — Róm kat.: Kolozs vt. — Prot.: Kolos. — Görög-orosz: okt. 17. Ozeás pr. — Zsidó: March. 5. — A nap két reggel 6 óra 42 perczkor, nyugszik délután 4 óra 44 perczkor. — A hold két déli 12 órakor, nyugszik este 7 óra 31 perczkor.

A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földművelésügyi miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A közoktatásügyi államtitkár fogad déli 12 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor.

A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Fialat művészek kiállítása az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum nyitva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquinumi muzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György muzeum zárva. — Az Egészség-Múzeum zárva. — A Nemzeti muzeum könyvtára nyitva. — Az Akadémia könyvtára nyitva. — Az Egyetemi könyvtár nyitva. — A fővárosi könyvtár nyitva. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva. — A pedagógiai könyvtár nyitva. — A többi muzeumok és nyilvános könyvtárak zárva. — A muzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— **Kihallgatás a királynál.** A király mostani budapesti tartózkodása alatt ma délelőtt adott utoljára általános kihallgatást, amelyen megjelentek: gróf Apponyi Sándor főkamarmester, és gróf Mailáth Gusztáv püspök, tükos tanácsosok, Kiss Pál nyugalmazott államtitkár és gróf Sztáray Gábor főispán, kamarások, Drasenovich Rajmund nyugalmazott altábornagy, Zsiros Lajos kuriai bíró, Kerékgyártó István és dr. Óváry Lipót miniszteri tanácsosok, Márk Károly nyugalmazott miniszteri tanácsos, dr. Farkas László udvari tanácsos, Bernát István országgyűlési képviselő, Réta Sándor posta- és táviró-igazgató, Levitzky Albert főerdőtanácsos, dr. Kármán Mór, Möller István, dr. Prenoszil Iván jószágigazgató és Tillmann Lajos királyi tanácsosok, Braun József és Roebelen Bodó ezredesek, Tarri Károly államvasuti felügyelő, Wellibil Károly jószágigazgató, Diebala György tükarékpenztári igazgató, Sztankovics János gazdasági akadémiai tanár, Nóg-rádi Károly jószágfelügyelő, Serfőző Géza, a Pest-vármegyei Gazdasági Egyesület titkára, Chilinszky Helén, százados özvegye, dr. Kuncz József körorvos, Hammer Károly gyári gépész; együttesen jelentek meg: báró Forster Gyula főrendiházi tag, Esterházy Miklós herceg tükos tanácsos és Sagmüller József plébános. Ő felsége ma az általános kihallgatás során új szárnyegédét, gróf Manzano Artur őrnagyot is fogadta.

— **Báró Bánffy Dezső állapota.** Báró Bánffy Dezső állapota lényegesen javult s túl van már minden veszélyen. Jó étvágya van s a nap nagyobb részét ágyon kívül, dolgozószobájában tölti.

— **A főrendiház elnökének ebédje.** Gróf Dessewffy Aurél, a főrendiház elnöke, ma este ebédet adott az Országos Kaszinóban a delegációk ülésezése alkalmából. Az ebédre hivatalosak voltak: báró Aehrenthal Alajos közös külügyminiszter, báró Burián István közös pénzügyminiszter, gróf Montecuccoli Rezső tengernagy, Pléner Ernő lovag, a közös főszámszék elnöke, báró Beck Vladimir osztrák miniszterelnök, Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, gróf Zichy Aladár Ő felsége személye körüli miniszter, Czibulka Hubert tábornagy, hadtestparancsnok, Madeyski Szaniszló lovag, az osztrák delegáció elnöke, Fuchs Viktor, az osztrák delegáció alelnöke, gróf Zichy Tivadar, a magyar delegáció elnöke, Barabás Béla, a magyar delegáció alelnöke, gróf Esterházy Pál külügyminiszteri osztályfőnök, Hoffmann Hugó altábornagy hadügyminiszteri osztályfőnök és a magyar országos bizottság következő tagjai: Széll Kálmán, gróf Batthyány Lajos, gróf Cziráky Antal, gróf Zichy János, Pallavicini Ede őrgrófi, báró Harkányi Frigyes, Miklós Ödön, gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, gróf Semsey László, Zboray Miklós, Hoitsy Pál, gróf Thoroczkay Miklós, gróf Majláth Géza, báró Rudnyánszky József, Okolicsányi László, Nagy Emil, gróf Majláth József, Nagy Ferenc, Holló Lajos, Thaly László, Mérey Lajos és Bakonyi Samu.

— **A turini gróf eljegyzése.** Londonból érkezik a távirati tudósítás, hogy a turini gróf legközelebb jegyet fog váltani a connaughti herceg leányával, Patricia hercegnővel. Ha az eljegyzés csakugyan megtörténik, akkor a hercegnő az anglikán vallásról a római katolikus vallásra fog áttérni.

— **Fehér Judit meghalt.** Finom tollal megírt, szubtilis novellák alatt olvasta eddig a közönség a Fehér Judit nevét. A fiatal magyar irodalom egyik legértékesebb és legérdekesebb egyénisége volt ez az asszony, aki mindig elegáns formában adta elő bő megfigyeléseit és mély analízissel kísérte mondanivalóit. Tegnap este tizenegy órakor Fehér Judit a Grünwald-szantatóriumban meghalt. Korai halálát hosszabb betegeskedés okozta. Fehér Judit Bródy Sándor felesége volt, urától azonban már évekel ezelőtt elvált. Külön egyéniségük külön utakra vitte őket, de mindvégig megőrizték egymás iránt a kölcsönös szeretetet és a kölcsönös becsülést.

— **Deák-ünnep a Terézvárosi Kaszinóban.** A Terézvárosi Kaszinóban holnap este tartandó Deák-ünnepség iránt nagy érdeklődés nyilvánul. Az ünnepi beszédet, a Deák-serleggel kezében, dr. Bárczy István polgármester fogja mondani.

— **A hadsereg köréből.** A király elrendelte: hogy Hugetz Ernő altábornagy, a tiroli erődítmények felügyelője és trienti erődparancsnok ezen szolgálati alkalmaztatásai alól felmentessék; kinevezte: Strasser Károly vezérőrnagyot, a 24. gyalogdandár parancsnokát, a tiroli erődítmények felügyelőjévé és trienti erődparancsnokká; báró Rechbach Fülöp ezredest, a 80. sz. gy.-e. parancsnokát a 24. gyalogdandár parancsnokává és Letovsky Albert 80. sz. gy.-e.-beli ezredet ezerezed parancsnokává, elrendelte, hogy: báró Weigl József altábornagy, a 18. gyaloghadosztály parancsnoka, más szolgálati beosztásáig — ezen parancsnokságtól felmentessék; kinevezte: Schemua Balázs vezérőrnagyot, az 55. gyalogdandár parancsnokát a 18. gyaloghadosztály parancsnokává; elrendelte, hogy: Arendt Lajos vezérőrnagy, a 34. gyalogdandár parancsnoka, egészségi okokból előterjesztett kérelmére, ezen parancsnokságtól felmentessék; kinevezte: belafalvai Fekete Miklóst ezredest, az 52. sz. gy.-e. parancsnokát, a 34. gyalogdandár parancsnokává, Resch Ferenc 52. sz. gy.-e.-beli ezredest — ezen ezred parancsnokává; elrendelte, hogy: lovag Wagner Emil vezérőrnagy, a 3. hegyi dandár parancsnoka, ezen parancsnokságtól felmentessék, tiefenfeldi Eckardt-Francesconi Frigyes vezérőrnagy, az 59. gyalogdandár parancsnoka, ugyanezen minőségben az 55. gyalogdandárhoz áthelyeztessék, lovag Raffay Alfréd 13. sz. gy.-e.-beli számeletti ezredes, a 7. hegyi dandár parancsnoka, ugyanezen minőségben az 59. gyalogdandárhoz áthelyeztessék; kinevezte: Mischevic Gergely ezredest, a 12. sz. gy.-e. parancsnokát, a 7. hegyi dandár parancsnokává, Botic Joachim ezredest, a 17. sz. gy.-e. parancsnokát, a 3. hegyi dandár parancsnokává, Lilienhoff-Adelstein Godwin 12. sz. gy.-e.-beli ezredest, ezen ezred parancsnokává, báró karmini Karwinsky Gusztáv ezredest, a 6. sz. táb. vadászszázalój parancsnokát, a 17. sz. gy.-e. parancsnokává és Peschka Alfréd 75. sz. gy.-e.-beli őrnagyot a 6. sz. táb. vadászszázalój parancsnokává; elrendelte, hogy: traskoi lovag Durski Károly vezérőrnagy, saját kérelmére a nyugállományba átvéttessék, weissenfeldi Weiss Artemont helyi alkalmazásbeli ezredes, a lembergi 3. sz. pótlóvázó bizottság elnöke, saját kérelmére a nyugállományba átvéttessék és neki ez alkalomból a vezérőrnagyi címet és jellegét, a díj elengedésével adományozta; kinevezte: Grocholski Zdiszlauz helyi alkalmazásbeli őrnagyot a lembergi 3. sz. pótlóvázó bizottságnál, ezen bizottság elnökévé; elrendelte, hogy: Werner Arnold 3. sz. gy.-e.-beli alezredes a nyugállományba átvéttessék és neki ez alkalomból a katonai érdemkeresztet adományozta, pollendorfi Moese Arthur várakozási illetékel szabadságot 73. sz. gy.-e.-beli alezredes a nyugállományba átvéttessék és neki ez alkalomból az ezredesi címet és jellegét, a díj elengedésével és a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta, navijai Debicki Mihály helyi alkalmazásbeli alezredes, az iházi-marczaltói csikótelep parancsnoka, szabadságot; kinevezte: Redlich Oszkár helyi alkalmazásbeli alezredest az iházi-marczaltói csikótelepenél, ezen telep parancsnokává; elrendelte, hogy: ravensteini Rómer Károly helyi alkalmazásbeli alezredes, a miskolci 7. sz. pótlóvázó-bizottság elnöke, az iházi-marczaltói csikótelephez áthelyeztessék; kinevezte: Straub Jenő vezérkeri testületbeli számeletti őrnagyot, szolgálati alkalmaztatásaitól való felmentése mellett, a közös hadügyminisztérium 3. ügyosztálya főnökévé.

— **Az elmegyógyító-klinika megnyitása.** Ma reggel nyitották meg gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatási miniszter jelenlétében a Tudományegyetem elmegyógyító-klinikáját. A klinika a Balassateczán van, négy pavillonból áll és százhatvan betegnek van benne helye. A megnyitáson ott volt dr. Székely István egyetemi rektor a dékánokkal, sok egyetemi tanár, Fülepp Kálmán főpolgármester, dr. Bárczy István polgármester, dr. Boda Dezső főkapitány, dr. Pekáry Ferenc főkapitányi helyettes, dr. Magyarevits Mladen tisztifőorvos, a katonai kórházak parancsnokai és még sokan. A miniszter egy óránál tovább maradt a klinikán és dr. Moravcsik Ernő Emil egyetemi tanárnak, a klinika vezetőjének kalauzolásával alaposan megnézte az egész intézetet. A betegek felvételét november elsején kezdik meg a klinikán.

— **A megsérült csatahajó.** Az „Erzherzog Franz Ferdinand” csatahajót, mint Pólából jelentik, tegnap bevitték a száraz dokkba. A kárt hivatalosan egy millió koronában állapították meg, de ez az összeg biztosítva van. A hajó kijavítása legalább két hónapig fog tartani. Parénán Péter hajós, aki negyven esztendő óta szolgált a Stabilimento Tecniconál s aki a katasztrófa éjjelén szakadó esőben és óriási bórban mindent megtett a hajó megmentésére, tüdőgyulladásba esett és tegnap meghalt.

— **Idegen rendjelek.** A király megengedte, hogy dr. Perstorffi Schiessl Ferenc lovag, kabinet-i igazgató, az angol királyi Viktória-rend, a spanyol királyi Katolikus Izabella-rend, a bajor királyi Szent Mihály-érdemrend, az anhalti nagyhercegi medve Albrecht házirend I. osztályú diszkeresztjét, dr. Daruvári Daruváry Géza kabinet-i titkár, udvari tanácsos a porosz királyi vörös sas-rend II. osztályú lovagkeresztjét és báró Ebenhofi Weber kabinet-i titkár, udvari tanácsos, a belga királyi Lipót-rend középkeresztjét elfogadja és viselje.

— **Tanárok gyűlése.** Az országos középiskolai tanári kongresszus végrehajtó-bizottsága ma tartotta ülését. Az ülés folyamán nagy ellenszenvet keltett a kultuszminiszternek az a terv, mely szerint a tanárok szolgálati idejét harminczöt évre és heti óraszámát huszra akarja felemelni, amit a tanárság akkor is visszautasítana, ha a jövő költségvetés tényleg kézzelfogható előnyöket és nem csupán ígéretek tartalmazna. Így azonban kétszeresen bántja, hogy egyelőre a három százaléknyi előléptetésen kívül semmit sem kap, ellenben az 1883. XXX. t.-cz.-ben biztosított jogait máris kikezdeni akarják. Megjegyezték az egyes szónokok, hogy ugyanazt a rangemelés, melyet a gimnáziumi és reáliskolai tanároknak ígérnek, a felsőbb leányiskolaiak, felső kereskedelmiek és preparandisták is megkapják, de csak a középiskolai tanároknál kívánják a harminczöt évi szolgálatot és husz heti órát megfontolás tárgyává tenni. Az a hevesnek ígérkező mozgalom, mely egyes középiskolákból kiindult, a 2600 tanárt szabályszerűen képviselő kongresszusi végrehajtó-bizottság ülésén élet vesztette, mert a delegátusok belátták, hogy a tanárság anyagi érdekeinek gondozása Négyessy László vezetése mellett jó kezekben van. Általában azonban az a benyomás, hogy ez az utolsó alkalom, amidőn a jogos kéréseinek kielégítését sürgető tanárság egy újabb csalódást elvisszéli tudjon. Most is egyedül a miniszter személye az, akiben feltétlenül biznak s akitől méltányos ügyük gyors diadalra jutását remélik. Kifejezést nyert ez abban a sürgönyben, melyet a kongresszus végrehajtó-bizottsága gróf Apponyi Albertnek küldött s mely szó szerint így hangzik:

„A középiskolai tanári kongresszus végrehajtó-bizottsága ma tartott üléséből, addig is, míg személyesen tehetné, hálás érzéssel üdvözli nagyméltóságodat azon nagyjelentőségű ténye alkalmából, hogy a középiskolai tanárság számára egy felsőbb fizetési osztályt megnyitni s ezzel a tanárság hierarchikus állását az állami tisztviselők sorában képzetté-gének és nemzeti munkája fontosságának megfelelő helyre emelni méltóztatik. Hálásan elismeri a bizottság, hogy nagyméltóságod ezzel azt, amivel a tanárságnak a Széll-Wlassics-féle javaslat elejtése óta a publica fides tartozott, a tanárság zömére nézve beváltja s a tanárságot egy középkori iga maradványaitól felszabadítja. Kéri a bizottság nagyméltóságodat, hogy e messzeható jóakaratot iránunk megőrizni s nevezetesen a nagyszabású elv következetes és a régóta ki nem elégített szükség-lehez mérten gyors végrehajtását, az oktatásügy érdekében is, államférfiai egyéniségének súlyával érvényre emelni méltóztatassék. Kéri egyúttal a bizottság, hogy erre vonatkozólag legközelebb benyújtandó felterjesztését, mely a korszakos elvnek a megvalósítása során szenvedett fogyatkozásait kötelel nyíltsággal feltárja, kegyes figyelemmel méltóztatnék fogadni. A bizottság mély köszönetét kapcsán ez alkalommal is rendületlen ragaszkodását és bizodalmit tolmácsolja nagyméltóságod iránt. Négyessy László elnök.”

— **Prágában tüntetnek Sarah ellen.** Sarah Bernhardt mostanában Prágában vendégszerepel. A művésznőt azonban ott kellemetlenség érte tegnap. A művésznő a prágai német színház előtt éppen kocsijából szállt ki és a színházba akart sietni, amikor egy csapat tüntető cseh diák körülfogta és illetlen szavakkal, gúnyos kifejezésekkel illette azért, mert a német színházban játszik.

— **Sztrájk egy torpedógyárban.** A Whitehead fiumei torpedógyár a sztrájk következtében beszüntette üzemét. A sztrájkolók a gyár előtt sétálnak, de rendezés nem történt. Derencsin főkapitányhelyettes és a munkaadók szövetsége a gyárban előértekezletet tartottak. Általános az a vélemény, hogy a sztrájk terjedése esetén kimondják a munkazárlatot.

— **Nagy tűz rövidzárlat folytán.** Bloemfonteinban, mint onnan jelentik, rövidzárlat következtében tűz keletkezett, mely több kormányépületet elhamvasztott. A kárt 80—100,000 fontra becsülik.

— **A levegő meghódítása.** Gróf Zeppelin ma délután fél három órakor Albrecht württembergi herceggel felszállt. A király a herceget a kikötőig kísérte. Gróf Zeppelin három és fél óráig tartó folyamán Ravensburg, Kisslegh és Lindau felett haladt el, este hat órakor Mannsellen akadálytalanul leszállt. — Farman léghajós aeroplanjával tegnap a chalonsi táborban heves szél mellett több felszállást tett, ezek között egy 1600 métereset, egy hosszabb repülést 35—40 méter magasságban és végül egy öt kilométeres felszállást egyenes vonalban, dombos vidéken át nagy sebességgel. — Wilbur Wright, aki a francia szindikátussal kötött szerződésében három léghajós kiképzése iránt is kötelezettséget vállalt, tegnap La Mansnál gróf Lambert kíséretében végzett több felszállást, hogy őt az emelő kezelésére megtanítsa.

— **A képviselőház orvosa.** A hivatalos lap jelenti, hogy Justh Gyula, a képviselőház elnöke, dr. Alföldi Béla fővárosi gyakorló orvost továbbra is megbizta a képviselőház orvosi teendőinek végzésével.

— **Suffragetek parlamenti botránya.** Minthogy az angol suffragetek nem tudnak eredményt elérni, nem tehetnek s nem is tesznek egyebet, csak azt, hogy botrányt botrány után rendeznek. Czél ezzel sem fognak elérni, de az az eredménye a botrányoknak mindenesetre lesz, hogy a közügyeket mozgalmukra irányítják. Tegnap este az angol alsóház ülése alatt megint perázs botrányt rendeztek. A tárgyalás javában folyt, amikor a női tribünről hangosan leszólt néhány nő:

— Követeljük a női szavazati jogot!

Majdnem ugyanabban az időben a nyilvános tribünön egy férfi: Szintén követelem a szavazati jogot a nők számára! kiáltással, nagyszámu brosurát dobott le az ülésterembe. Az illetőt azonnal ki vezették. A női tribün kiüritésekor kiünt, hogy két asszony a korláthoz kötözte magát és így eltávolításuk nehézséggel járt. A teremben kevesen voltak és az incidens csak csekély izgalmat keltett. Később a tüntetést a nyilvános tribünön megismételték. Egy férfi hangos szóval szavazati jogot követelt a nők számára és nagymennyiségű brosurát dobott a terembe. Amidőn a ház hivatalnokai el akarták távolítani, heves ellentállást fejtett ki, úgy, hogy négy teremőrnek a szó szoros értelmében ki kellett vinni. A mai események következtében a karzatok egy időre zárva maradnak. Ennek kihirdetését hangos, általános tetszéssel fogadták. A tüntetés az ülés-termen kívül is ismétlődött. A tüntetésben résztvevő nők az alsóház előcsarnokába való benyomulást akarták kiterjeszteni, a rendőrségnek azonban sikerült őket visszaszorítani.

— **Nagy vérengzés egy amerikai magyar templomban.** Newyorkból érkezik az alábbi megdöbbentő esemény híre. New-Britain amerikai városban állandó vizsályban vannak a magyar és galicziai görög katolikusok, amióta Ortinszky Sótér galicziai püspököt küldték ki püspöknek. A legutóbbi vasárnapon a magyar templom zsufolásig megtelt hívekkel. Egyszerre felhangzott a kiáltás:

— Ki a templomból, kutya magyarok!

Ezzel egyidejűleg elkezdődött az általános verekezés. A dühöngő galicziai ruthének feldöntötték az oltárt, lekapták a gyertyatartókat és azokkal kezdték ültelgelni a magyarokat. Néhány perc múlva a szentélyben patakokban folyt a vér. A galicziai pap kétségbeesve menekült az oltártól és több, mint egy félórát, a rendőrség megérkeztéig folyt a véres harc. A vér végigfolyt a templomon. Három embert lelítotték, kettőt leszurtak és többen sebesülten fekszenek a kórházban. Az angol sajtó a legmegbotránkoztatóbb hangon tárgyalja az esetet és szítja a megvetést az idegenek ellen. A véres esemény után több száz magyarországi ruthén és magyar bejelentette a szízmára való áttérését és hír szerint, az orosz czár amerikai érseke a napokban nagy fényvel fogja áttéríteni a magyarokat a görög keleti orosz vallásra.

— **Öngyilkos honvéhadnagy.** Kaposvárott ma Szigeti Gyula Miklós honvéhadnagy, Szigeti Gyula Sándor somogy megyei kórházi igazgatóorvos fivére mellbelötte magát és életveszélyesen megsebesült.

— **Szerencsétlenség egy lóversenyen.** Debreczenben a Vilmos huszárezred mai lóversenyén, amelyen a főúri és katonai világ majdnem teljes számban megjelent, az altisztek akadályversenyében Fogt Konrád őrmester lebukott lováról és belső vérzést, valamint agyrázkódást szenvedett. Fogt őrmestert haldokolva szállították a csapatkórházba.

— **Családi dráma.** Pusztá-Szentlőrincen lakott a családjával Ács József birtokos. Mostohaleánya, Heuschmidt Ida, aki telefonkezelő a budapesti telefon-központban, szintén egy házban lakott vele. A szép, fiatal leánynak évek óta kitartóan udvarolt Aigner Ottó budapesti postatiszt, aki a főpostán ismerkedett meg Heuschmidt Idával és heves szerelemre gyuladt iránta, úgy, hogy maga is Pusztá-Szentlőrinczre költözött. Aigner udvarlását Ácsék nem nézték jó szemmel. Különösen a mostohaapa nem szívelte a postatisztet, úgy, hogy az utóbbi időben Aigner már nem is járhatott el Ácsékhoz, mert az ötven éven túl levő öregember ideges féltékenységgel vigyázott a mostohaleányára, akinek a közelébe sem engedte jutni a postatisztet. Ács közben névtelen leveleket kapott, amelyekben lelvéssel fenyegették meg. A mostohaapa Aignert gyanúsította a levelek szerzőségével s ettől fogva még nagyobb lett a két férfi között az ellenségeskedés.

Tegnap este az Üllői-ut és a Diófa-utca sarkán lévő Reiter- és Fodor-féle vendéglők közelében véletlenül összetalálkozott a két férfi. Ács Pusztá-Szentlőrinczről jött be Budapestre, Aigner pedig hazafelé igyekezett. A sötétben egymásra ismertek.

— Te vagy az a betyár? — kiáltotta Ács és előrántotta a revolverét.

Heves szóváltás keletkezett most köztük.

— Ne üldözd a leányomat! — ordította az öregember.

Ekkora már egész sereg ember gyűlt össze a szenvedelmes kiáltásokra. Ács és Aigner pedig tovább folytatták az ingerült szóharcot.

— Nem engedem a leányomat! Mit akarsz tőlnk? Miért nem hordod el már magad a házunk tájkáráról? — kiáltotta folyton a mostohaapa és a revolverével hadonászott.

Erre Aigner is revolvert rántott. A két férfi meglehetősen távol állott egymástól, jobbra-balra pedig a meglehetősen folszaporodott nézőközönség izgatottan várta a fejleményeket. Mikor a rendkívül ingerült Ács már nem győzte tovább szóval, ráfogta revolverét a postatisztre:

— Meghalsz, kutya! — ordította és a következő pillanatban eldördült a lövés. A golyó Aigner czombjába furdott. Nyomban reá Aigner is lött. Ács egy rémes kiáltással lebukott a földre. Melléből erősen folyt a vér s a szerencsétlen öregember rémesen hörögni kezdett.

Mindez egy pillanat műve volt, mielőtt a körülállók megakadályozhatták volna még a gyilkos párbajt. Ácsot lakására szállították, ahol néhány perc múlva meghalt. Aigner, mikor látta, hogy ellenfele vérében vonaglik, elvánszorgott a közelben lakó dr. Simonyi Géza községi orvoshoz, aki bekötözte a sebet. Időközben a postatiszt állapota is rendkívül veszedelmesre fordult, hazaszállították a lakására, ahol most élet-halál közt lebeg, elvesztette az eszméletét, nem is lehetett még kihallgatni. A boldogtalan Ácsot ma délelőtt boncolták fel a budapesti törvényszéki bonczitani intézetben. A golyó a tüdejét furta át s megállapították, hogy a lövés feltétlenül halálos volt.

— **Zátonyra jutott hajó.** A Vezér nevű vontatóhajó egyik uszálya Paks közelében zátonyra jutott. A magyar kir. folyam- és tengerhajózási r. t. Tátra nevű vontatóhajója nagy munka után kiszabadította a zátonyra jutott hajót.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Rejtélyes gyilkosság történt tegnap este a temesmegyei Fűskút községben, melynek részletei még nincsenek kiderítve. Az áldozat Velyin Vazul ottani negyven év körüli oláh földműves-gazda, akit ma reggel lakásától nem messze az utcán vérbefagyva holtan találtak. A holttest fején több, ütéstől származó hatalmas seb tátongott. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Velyint még egnap este megölték. A tetteseket még nem sikerült kinyomozni. A temesvári kir. ügyészség elrendelte a bonczolást, amely tegnap délelőtt ment végbe. A rejtélyes gyilkosság valószínűleg boszu műve.

— **Pokolgép Barczelonában.** Miután a spanyol királyi pár tegnap este Saragossába utazott, Barczelonában az élénkforgalmu Fernando-uton iszonyu robbanással explodált egy pokolgép. Állítólag sokan megsebesültek és a dördülés olyan óriási volt, hogy temérdek asszony a rémületől elájult.

— **Halálraítelt feleséggyilkos.** Szenzációs bűnpört tárgyalt a rudolfstadti esküdtszék két napon keresztül. A bíróság előtt hétszeres gyilkossággal vádolt kosárkötő állott, a 64 éves Koch Frigyes, aki minden valószínűség szerint beteges hajlamból követte el a borzalmasan végrehajított gyilkosságokat. Koch időről-időre változtatta lakhelyét és ahol csak megfordult, rejtélyes gyilkosság történt az időben. Ez év áprilisában Romstedtben lakott. Egy napon megjelent a rendőrségen és jelentette, hogy a felesége nyomtalanul eltűnt és nem is sejtí, hova lehetett. Vagy két nappal utóbb a falu melletti kőbányában egy emberi lábszárra bukkantak a munkások. Jelentették az esetet a rendőrségen, ahol másnap megjelent Koch és az emberroncsban felismerte felesége lábszárát. Ez a körülmény és Koch viselkedése gyanút keltett a rendőrökben és azonnal házkutatást tartottak a lakásán, amely aztán megdöbbentő eredménnyel járt. A rendőrök levágtak karra bukkantak. Megállapították, hogy Koch felesége holttestének többi részét petróleummal apránként elégette. A hegybányában talált lábszárát pedig azért dobta ott el, hogy azt a látszatot keltsse, mintha gyilkos merényletnek esett volna áldozatul a szerencsétlen asszony. Kochot elfogták és a vizsgálat multja után kutatott. A vád nem kevesebb, mint hét gyilkosságot nyomozott ki, amelyet Koch követett el. A tárgyaláson azonban csak két esetet tudtak rábizonyítani. Az esküdtszék bűneiért halálbüntetésre ítélte Kochot.

— **Elsülyedt gőzös.** A Hoek van Hollandból elindult Yarmouth tehergőzös eltűnt. Keresésére több gőzös indult, melyek egyikéről dróttalan távirat érkezett, amely szerint roncsokat találtak, melyekről felteszik, hogy a Yarmouthból származnak. A hajónak 22 emberből állt a legénysége. A Great Eastern Railway igazgatósága kijelenti, hogy immár kétségtelen, hogy a Yarmouth gőzös elsülyedt.

— **Sütőmunkások gyűlése.** A sütőmunkások ma délután négy órakor igen népes gyűlést tartottak a Király-utcai „Vörös macska” vendéglőben, ahol mintegy 1000 sütőmunkás jelent meg. A gyűlés mindekelőtt a vasárnapi munkaszünet kérdésével foglalkozott s kimondotta, hogy a teljes vasárnapi munkaszünethez ragaszkodik s azért küzdeni fog. Majd Kondor Bernát beszéde után kimondotta a gyűlés, hogy a sütőmunkások teljes erejükkel küzdeni fognak a tervezett plurális választói jog ellen.

— **A csábító anya.** Fehér Imre tapolezai születésű 44 éves kőműves 16 év óta él közös háztartásban Bulics Mária 36 éves takarítónővel. Volt egy törvénytelen leányuk, a 17 éves Emma. A család a Szővegség-utca 37. számú házban lakott, ahová a múlt évben albériül odaköltözött Gruber Károly lakatossegéd. A lakatos és a leány között csakhamar jó barátság fejlődött ki, de Bulics Mária, az anya nem nézte ezt jó szemmel és elcsábította leányától a fiatal lakatost. Mikor a leány ezt megtudta, bánatában beleugrott a Dunába és bele is fuladt. Ebből az esetből kifolyólag a férj, Fehér Imre is megtudta a dolgot és veszekedés, pörpatvar, vizsálykodás lett a folytatása az esetnek. Ma délelőtt ismét megjelent a férj és az asszony valami perpatvar miatt a hetedik kerületi kapitányságra, ahol az asszonynak azt ajánlották, hogy szakítson Gruberrel és éljen tovább rendesen Fehérrel. Látszólag meg is egyeztek ebben, de kiinn az utcán újra kezdtek veszekedni és az asszony kijelenteste, hogy nem megy vissza az urához. Fehér ezen úgy felháborodott, hogy előrántotta kését és hat szurást ejtett az asszony fején és mellén, úgy, hogy az ott az utcán összeesett. A gyorsan hívott mentők az életveszélyesen sérült asszonyt a Rókus-kórházba vitték, a férjet pedig a főkapitányságra kísérték, ahol kihallgatás után szabadon bocsátották.

— **Nászajándékok.** Jegygyűriük legelőnyösebb Polgár Kálmán művész ékszerlelő, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Meggyilkolt vállalkozó.** A Komárom mellett épülő komárom-érsekújvári vasútvonal Duna melletti részén meggyilkolva és kirabolva találták Panyi József komáromi kőmives vállalkozót. A gyilkost nyomozzák.

— **Kalandos rabló-pálya.** Chalon sur Saoneban elfogtak egy gonosztevőt, akinek a pályafutása tele van kalandokkal. Don Thurnoutnak hívják. Még csak harminc éves, de a műveleteinek mennyisége és milyensége becslésére válna bármelyik francia rendőrség, de csak most tudta letartóztatni, mert a kedvese, Tyllat Klára, elárulta őt. Thurnout 1878-ban született Párisban. Szülei tekintélyes derék emberek voltak. Már gyermekéskor idején jelentkezett benne a rossz hajlam. Tizenkét éves korában betört a Nieppe-i templomba. Négy esztendővel utóbb az álami menhelyen kényszernevelésre fogták. Mikor nagykorúvá lett, beállt a belga hadseregbe, ahol felvitte a káplárságig. De aztán elunta a katonaságot és beköborolta Svájcot, Németországot és Itáliát. Persze az utazását felhasználta a különböző lopásokra. Mikor megint elkerült Belgiumba, mint katonaszökevényt elfogták és egy évi börtönrre ítélték. A büntetésének kitöltése után felvettette magát az idegenek légiójába, ahol kivívta Lyautey tábornok megalapítását. Öt évvel ezelőtt hazabocsátották és Lilleben egészen tisztességesen kezdett viselkedni. Ekkor szereimessé lett és befellegzett a jóra valósnak. Elcsábított egy leányt. Eleinte koldulástól és tolvajlástól megdöbbent, majd az amiens-i kiállításra felügyelőnek szegődött el. Nem volt ott soká maradása és szerelmesével felesapott utcazenésnek. De az ideálja egy napon faképnél hagyta őt, erre Farziba költözött. Itt újból szerelmes lett, még pedig végzetesen, mert amikor kedvesével a mozgófényképes bódében szórakozott, a bemutatott jelenetek hatása folytán felismerte magát a betörői tehetségét. Az ő Kláriájával átharagolta egész Franciaországot és csaknem kétszáz templomot fosztott ki, míg végre az ideálja a napokban elárulta és elfogták. A börtönben valóságos bölcs gyanánt viselkedik. Detektívregényeket és történelmi könyveket olvasgat. Legelőkeltebben az a gondolat foglalkoztatja, hogy boszút álljon Tyllat Klárán.

— **Halálozások.** Nagyszámú és előkelő családot ért ma súlyos csapás Grosz Antal földbírtokos és Baranya vármegye bizottsági tagja elhunytával, aki tevékeny életében a mezőgazdaság terén nagy érdemeket szerzett. A meghaldoguliban dr. Nagy Sándor volt országgyűlési képviselő apósát gyászolja. Böhm Oszkár mérnök huszonnégy éves korában Budapesten meghalt. Temetése október 30-án délután két órakor lesz a Katona József-utca 4. szám alatt levő gyászszobából. Dályófi Felföldy Odón földbírtokos, Ung vármegye törvényhatósági bizottságának, több más bizottságnak tagja, a mátyócei és vajkócei ref. egyház főgondnoka életének hetvenegyedik évében elhunyt Mátyócezen. Csadó Ferencz élete ötvennegyedik évében Drégelypalánkon elhunyt.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Fodor-féle vívőterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.**

x **Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.**

x **Rablás a Kereskedelmi Bankban valóban nem történhetett volna meg, ha a hivatalnokoknál lett volna revolver. Ha elgondoljuk, hogy egy-egy ily revolver mily csekélységbe kerül, akkor vétkes könnyelműségnek nevezhetjük, hogy ennek a beszerzésének elmulasztása oly sok izgalmat, annyi pénzvesztést és életveszélyt okozzon. Ily önvédelmi Radó-féle revolver kapható már 2 frttól kezdve Radó fegyverüzletében Egyetem-tér 5.**

x **A Felkai konzervgyár mai hirdetésére e helyütt is felhívjuk olvasóink figyelmét. E nagyszabású élelmiszer-gyár állandóan s a legnagyobb választékban iaktáron tart mindenféle szepességi különlegességeket: gyümölcs és gomba konzerveket, fűszerek, konzerveket, gyümölcs-kompótokat, szepesi ürömbort, fekete áfonya gyógybort, fenyő-készítményeket, turista és vadász-konzerveket, huspástételeket, fűszereket, csokoládékat stb. s mindazokat a legkiválóbb minőségben és legolcsóbb áron hozza forgalomba.**

x **A hihetetlen lovasbravurok egész sorozatát tárja elénk a „Modern kentaurok” című kép, melyet naponta minden előadásban bemutat az Apolló színház. A francia lovastisztek szemképrázató ügyességét, hihetetlen vakmerőségét visszafojtott lé-**

lekzettel nézi az Apolló színház közönsége, mely a pad sorokat esténként zsúfolásig megtölti, hogy ezt a felejtethetetlen látványt végigszemlélhesse.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Kisértetek.** Oswald és Engstrand szerepében új erővel játszották el ma a Thália Ibsen „Kisértetek” című színművét. A lelkes társaság ezúttal is ereje javával törekedett arra, hogy a dráma minden értékes mélységét és megrázó szépségét teljesen kihozza. Gellért Lajos mint Oswald nagy intelligenciával és művészi önmérséklettel játszotta meg szerepét. V. Bánóczy Dezső Engstrand asztalost sok jellemző erővel alakította. Alvingné szerepében kitűnő volt Kelemen Mária, akinek játékában művészi finomságok szövődtek össze drámai lévvel.

(*) **Művészeink kegyelele.** A halottak ünnepén a Képzőművészeti Társulat is kegyelettel áldozik az elhunyt nagy művészek emlékezetének. Mint minden esztendőben, ezidén is megkoszoruzza a kerepesi sírkertben Munkácsy Mihály, Lotz Károly és Telepy Károly sírját.

(*) **„A pénz” a külföldön.** Garvay Andor izgalmas hatású kulturképe, mely a Vígyszínház művészgárdájának mesteri előadásában elsőrendű színházi eseménynek nőtte ki magát, fölkelte a külföldi színházgatók figyelmét is. Karczag Vilmos, a bécsi An der Wien-színház és a Raymond-színház igazgatója, igen hízegő hangulattal fordult a szerzőhöz, hogy vele a külföldi előadási jog tekintetében egyezsége jusson. A vidéki nagy színházakban is legközelebb bemutatják A Pénzt, amelynek előadási jogát már a legtöbb vidéki színházgató megszerezte. A Vígyszínházban holnap, pénteken, ötödik előadásra a szenzációs újdonságot a premiére elsőrendű szereposztásában, Hegedűs Gyulával a vezető szerepben.

(*) **Arany János margitszigeti szobra.** Strobl Alajos szobrász-tanár már elkészítette Arany János ama szobrának tervét, amelyet József főherceg rendelt meg a Margitsziget számára. A művész a merengő költőt abban a helyzetben örökíti meg, amint elvonulnak előtte „Toldi” alakjai, első sorban Toldi az általa legyőzött Holubár fejével. Az érdekes tervezetet a művész közelebb mutatja be József főhercegnek.

(*) **Bécsi színházi hírek.** Holnap, pénteken nyílik meg az új Johann Strauss-Theater, mely tizenegy hónap alatt épült föl a Mozartplatzon. — Sarah Bernhardt ma kezdte meg öt estére tervezett vendég szereplését a Theater a. d. Wienben, Sardou „A boszorkány”-ának czimzerepében. — „Das süsse Gift” Frehsee és Gorter „zenés vigjátéka” tegnap csekély sikerrel került színre az udv. Operaházban. — Kainz József, jövő hétfőn, Grillparzer műveiből felolvasó-estélyt rendez a Musikvereinsaalban. — Martinelli Lajos, a veterán „Anzengruber-színész” visszavonul a színpadtól s ma, mint a Deutsches Volkstheater tiszteletbeli tagja, utolszor lép fel a híres Wurzelsepp-szerepében, melyet 1870 óta háromszázszor játszott.

(*) **Fiatal művészek kiállítása.** Az Uránia Kigyó-téri szalonjában a fiatal művészek műveiből rendezett kiállítás még csak néhány napig marad nyitva. Ennek a kiállításnak a berekesztése után bezárul végleg a szaon is és átköltözik új díszes otthonába, a régi nemzeti szálloda váczai-utcai épületébe.

(*) **Megkoszorúzott színészirok.** Az Országos Színészegyesület színiiskolájának növendékei november elsején, halottak napján Balassa Jenő igazgató és Vámos Dezső titkár vezetésével kivonulnak a kerepesi-úti temetőbe, hogy a magyar színművészet nagy halottjainak sírjait megkoszorúzzák. Hegedűs Gyuláné sírjánál Máthé Erzsébet, Jókainé Laborfalvi Róza sírjánál Rosenwasser Róza, Hunyadi Margit sírjánál Zeiner Vilma, Hegyi Aranka sírjánál Marton Erzsébet, ifj. Mátray Béla sírjánál Esser Mariska, Szigeti József, Feleky Miklós és Szigeti Imre közös sírjánál Just Gyula, Szigeti Ede sírjánál Aczél Jenő, Lendvai Márton sírjánál Bálint Emil, Egressy Ákos sírjánál Nagy György Piroška, Paulay Ede sírjánál Fenyő Emil és Halmi Ferencz sírjánál Sziklai Jenő fog beszélni.

(*) **A nemzetközi tárlat.** A Képzőművészeti Társulat nemzetközi téli tárlatának beküldési határideje tegnap este hat órakor járt le. Pusztán a helyben lakó magyar művészekből összesen ezernél több mű érkezett be, amelyek közül a szobor százharminc

és egynéhány. Óriási a festmények száma, azonban szobrot a millenárius esztendő óta ennyit még nem küldöttek be a Mücsarnokba. A hollandi kollekció szintén megérkezett Budapestre s azt a napokban csomagolják ki a külön vasuti kocsikból, amelyek szállításra kerültek.

(*) **A „Budai Dalárda” most tartotta ez évi rendes tisztújító közgyűlését.** Pecz István pénzügyminiszteri számtanácsos cz. alelnök megnyitó szavai után Starker Károly egyesületi jegyző terjesztette elő az igazgató-választmány jelentését. A nyilvános fellépések száma ez évben kilencz volt (a fennállás óta 520). Egyesületi vagyon: 10.618 K. 30 f. Hangjegytár: 5790 férfikar. Működő tag 141. Pártoló tag 161. A terjedelmes jelentés Rózsavölgyi Gyula kir. tanácsos, alpolgármester, egyesületi elnök és Sztojanovits Jenő egyesületi karnagy érdemeinek méltatásával zárul. A közgyűlésen megejtett tisztújítás eredménye: elnök: Rózsavölgyi Gyula, alelnökök: Pecz István és Szőnyi Engelbert, karnagy: Sztojanovits Jenő, jegyzők: Starker Károly és Zöld Károly, pénztáros: Bagonyi Adolf, ellenőr: Schmidt Károly, gazda: Laumann József, zeneműtáros: ifj. Schmelhegger Nándor. Ezen kívül választottak még tíztagú igazgató-választmányt és háromtagú számvizsgáló-bizottságot.

(*) **A Bonbonnière Teréz-körtől Cabaréának nincs oly estéje, amikor valami aktuális meglepetéssel ne szolgálna a közönségnek.** Így például már szerdán este, az upesti bankrablás napján színrehozták az „Álarczos rablók a Cabaréban” cz. parodisztikus színpadi tréfát, melyet a közönség frenetikus tapsal és nevetéssel fogadott. Dr. Szalay József conferencier antiszatirikus versének (Saját temetése) a közelgő halottak napja kölcsönöz aktualitást. Óriási sikere van esténként különösen Nyáray Antalnak, kinek néhány énekszámát már is népszerűvé kezd válni.

— Friczivel nem játsznunk többé, ő egy neveletlen fiú!
— Mit vétett?
— Ha talányokat adunk föl, mind-egyikére azt mondja, hogy „Odol”.

FŐVÁROS.

Isko aszéki választások.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 29.

Idén a szokottnál is csendesebb érdeklődés mellett kezdődtek meg az iskolaszéki választások. Kivétel csak a kilencedik kerület, ahol heves, sőt véres harcra került a sor. Az izgatott hangulat itt egy verekedésben kulminált, melynek az árát Hajdók István bizottsági tag véres fejjel fizette meg. Ez a kellemetlen incidens az egész választás egyetlen nevezetessége.

A szavazást, melyen alig három ezer ember vett részt, este nyolcz órakor lezárták s megállapították az eredményt, amely holnaptól kezdve körülbelül 1500—1800 embernek ad új czimet.

Az egyes kerületekből érkezett tudósításaink ezek:

Az I. kerületben a Krisztina-téri iskolában történt a szavazás teljes rendben. Két küldöttség működött Hegedűs János és dr. Rónay Károly elnöklésével. Az első küldöttség bizalmi-férfiai dr. Papp Vilmos és Selymes Béla, a másodiké Telkes Aladár és Korén Odón voltak. Leszavaztak összesen 1085-en. A győzelmet a Szabad Polgári Párt vitte el a Kasics-párttal szemben.

A II. kerületben a Medve-utcai iskolában folyt a választás. Három lista küzdött egymással. Az iskolaszék ugynevezett hivatalos listáját a Lendvai-féle Társaskör támogatta, míg a Polgári Kör, a Függetlenségi Kör, az Iparos Kör és a Katolikus Kör együttes listát állítottak össze. A harmadik lista a tisztviselőké. Egy küldöttség működött Neuschloss Kornél elnöklésével. Bizalmi-férfiak: Pichler Károly, Rajkathy György, dr. Hermann Gyula és Schmidt Imre. Leszavaztak összesen 464-en. A listát a függetlenségi párt vitte diadalra.

A III. kerületben a kerületi előjáróság helyiségében szavaztak egy listára, a küldöttség előtt Zboray Gyula vezetésével. Két párt küzdött egymás ellen: a demokrata párt, melynek bizalmi férfiai Moesary Lajos és dr. Székely Dezső és a függetlenségi párt, melynek bizalmi férfiai Szende Antal és dr. Mittelmann Bernát voltak. Leszavaztak 872-en. A polgári kör, a függet-

lenségi kör és a katolikus kör egyesült listájával 659-en, a demokratákkal 213-an szavaztak.

A IV. kerületben nagyobb hullámokat nem vert a választás. A szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Fridvalszky Sándor volt. Csupán egy lista forgott közkezen. Leszavaztak 190-en, mind a hivatalos listával.

Az V. kerületben különösebb érdeklődés nem nyilvánult a választás iránt. Bizalmi férfiak: Sipos Ákos, Nagy Andor és Barber Zsigmond voltak. A hivatalos listával szavaztak 133-an.

A VI. kerületben az Ersek-utcai iskolában folyt a szavazás a kerületi demokrata párt élénk agitációjával. A két küldöttség elnökei: Fekete Béla és Pető Sándor voltak. A demokrata párt bizalmi férfiai: Biró Gyula és dr. Szerb Mór, a függetlenségi párt bizalmi férfiai: dr. Besskő József és Adamek Ferencz voltak. A demokrata párt listájára 1033-an szavaztak, míg a függetlenségi párt listájára mindössze 257 szavazatot adtak le. Összesen 1290 szavazatot adtak le.

A VII. kerületben igen csendesen folyt le a szavazás a Nyár-utcai iskolában három küldöttség előtt, Lád Károly, Bogdányi Mór és Szűcs István elnöklésével. A külterületi körök és pedig: az Erzsébetvárosi Kör, az Erzsébetvárosi Kaszinó, a VII. ker. Polgári Kaszinó és a 48-as párt mind paktumra léptek és egyetlen listát bocsátottak ki. Bizalmi férfiak: Somogyi Lajos, Weisz J. Mór, Kiss Ferencz, dr. Ladányi Miksa, Horner Samu, Dózsa Kálmán, Nessi Gyula és Gerley Lajos voltak. A hivatalos listával szavaztak 396-an.

A VIII. kerületben két küldöttség előtt folyt le a választás, a Józsefvárosi Kör élénk agitációjával. A kör Hívős József vezérletével indult a harcra a Horváth Jenő-párt ellen. A küldöttség elnökei Kiss József és Simonovics Béla; bizalmi férfiak: dr. Nagy Elek, Földes Árpád, Kaán Géza, dr. Rosenberg Sándor, Radó Károly, Fried Henrik, Nagy Mór és Nádor Lajos voltak. A Hívős-párt fényes győzelmet aratott. A leadott 830 szavazatból 776 került ki a Hívős pártjából és csak 54 Horváth Jenő hívei közül. A Józsefvárosi Kaszinó távol tartotta magát a választási küzdelemtől és jelölteket nem is állított.

A IX. kerületben a legerősebb volt a küzdelem, amely véres összeütközést is provokált. A 48-as pártkör, az iparoskör, a polgári kör és a külterületi kör együttesen harcra kényszerült a Ballagi Tompa-párt ellen. Két küldöttség működött Hirsch István és Györy István elnöklésével. A Ballagi-párt vereséget szenvedett a Hecht-Springer-párttal szemben. Beadtak összesen 1142 szavazatot, ezekből 658 jutott Hechtéknek és 484 Ballagiéknek.

A X. kerületben egy küldöttség előtt folyt le a szavazás Rausch Károly elnöklésével, igen lanyhán. Egy lista volt forgalomban, amelyre 320-an szavaztak le. A szavazás a hivatalos listára történt.

(Küldöttség a polgármesternél. A Koronaherczeg-utca és Kigyó-tér sarkán levő házat (Párisi-udvar) tudvaleg jövő tavasszal lebontják. Az e házban üzlettel bíró kereskedők és iparosok egy része érdekében tegnap dr. Kraemer József ügyvéd vezetése alatt küldöttség tisztelgett a polgármesternél. A küldöttség vezetője a memorandum átadása mellett az érdekelteknek azt a kívánságát tolmácsolta, hogy engedjék meg nekik, hogy üzleteik céljára a Városház-téren (a Váci-utca irányában) saját költségükön ideiglenes épületet emelhesse. A küldöttséget a polgármester és Vosits tanácsos együtt fogadták és megígérték, hogy a méltányos kérelem teljesítését támogatni fogják.

(Tisztviselők esküdtétele. A tanács által tegnap utoljára megválasztott tisztviselők ma délután tették le a hivatali esküt Bárczy István polgármester előtt, aki szép beszédet intézett hozzájuk. A tisztviselők nevében dr. Lobmayer Jenő fogalmazó mondott köszönetet a polgármesternek.

(A katonai irodák ellen. A kereskedelmi miniszter ma hosszabb leíratot intézett a fővároshoz az iparigazolvány alapján működő, részben iparigazolvány nélkül fennálló katonai irodák ellen, amelyek újsághirdetés, reklámzédulák és egyéni felszólítás folytán hozzájuk csődített feleknek kérvényeket írnak és a kérvények kedvező elintézését ígérnek. Az ügyek kedvező elintézésének kieszközöléséért előre kért nagyobb összeget megtartják, ha pedig előleget nem kapnak, a kérvény beadásáért és állítólagos eljárásukért mégis felszámítanak bizonyos összeget. Ezek szerint tehát ezek az irodák a közönség érdekét, sőt a hatóságok tekintélyét is sértik. Minthogy pedig az üzletszerű beadványserkesztés és a felek érdekében hatóságok előtt való üzletszerű képviselet nem is ipari tevékenység, hanem az ügyvédi képviselet tényálladéka foglalta magában s így az csak ügyvéd által folytatható, a miniszter felhívja a má-

sodfoku iparhatóságot, hogy a hatósága alá tartozó elsőfoku iparhatóságokat utasítsa a katonai irodákra vagy hasonló tevékenységet kifejtő más elnevezés alatt működő vállalatokra kiadott iparigazolványok haladéktalan visszavonására és arra, hogy a jövőben ilyen iparigazolványokat ne szolgáltatassanak ki.

(Lakásnyilvántartási iroda. Egy nagyváradai lakos a tanácshoz beadványt intézett, amelyben a főváros területére kizárólagos jogot kér egy lakásnyilvántartási irodára. Ezt a jogot 25 évre kéri. Beadványában megjelöli az iroda működési körét, amely szabályrendeletileg volna körülírandó.

(Mindszentek ünnepe és a vasárnap munkaszünet. A kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — arra való tekintettel, hogy mindszentek ünnepe az idén vasárnapra esik, rendeletileg megengedte, hogy vasárnap egész nap lehet árusítani virágokat, koszorúkat, gyertyákat, mécseseket és a sirok díszítésére szolgáló egyéb czikkeket. Az árusítási engedély kiterjed a nyílt piacokra és a vásárcsarnokokra is.

(A Heinrich-alapítvány jóváhagyása. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter jóváhagyta néhai Heinrich Istvánnak a Stefánia szegénygyermek-kórház javára tett 4000 koronás alapítványát.

(A vörheny. A vörheny még egyre, elég kiterjedt mértékben garázdálkodik a főváros területén. Az esetek száma nem igen apad, bár a betegedések számáránya napról-napra változik. Tegnap 23, ma csak 14 betegedési esetet jelentettek be. A betegség többnyire enyhe lefolyású.

SPORT.

Budapesti ügetőversenyek.

— Heteik nap. —

A meeting utolsó napja volt ma és a szép időben nagyszámú közönség nézte végig a programot. A Nemzeti díjban jobb klasszisu ügetők vettek részt. A díjat az elhanyagolt Cointesse Caid nyerte meg Willy Allen és Top Boy ellen. A négyesfogatu versenyt a közönség a sötétségben már nem igen láthatta. A mezőnyök nem voltak népesek, mert az ügetők legnagyobb részét elszállították már. Az egyes futamokban favoritok és outsiders felváltva nyertek.

Részletes eredmény a következők:

I. Szuglói díj. Díj 2500 korona. Táv 2600 méter. 1. Vencsellői ménes Ékes (Brown), 2. Disciplin, 3. Togo. Futottak még: Aga, Diogenes, Georgina. — Tot.: 10:21, 20:35 és 58.

II. Páczini díj. Díj 1700 korona. Táv 2600 méter. 1. Körmenői ménes Fanny (Ryerson), 2. Liebling, 3. Dongó B. Futottak még: Pepsi, Vanda, Easter Child, Mailüfterl. — Tot.: 10:42, 20:27, 30 és 29.

III. Nemzeti-díj. Díj 5000 korona. Táv 3000 méter. 1. Mr. Dollár Cointesse Caid (báró Wachtler), 2. Willy Allen, 3. Top Boy. Futottak még: Sa mer's, Hansi C., Brigadier, Jubilar, Soci, Liselotte, Levente. — Tot.: 10:97, 20:50, 38 és 48.

IV. Vigasz-handicap. Díj 1700 korona. Táv 2600 méter. 1. Báró Sennyey Béla Adí (Boross), 2. Perrier, 3. Méltóságos. Futottak még: Barna, Astarte, Marienkäferl I., Döblinger, Paris, Szamóca, Admiral. — Tot.: 10:90, 20:41, 34 és 52.

V. Zár-handicap. Díj 2500 korona. Táv 2500 m. 1. Wienerwaldi ménes Siess P. (Ederer), 2. Vértes, 3. Carrie Simmons. Futottak még: Cyclonea, Pepus, Hertha, Zut, Zufall, Lord G., Laura, Pompás, Ideal. Tot.: 10:149, 20:80, 33, 44.

VI. Négyesfogatu urkocsiverseny. Díj 4000 korona. Táv 8000 m. 1. H. B. szöv. Jutka—Márta—Mézés II.—Vendég (Bernrieder) 2. Attila—Fényes—Monte Carló—Való, 3. Mázos—Rajkó—Vezér—Fruska. Futottak még: Cziner O.—Emma O.—Peti—Kikiris. Tot.: 10:18, 20:24, 25.

Bécsi versenyek.

— Nyolczadik nap. —

Szép idő kedvezett az utolsóelőtti nap programjának, de a publikum azért nagyon gyér számmal rándult ki a Freudenauba.

Az év utolsó klasszikus versenyt futották ma, a kétévesek számára kiírt Henckel-Memorialt, de mint majdnem minden nagyobb versenyünk az idén, ez is meglepetéssel végződött, amennyiben a két fogadott ló közül az egyik: Bruhus csak harmadik lett, a másik pedig: Barcsay még helyet sem kapott. Az értékes díjat Hadnagy — melynek nyergébe Krouzilt ültették — nyerte meg igen könnyen két hosszsal, második Herr Göd lett, melyet istállójában

nagyra tartanak. A Festetich-ló győzelme kellemetlenül érintette a fogadókat, mert legutóbbi két futása után semmi esélyt sem lehetett neki adni a versenyben. A másik kiemelkedőbb szám a Bucsu-handicap volt, melyben nyolcz telivért fogadták el a sulyozást és itt szintén outsider: Palma került ki a küzdelemből győztesként, míg a második helyre Floridsdorf futott Varázs előtt.

Az összes futamokban az elhanyagolt lovak kerültek ki győztesként (megjegyzendő, hogy ezek közt esélyes lovak is voltak) és így a fogadóknak nagyon rossz napjuk volt.

Részletes eredmény a következők:

I. Háromévesek akadályversenye. Díj 4000 korona. Táv 2400 méter. 1. Szemere M. Sasaki (Fejes), 2. Rodostó és Jáva holtversenyben. Futottak még: Long ago, Bon garcon, Pisano, Braganca, Sodoma, Au revoir. — Tot.: 10:48, 20:50, Rodostó 91, Jáva 32.

II. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Egyedi A. Téméraire (Gulyás), 2. Armida, 3. Radegast. Futottak még: Isnardie, Kispiczi, Harthebest, Gravosa, Dabas, Ambrosine, Nénufar, Netto. — Tot.: 10:81, 20:52, 195 és 38.

III. Gróf Henckel Hugó emlékvérseny. Díj 20,000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Festetich T. Hadnagy (Krouzil), 2. Herr Göd, 3. Bruhus. Futottak még: Königsee, Szomszéd, Kahlenberg, Academie, Chenapan, Barcsay. — Tot.: 10:56, 20:39, 52 és 32.

IV. Bucsu-handicap. Díj 10,000 korona. Táv 2000 méter. 1. Mautner V. Palma (Guttman), 2. Floridsdorf, 3. Varázs. Futottak még: Armada, Palotás, Bisamberg, Kaczér, Ravissante. — Tot.: 10:178, 20:82, 106 és 61.

V. Kétévesek handicapja. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Zombory R. Pall (Cockeram), 2. Lotus, 3. Dont care. Futottak még: Day Star, Pilinga, Adige, Margit, Fruska, Jasna Pani, Bellevue, Pancsoló, Chrysantheme, Rontó Pál, Pan, Sternberg. — Tot.: 10:47, 20:36, 52 és 48.

VI. Akadályverseny-handicap. Díj 3000 korona. Táv 4000 méter. 1. Zangen I. Baronet (Healy), 2. Hatton's Love, 3. Pallós. Futottak még: Ikrény, Edömer, Koczka. — Tot.: 10:28, 20:37 és 86.

VII. Eladók handicapja. Díj 2000 korona. Táv 1800 méter. 1. Gróf Pálffy J. Pythia (Krouzil), 2. Old Coin, 3. Blanche. Futottak még: Meglio, Bajtárs, Jimmy, Ballerina. — Tot.: 10:39, 20:31, 37 és 32.

Elegáns férfiruhákat

szállítok mérték után és mérsékelt szabott árban.

Új férfiruha bérletemet a ruha visszaadása nélkül

és a ruhatár díjtalan karbantartása mellett az előkelő uriközönség figyelmébe ajánlom.

Deutsch F. Károly,

Budapest, VI., Andrassy-ut 1. l. em.

EGYESÜLETEK.

(—) A nők választójoga az orvosok szempontjából. A Feministák Egyesülete holnap, pénteken este fél 8 órakor egyesületi helyiségében (Mária Valéria-utca 12.) értekezletet tart, melynek tárgya: A nők választójoga az orvosok szempontjából. Előadó: Dr. Steinberger Sarolta. Az előadást vita követi.

(—) Az Országos Vallásügyi Szövetség választmánya gróf Degenfeld József elnöklésével tartott ülésében az országos taggyűjtő és szervező akció megindításáról tanácskozott. Remélhető, hogy ebbe a szövetségbe, amelynek czélja az 1848:XX. t-czikben kijelentett teljes viszonszólás és egyenlőség megvalósítása útján a felekezeti békét biztosítani, felekezeti különbség nélkül be fog lépni minden liberális gondolkozású egyén.

§ Az orsz...
gában szerdán...
az új ügyvédi...
leti külön ter...
dor elnökölt. I...
telkes szavak...
szágyúllési ké...
mény megalk...
keresztül lelke...
beszède után...
s hosszabb be...
tervezett nyug...
delmeket, ame...
azért, hogy a...
diumba jusson...
az érdekes el...
éltetésével ért...

§ Meggyill...
yacs-pusztán...
kán hatalmas...
döt. A meg...
hogy a szeren...
áldozatul. A...
gyilkost: Bec...
henei pusztabe...
aki beismerte...
s rabolta ki...
8-án betért a...
Beczespergel F...
jita, nekiindult...
János jelen vo...
látva Hack ör...
szerzi minden...
árokparton alu...
gal hatalmas k...
tékára, aki az...
halt. A gyilkos...
elásta, a mult...
nyik István ne...
jából. Ez okoz...
nyik többekne...
mar a csendör...
ma emberölés...
ma Beczesper...
esküdtbírósa...
került Zaitny...
vádolva. Az es...
a bíróság szá...
ért Beczesper...
ítélte. A vá...
§ Rablótár...
nappal kirabol...
foglalkoztatta...
tént rablótáma...
munkás egy u...
sik asztalnál...
György napszá...
tos, akik észre...
van. Amikor...
előle állt s tü...
asztán mindhár...
ültelve a fé...
megfoszszák...
Kapa Zsigmond...
támadók meg...
után Szikora...
aznap éjjel a...
támadták meg...
pénzét elrabol...
lyen Verebély...
gadták a rabl...
marasztaló ver...
Györgyöt más...
börtönre itélte...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

§ A kap...
Wéber Józse...
háza a csalá...
rok Predl S...
nőtt fia közö...
hette, borsot t...
rekedést is pr...
ler József vo...
inkább elkeser...

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az országos ügyvédi nyugdíjintézmény dolgaiban szerdán este látogatott értekezletet tartott az új ügyvédi párt a Drechsler-féle vendéglő emeleti külön termében. Az értekezleten dr. Erdély Sándor elnökölt. Dr. Erdély megnyitván az értekezletet, lelkes szavakkal üdvözölte dr. Nagy Dezső országgyűlési képviselőt, aki az ügyvédi nyugdíjintézmény megalkotásának kezdeményezője és éveken keresztül lelkes harczosa volt. Az elnök megnyitó beszéde után dr. Nagy Dezső emelkedett szólásra s hosszabb beszédben ismertette a kormány által szervezett nyugdíjintézmény előnyeit s azokat a küzdelmeket, amelyeket éveken keresztül vívni kellett azért, hogy a nyugdíjintézmény ügye a mai stádiumba jusson. Az értekezlet zájtos tetszéssel fogadta az érdekes előadást, mely dr. Nagy Dezső lelkes éltetésével ért véget.

§ Meggyilkolt kereskedő. Két évvel ezelőtt Bacs-pusztán egy árokban halva találták halántékán hatalmas zuzott sebbel Hack Adolf kereskedőt. A megindított nyomozat azt megállapította, hogy a szerencsétlen ember rablógyilkosságnak esett áldozatul. A véletlen nemsokára kézre juttatta a gyilkost: Beczespergel János 18 éves ladánybenedi pusztabeli földműves napszámos személyében, aki beismerte, hogy ő verte agyon Hack Adolfot s rabolta ki. Hack Adolf ugyanis 1907. augusztus 8-án betért a Baracs pusztai Gombai majorba s ott Beczespergel Ferencznél tejet kért. Midőn ezt megitta, nekiindult Tatárszentgyörgy felé. Beczespergel János jelen volt, mikor Hack a majorba betért s látva Hack óralánczát, elhatározta, hogy ezt megszerzi minden áron. Mikor beérte Hackot, ez az árokparton aludt. Beczespergel egy fődgyafahusánggal hatalmas két ütést mért az alvó ember halántékára, aki az ütések következtében nyomban meghalt. A gyilkos a rablott órát és lánczot nyomban elásta, a múlt év folyamán azonban átadta Zaletnyik István nevű 19 éves barátjának megőrzés céljából. Ez okozta Beczespergel vesztét, mert Zaletnyik többeknek elmondta a dolgot s így csakhamar a csendőrségnek is tudomására jutott. Szándékos emberölés és rablás büntetéseivel vádolva került ma Beczespergel János a pestvidéki törvényszék esküdttörvényszékére. Vele együtt a vádlottak padjára került Zaletnyik István is bűnpártolás vétségével vádolva. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a bíróság szándékos emberölés és rablás büntetéseit Beczespergel Jánost 12 évi fegyházra ítélte. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

§ Rablótámadás Ujpesten. Ugyanaz nap, amikor Ujpesten a Kereskedelmi Bank fiókját fényes nappal kirabolták, a pestvidéki esküdttörvényszék is foglalkoztatja egy Ujpesten az idén április 4-én történt rablótámadás. Aznap este Kapa Zsigmond munkás egy uipesti kocsmában borozgatott. A másik asztalnál ültek Szikora Rezső és Káni György napszámosok és Tibola György géplakatos, akik észrevették, hogy Kapa Zsigmondnál pénz van. Amikor Kapa elhagyta a vendéglőt, Szikora elébe állt s tüzet kért tőle. Ez volt a jeladás, mire aztán mindhárman megtámadták Kapát s léccelkel ültelve a földre akarták teperni, hogy pénztől megfosztassák. Tervük azonban nem sikerült, mert Kapa Zsigmond lármájára többen oda siettek, mire a támadók megfutamodtak. A sikertelen rablótámadás után Szikora Rezső és Tibola György még ugyanaznap éjjel a Toldy-utcában Mészáros Andrást támadták meg s száját betömve, 2 korona 80 fillér pénzt elrabolták. Az esküdtszéki tárgyaláson, melyen Verebély táblai bíró elnökölt, a vádlottak tagadták a rablást. A bíróság azonban az esküdtek marasztaló verdiktje alapján Szikora Rezsőt és Káni Györgyöt másfél évi, Tibola Györgyöt pedig egy évi börtönrre ítélte rablás büntetéseért. Az ítélet jogerős.

§ A kapupénz miatt. Alig hogy beköltözött Weber József gyárigazgató a Mátyás-tér 14. számú házába a családjával, napirenden voltak a perpatvarok Predl Sándor házmester és a gyárigazgató felöltött fia között. A házmester, ahol csak szerét tehetne, borsot tört Weberék orra alá s utóbb már verekedést is provokált, amelyben mostoha fia, Stadler József volt a segítő társa. Ez az inezidens még inkább elkeserítette az ellenséges viszonyt. Ez év

április 20-án éjfél után félegy órakor hazajött Weber Arthur, Béla és Géza nevű testvéreivel. Csengetésére Stadler József nyitott kaput s a 20 fillér kapupénz véletlenségből a földre esett, mikor Weber Arthur ezt átnyújtotta. Ezért aztán Stadler József, nyilván mert keveselte a 20 fillért, rátámadt a Weberfiakra s őket szemtelen rongyos koldusoknak nevezte s le is köpte. Weber Arthur a sértő kifejezése-kért erőlesen rendretasította Stadlert. A zajra a házmester is elősietett. Stadler, mikor meglátta mostoha apját, rákiáltott, hogy hozza ki a bikacseket. Weber Arthur ezt hallva, elővette revolverét s megfenyegette Stadlert, hogy ha hozzá mer nyulni, agyonlövi. Stadler ügyet sem vetve a figyelmeztetésre, utána szaladt a lépcsőházban fölfelé haladó Weberfiuknak s őket az I. és II. emelet között be is érte. Weber Arthur azon hiszemben, hogy Stadler őt megtámadja, a revolverrel közvetlen közelből rálőtt. A golyó Stadlert szíven találta, úgy hogy nyomban meghalt. Weber Arthur ellen szándékos emberölés büntetése miatt indult meg a bűnvizsgálat s a kir. ügyészség indítványára, miután tettéerős felindulásban, a sértett részéről szenvedett súlyos sérelem folytán követte el, az ügy a szakbíró elé került — az esküdttörvényszék helyett — főtárgyalásra. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék Sárkány bíró elnöklése mellett. Predl Sándor házmester és felesége a vádlottal szemben azt vallották, hogy Stadlerbe a Weberfiuk költöttek bele s hogy Stadlernek nem volt támadó szándéka Weber Arturral szemben. A bizonyítási eljárás során kihallgatott tanúk vallomásai alapján a bíróság úgy találta, hogy ezen ügyben való ítélkezésre az esküdttörvényszék illetékes, miért is az ügyet az esküdttörvényszék elé utasította.

KÖZGAZDASÁG.

Nincs kamatlábemelés. A kamatlábemelést a közös jegybank — úgy látszik — mégis csak félretette, bár ez az első sorban mindig csak saját üzleti érdekét tekintő intézet bizony szivesen elővette volna. Azonban a magyar sajtó egyhangú tiltakozása és a politikai szempontok előtt mégis meghátrált az OMB., mely — remélhetőleg — végleg is lemondott a kamatlábemelésről. A bank főtanácsa ma Bécsben tartott ülést. A megnyitás után Jovag Bilinski bankkormányzó meleg szavakkal üdvözölte orlovnaki Pfeifer Károly Lipót főtanácsost abból az alkalomból, hogy röviddel ezelőtt ő felsége a magyar bárósággal tüntette ki. A főtanácsos ezután a Pranger udvari tanácsos, vezértitkár által a bank és a pénzpiac helyzetéről előterjesztett jelentést vita nélkül tudomásul vette. A jelentésből leginkább említést érdemel, hogy a belföldi értékpiacon csak kevés pénzt vesz igénybe és hogy a kereskedelmi szükséglet normálisnak minősíthető. A nemzetközi pénzpiaczen oly könnyű viszonyok uralkodnak, mint az ebben az időben igen ritkán szokott előfordulni. Az itteni piacon tapasztalható jelentékeny pénzkínálatok a deviza-árfolyamokat oly nivóra hozták, hogy nemsokára külföldi aranybehozatal várható. Ily körülmények között, dacára az adóköteles bankiegyforgalomnak utimóra várható magasságára, nem lehetett kamatlábemelés iránt javaslatot tenni. Egyébként csupán a folyó kezelés körébe tartozó ügyek kerültek elintézés alá. Közöltetett az is, hogy sepsiszentgyörgyi (brassói bankkerület) mellékhely november 9-én kezd meg üzleti működését.

A kereskedők és az új ipartörvény. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete az ipartörvényjavaslatnak a kereskedőket különösebben érdekelt fejezeteinek tárgyalását tegnap kezdte meg és az első ülésen a megrendelés gyűjtését és a végeladásokat szabályozó fejezetek kerültek tárgyalás alá. A teljes ülés állást foglalt a megrendelés gyűjtésére vonatkozó tilalom további szigorítása ellen és fentartandónak véli a kereskedelemügyi miniszternek azt a jogosultságát, hogy egyes üzletágak, különösen pedig a házi ipari cikkek érdekében rendelet útján kivételeket statuálhasson. Ami a végeladásoknak tervbevetett megnevezését illeti, a teljes ülés magáévá tette a törvény-

tervezetnek helyes intézkedéseit még azzal is, hogy a halál folytán beállott kényszerű üzletfelosztás okából engedélyezendő végeladás esetén a 10%-nyi díjakról eltekinteni lehessen.

Gróf Dessewffy Aurél bucsuja az O. M. G. E. tisztikarától. Gróf Dessewffy Aurél — az Országos Magyar Gazdasági Egyesület lemondott elnöke, — aki a legutóbb történt újabb megválasztását sem fogadta el, ma bucsuzott el az egyesület tisztikarától. A rendkívül szívélyes bucsuzás az O. M. G. E. székházában folyt le.

A tisztikar nevében Rubinek Gyula igazgató bucsuztatta meleg szavakkal az elnököt; amelyre Dessewffy Aurél mély meghatottsággal válaszolt. Midőn önként bucsút veszek — mondja — mint volt elnökük, köszönöm Önöknek, hogy oly buzgósággal és annyi odaadással végezték feladatukat s hogy ha a gazdaközönség részéről nem is ismertették el mindig teljesen és méltányosan, én tanúbizonyságot tehetek arról, hogy e tekintetben az urakat mindenkor igazán a hazaszeretet és a gazdaságtársadalom java az, ami irányítja. Mert igen sokszor hallja az ember, hogy a Köztelek akar bennünket vezetni, én uraim őszintén szólva, igazán örvendek, hogy oly kiváló erők, mint az urak, valóban odaadólag adják egész szellemi erejüket épp úgy a magyar gazdaságtársadalom ügyeinek előbbrevitelére, mint mezőgazdaságunk felvirágoztatására. Én meg vagyok arról győződve, hogy ezt a gazdaságtársadalom igazi barátai teljesen el fogják ismerni előbb-utóbb, mert az ellentétes nézetek csak kiugrások, amelyeket nem lehet komolyan venni. Én tehát, midőn nagy köszönetemet fejezem ki Önöknek, hogy ily nagy buzgósággal szolgálták az urak a mi közös ügyünket, kérem azt, hogy tegyék továbbra is és legyenek meggyőződve arról, hogy én a magam részéről, ha nem is vezető állásban, de mint közkatona, mint kombattans ezen irányzatnak és ügykörnek fogok szolgálni és fogunk még találkozni ezen a téren ezután is. Ajánlom magamat szíves barátságukba és emlékezetükbe, kérve azt, hogy ezután is szolgálják oly odaadással és lelkesedéssel annyi kitarással ezt az ügyet, amint eddig tették. (Lelekes éljenzés.) Ezután szívélyesen kezét szorított a tisztikar összes tagjaival s Rubinek Gyula igazgató kíséretében hagyta el az egyesület székházát.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket közli: Fried Jenő bej. kereskedő, Tiszaujszász; — Honig József kereskedő, Kaposvár; — Fenyő Henrik kereskedő, Budapest, Mária Terézia-tér 18; — Zsiga Endre kereskedő, Székesfehérvár; — Weisz Ábrahám kereskedő, Gyulafehérvár; — Kalisch Ignác, Nagyatpolcsány; — Gutfreund Henrik kereskedő, Munkács; — Müller Karolin bej. könyv- és papirkereskedő, Szarvas. — Bécsből jelentik, hogy Schwarcz, Zublin és társa textilárú cég fizetési zavarokba jutott. A cégnek Krainában pamutfonó gyára s Magyarországon, Varasdon egy pamutfonó telepe van. Ez az utóbbi alapítás töké hiányában nem tudott zöld ágra vergődni s folyton nagyobb és nagyobb terheket rótt a cégre, amely kénytelen lesz felszámolni.

A Pátria pótkávégyár — részvénytársaság lesz. Nagy-Kanizsáról jelentik, hogy a Pátria pótkávégyár legközelebb részvénytársasággá alakul át és az erre vonatkozó előmunkálatokat már megkezdették. A részvénytársasági mozgalom élén Elek Ernő áll, élénk része van a terv kivitelében a Franz Lajos fiai cégnek, továbbá résztvesznek az összes helybeli pénzintézetek és több elsőrangú fővárosi és zágrábi cég és bele fogják vonni a katánggyökér termelőket is. Az alapítási tervezet legközelebb kibocsátják.

Hírek a posta köréből. A posta november hó 1-től kezdve a külföldről eredő, olyan cikkekkel tartalmazó postai küldemények elvámolását is közvetíti, amelyeknek elvámolása a feladó kívánatára a tényleges érték szerint eszközölendő, ilyen cikkek: külön meg nem nevezett vegyészeti segédanyagok és termékek, kátrány-festőanyagok stb. Effele küldemények elvámoltatásával csak olyan kincstári postahivatalok foglalkoznak, amelyeknek székhelyén elsőosztályú fővámhivatal vagy érték szerint való elvámoltatásra felhatalmazott más vámhivatal működik. Az ilyen küldeményeknek és szállítóleveleiknek feltöltő módon ezzel a megjegyzéssel kell ellátva lenniük: „Elvámolandó tényleges érték szerint”. Az

Angol, francia és amerikai rendszerű
KÉSZPÉNZERT félárban:
rubrikázzák minden ember finoman és elegánsan
Az ország-
Zélinger Samu
Az ország-
Zélinger Samu

A rendszerem abból áll, hogy angol és francia gyári
raktárakban vásárolt 3-6 méteres legújabb divatu
minta gyapjuszövetekből mérték szerint készítik:
finom öltönyt... 21 frtért
magyon finom prima öltönyt 26

Magyar-
Felső vagy
Többikabát
Budapest, IV., (Belváros)
21-26 frt
Magyar-
Museum-körút és Kossuth Lajos-utca sarkán mellett

ilyen elvámolást közvetítő postahivatalok a következő helyeken vannak felhatalmazva: Arad, Brassó, Budapest, Debreczen, Fiume, Győr, Kassa, Kolozsvár, Orsova, Pozsony, Sopron, Szeged, Temesvár, Zágráb és Zimony. — Modrus-Fiume Lic postahivatalnokság november hó 1-jén postahivatallá alakították át. — Szatmár vármegye Vetés községben „Vetés” elnevezéssel november hó 1-én postai ügynökség lép életbe. — A szatmárnémeti-i 1. sz. posta- és távirtdahivataltól Vetés községbe és vissza közeledő kézbesítő- és gyűjtőpostáját egyidejűleg megszüntik. — Arad vármegye Miske községében „Miske” (Arad vármegye) elnevezéssel október hó 1-én lépett életbe. — A fogaras-brassói h. é. vasút következő állomásai, u. m.: Fogaras pu., Mundra, Sárkánytanya, Sárkány, Vád, Ósinka, Újsinka, Homoródvölgy, Vledény, Szunyogszék, Feketehalom, Vidombák, Brassó-Bertalan felhatalmazást kaptak állami és magántávíratok kezelésére. — A Bihar vármegye Pápmező községben létező papmezői postahivatalnokság működése megszűnt. — A Komárom 2. számú és a Fiume 6. számú posta- és távirtdahivataltól az ottani városi távbeszélő hálózatához tartozó nyilvános távbeszélő-állomás nyílt, mely mindazon forgalomban résztvesz, mint a komáromi, illetve fiumei távbeszélő-központ. Trencsén vármegyében Bán községben, Fejér vármegyében Mohán, Veszprém vármegyében Zirczen és Pest vármegyében Fóton távbeszélő-központ létesült és ezek közül Bán, Zircz és Fóton az országos helyközi távbeszélő-forgalomba is bevonatott.

A beocsini cementgyár bajai. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy a bécsi Creditanstalt minő manipulációkat követett el akkor, midőn a Beocsini Cementgyári Unio R.-T. részvényeit bevezette a tőzsdére, amikor — mint minden lehető alkalommal — igyekezett félrevezetni és kijátszani a hazai piacot. Egyideig pihentek aztán a beocsini botrányok, míg végre kifogyott a cement Beocsinból. Ekkor a társaság Beocsin határában cementterületeket vásárolt. A szerződést a vállalat a szerb egyházi kongresszus választmányával kötötte meg, de a kongresszus nem akarta elismerni a választmány megállapodását. A társaság és a Creditanstalt azt híresztelte, hogy már minden rendbe jött, nem lesz „pör”, veszekedés, csak tessék venni a részvényeket bátran s a bátorítás nagyobb nyomatkéül a Creditanstalt gondoskodott arról, hogy az árfolyamok felszökjenek. Közben a bányavásárlási ügy aktái a miniszterelnököt is foglalkoztatták s ő is úgy vélekedett, hogy a szerződés semmis, mert az egyházi kongresszus nem hagyta jóvá s hiányzik a legfelsőbb szankció is. Végül a kongresszus, minden kalamitások betetőzéseül, pört akaszt a vállalat nyakába.

A budapesti malomcserék a Magyar Fővárosi Malomegyesületben ma értekezletet tartottak, amelyen az üzem korlátozásának kérdését tárgyalták. Az értekezleten behatóan megvitaták a kérdést, de egyelőre megállapodás nem jött létre. A tárgyalásokat folytatni fogják.

Az Iparbank Budán fiókot nyit. A felszámolásban levő Ház- és földbirtokosok hitelbankja r.-t. múlt év elején — amint ismeretes — Budán, a Krisztinavárosban a Krisztina-tér 1. szám alatt fiókot nyitott. Miután az intézet felszámol, természetesen felesleges lett a fiók is, amelynek berendezését mindeztől megvette az Első Magyar Iparbank.

Takarmánykivitel tilalom Szerbiában. A szerb kormány az árpára, zabra és tengerire a kiviteli tilalmat elrendelte. A Szerbiával fennálló kereskedelmi viszonyunk szempontjából a kiviteli tilalomnak nincsen semmi jelentősége, miután az új vámszerződés behozatala és a régi kereskedelmi szerződésben a szerb termények részére biztosított határvámkedvezmények megszűnése óta a szerb gabonaművek behozatala teljesen szünetel. Miután a szerb kormány a két legfontosabb terménynek: a búzának és rozsnek kivitelét nem tiltotta be és kizárólag a legfontosabb takarmánynak kivitelét korlátozta, valószínű, hogy e rendszabálynak inkább politikai jelentősége van, ami a királyságnak magatartásával összefügg. Egyelőre csakis a szerb mezőgazdák fogják az új rendelkezések hátrányait érezni, akik esetleges takarmányfeleslegüket nem fogják kiviteli czélokra értékesíthetni. A szóbanforgó takarmányok kiviteli értéke az utolsó években alig 10 millió dinárra rugott.

Caro és Jellinek korlátolt felelősségű társaság. Még ez év elején megirtuk, hogy Caro és Jellinek bécsi szállítmányozási czég, amelynek Budapesten,

Triesztben és Lembergben fiókjai vannak, korlátolt felelősségű társasággá alakul át. Ez az átalakulás időközben megtörtént s ezt a körülményt most a bécsi és a budapesti cégbiróságnál is bejegyezték. Az új czég czíme: „Caro és Jellinek korlátolt felelősségű társaság” s alapőskéje 600.000 korona, amely teljesen befizettetett.

Változások a Ksod igazgatóságában. A cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasút igazgatóságába legutóbb beválasztották dr. Halász Lászlót. Oetl Ferencz pedig lemondott igazgatósági tagságáról.

Kinevezések a bécsi biztosító magyarországi fiókjánál. A bécsi biztosító-társaság magyarországi fiókgazgatósága Gerő Ferencz és Vass Ferencz tisztviselőket cégvezetővé nevezte ki.

Új bank Beregszászon. Beregszász és vidéke gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekeinek előmozdítására „Beregszászi Leszámitolóbank Részvénytársaság” czim alatt új bank alakult Beregszászon. Alapőskéje 150.000 korona. Igazgatósága: Kaczér Vilmos, Katz Jakab, Cs. Orosz Mihály, Markovits József, Turi János, Reichard Jenő, Méhes Samu, Weisz Ferencz, Schönfeld Herman, dr. Klein Jenő, dr. Katz Lajos beregszászi, Braunstein Bertalan balazséri, Schwartz Márton nagymuzsalyi és ifj. Merelstein Mór beregardói lakosok.

Váltóváltás megkönnyítése Németországban. Németországban a váltóváltás megkönnyítéséről szóló törvény október hó 1-ével lépett életbe, amiért is ettől az időponttól kezdve az új váltójogi határozmányok vannak érvényben. Ujításokat tettek azokban az adatokban, amelyek az óvásba fölveendő. Az óvás a váltóra vagy a váltóhoz ragasztandó lapra rávezetendő. Eddig ugyan a váltó bemutatása s az óvás föltétele, továbbá a váltó másolatának bekövetelése s minden egyéb eljárás az illetőnek üzleti helyiségében vagy lakásán eszközöltetett. Az új határozmány szerint ezen eljárás akkor is érvényes, hogyha az érdekeltnél üzleti helyisége vagy lakása helyett a váltón egy szomszédos helyiség van feltüntetve. Hogy mely helyiségek tekintendők szomszédosoknak, azt a szövetségi tanács állapítja meg. Az új ujítás továbbá, hogy az óvást csak reggel 9 órától este 6 óráig lehet fölvenni. Ezen időn túl az óvás fölvevétele csak akkor történhetik meg, ha ahhoz az óvatolandó személy is kifejezetten hozzájárul. Legfontosabb azonban az az ujítás, amely szerint a postatisztviselők is belépnek azon tisztviselők sorába, akik a váltóóvást kiállíthatják s az új törvénynek éppen ezen intézkedésétől várják a váltóváltási eljárás megkönnyítését.

Nagyobb árlejtési eredmények. A Máv a Gyulafehérvár állomás villamvilágítási berendezésére pályázatot hirdetett. A legkedvezőbb ajánlat folytán a munkát a Magyar Siemens-Schuckert művek villamossági r.-t. nyerte el, s 11,615 koronáért rendezi be az állomást. — Zimony állomás villamos világítási berendezését az Egyesült Villamossági és Gépgyár r.-t. fogja teljesíteni 24,297 korona értékben. — A Máv horganyzott talpialéző szegre pályázatot hirdetve, a szállítást az Első magyar csavargyár r.-t. nyerte. 1000 darabot szállít 16 korona 25 fillérért. Az összes szükséglet 48,750 korona. A szállítást 3 évre kapta meg. — Hatvan állomás létesítendő betonmedenczét Walla József cementgyár r.-t. építi 8300 koronáért. — Sepsiszentgyörgyi m. kir. államépítészeti hivatal a brassó-újvári áll. közuton levő Fekete-ügyhid vasfelszerkezetére pályázatot hirdetett. Legkedvezőbb ajánlat folytán a munkát a Nicholson-féle vasöntőde és gépgyár r.-t. nyerte el 92,811 korona értékben.

Az automobil-közlekedés szabályozása. Automobilista körökben nem kis mértékben okozott visszatasztást Torda-Aranyos vármegye közgazgatási bizottságának ama határozata, amely kimondja, hogy addig is, míg a miniszter e tárgyban intézkedik, a főszolgabíráknak leír, hogy a megyében levő automobilon tulajdonosait figyelmeztesse, hogy 20 km-nél gyorsabban menni büntetés terhe alatt tilos, utasítván nevezetteket, hogy a nem engedelmességekkel a legszigorubbán járjanak el. Ezt a határozatot a kereskedelmi miniszter most illetékességi szempontból megsemmisítette, mert a bizottságnak az a

rendelkezése, hogy automobillal 20 km-nél gyorsabban menni tilos, tulajdonképpen nem egyéb, mint ezen tilalom megszegésének kihágással nyilvánítása; már pedig ez a jog a közgazgatási bizottságot meg nem illeti, amennyiben a törvényhatóságok részéről valamely cselekmény az 1879. évi XL. t.-cz. 1. §-ának 3. pontja értelmében csakis szabályrendeletben minősíthető kihágásnak, viszont szabályrendeletet az 1886. évi XXI. t.-cz. 47. §-ának a) pontja értelmében kizárólag csak a törvényhatósági közgyűlés elkothat. Ami pedig az automobil-közlekedés országos szabályozását illeti, a miniszter arról értesítette a közgazgatási bizottságot, hogy erre vonatkozólag a szükséges tanulmányok folyamatban vannak s ezek alapján fog ezen kérdés a belügyminiszterrel egyetértőleg annak idején rendeztetni.

Ujítások a török vámeljáráshoz. A török kormány részéről eddig közzétett vámügyi ujítások a következők: 1. Az átviteli árak nincsenek ezentel semmiféle vámügyi vizsgálatnak alávetve. 2. Nyomdabetűk, gépek és egyéb nyomtatási czélokra szolgáló anyagok bevitelle nem korlátozva. 3. A tűzmentes pénzszekrények bevitelle alkalmazással megkövetelt az a hivatalos bizonyítvány, hogy azok nem tartalmaznak semmiféle robbanó anyagot, ezentel nem kívántatik meg. 4. Gyógyszerek és droguák bevitelét illetőleg bizonyos könnyítések történtek, amennyiben néhány czikk, amelyek ipari czélokra nélkülözhetetlenek és bevitelük eddig meg volt tiltva, szabadon vihető be. A vámhivatalok részére kiadott egészségügyi rendeletben fel nem sorolt gyógyszerek, melyek bevitelle eddig császári irádék, vagy miniszteri rendelet értelmében tilos volt, ezentel szabadon vihető be. A kitiltott czikkekről szóló nevezett rendelet határozmányait teljesen átdolgozzák és idejében közölni fogják az érdekeltséggel. 5. Hadiszerek, u. m. ágyuk, ismétlőfegyverek és löszerek bevitelle, miként eddig, ugy tilos ezután is. Ellenben ezentel szabadon vihető be: revolverek, pisztolyok, vadászfegyverek, flóbertek és az ezekhez szükséges töltények.

Mit árusíthat a divatárusnő? Érdekes elvi határozatot hozott most egy konkrét esetből kifolyólag a kereskedelmi miniszter. Egy soproni divatárusnő ugyanis a másodfoku iparhatóság hajfonatoknak erre szóló iparigazolvány nélkül való árusítása által elkövetett és az 1884. XVII. t.-cz. 4. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon törvény 156. §. a) pontja alapján az 1901. XX. t.-cz. 23. §-ában jelzett czélokra fordítandó 25 korona pénzbüntetéssel, illetve behajt-hatatlanlás esetén megfelelő elzárással büntetett meg. A divatárusnő a kereskedelmi miniszterhez felelbezett, aki az ítéletet megsemmisítve, a következő elvi döntést hozta: „A divatárusnő jogosítva van mindazokat a kellékeket árusítani, amelyeket a közönség a női kalapokkal együtt viselni szokott. Minthogy pedig a mai divatos női kalapokkal sok esetben együtt jár a hajfonatok viselése is, így tehát a hajfonatoknak a kalapokkal való együttes el-árusítását sokszor maguk a viszonyok követelik meg, ennél fogva a divatárusi iparigazolvány alapján hajfonatok árusítása is jogosan eszközölhető.”

Nyílt - tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KALLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utoza 3. sz.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel!

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Megszűnt a valódi áldás gyomorbajozók és emésztőrendszerük számára.

Igmándi

keserűvíz

4; elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis áron 40 fillér. Nagy áron 60 fillér.

fránzat. Kie
vételkedvet
tött ajánlatok
birtokosok n
élenk forgalo
egy 32.000 m
fillérrel drág
25.60 korona
olesőbb pedig
vidéki, nyirk
zab és árpa t
tött: 400 mm
mm. árpa, 15
ronás áron és
A határidő
nyitáskor sz
magasabb jeg
lyamán igen
nál inkább f
nát, így tel
mellé meg t

Az október
csappant a h
rom czikkkel
lehet. Ez az
mivel a jövő
videsen forga
már meg is
san még nem
leg költettek
lyamtól felfel
ges lebonyol
befejeződött.
buza, 5000 m
része effektív
bemutatva, de
nak megfelel
szakértő-bizot
tétéleket és a
készaruban n
ják rendezni
irtözve az ö

A késő
kező volt:

Buza

Tiszavidéki u

"

"

Fejérmegyei u

"

"

Pestvidéki u

"

"

Bdnási u

"

"

Bdcskai u

"

"

Rozsi-re

középr

Árpa takar

Köles

Zab, rend

II.-rend

Tengeri

Repce:

SZ

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, október 29.

A készáru-piaczon ma szilárd volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben, a malmok jó vételkedvet mutattak és mérsékelten drágábbra tartott ajánlatokat is szívesen fogadtak. Mivel az árubirtokosok nem voltak túlkövetelők, meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, melynek folyamán mintegy 32.000 mm. buza kelt el, a tegnapiaknál 20-40 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 25.60 korona volt 80 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 22.80 korona, 74 kilós szintén tiszavidéki, nyirkos búzáért. A rozs 30 fillérrel drágább, zab és árpa tartott, ó-tengeri forgalom nélkül. Eladott: 400 mm. rozs, 19.70-19.90 koronás áron, 200 mm. árpa, 15.74 koronás áron, 200 mm. zab, 17 koronás áron és 200 mm. új-tengeri, 13.80 koronás áron. A határidő-piaczon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán igen jó vételkedv mutatkozott, amely annál inkább fokozódott, minél jobban gyengült a kínálat, így tehát egyre jobban szilárduló irányzat mellett még tovább emelkedtek az árfolyamok.

Az októberi határidők megszüntével erősen megcsappant a határidő-üzlet forgalma, mert hiszen három cikkel kevesebb van, amelyben üzleteket kötni lehet. Ez az állapot azonban nem fog sokáig tartani, mivel a jövő évi októberi határidők most már rövidesen forgalomba kerülnek. Új októberi búzában már meg is indult lassan a forgalom, ezt hivatalosan még nem jegyzik ugyan, de üzletek már tényleg kötettek benne, így ma is 11.85 koronás árfolyamtól felfelé 11.95-ig. Az októberi ügyletek végleges lebonyolításai minden nagyobb emóció nélkül befejeződött. Az összes függő érdekelttség 62.000 mm. buza, 5000 mm. rozs és 3000 mm. zab. Ennek nagy része effektív áruban lesz szállítva, illetve átvételre bemutatva, de, hogy ebből mennyi fog a szokványoknak megfelelni, azt majd még csak ezután fogja a szakértő-bizottság megállapítani. A visszautasított tételeket és a függő érdekelttség ama részét, amelyre készáruban nincs fedezet, a felek egymás között fogják rendezni és ezzel együtt végképpen el lesznek intézve az összes októberi ügyletek.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki új	75	25.60	79	24.60-25.10
"	76	23.90-24.05	80	24.90-25.25
"	77	24.20-24.20	81	24.90-25.40
"	78	24.30-24.35	82	24.90-25.40
Fehérmegyei új	75	23.70-23.85	79	24.40-24.85
"	76	23.20-24.00	80	24.60-24.95
"	77	23.20-24.00	81	24.60-24.95
"	78	24.10-24.15	82	24.60-24.95
Pestvidéki új	74	24.15-24.50	78	24.15-24.50
"	75	24.45-24.80	79	24.45-24.80
"	76	24.05-23.95	80	24.55-25.00
"	77	24.35-24.05	81	24.55-25.00
Bánsági új	74	24.60-24.65	78	24.60-24.65
"	75	24.30-25.05	79	24.30-25.05
"	76	23.80-24.05	80	24.70-25.25
"	77	24.20-24.20	81	25.20-25.40
Bácskai új	74	24.30-24.65	78	24.30-24.65
"	75	24.60-25.10	79	24.60-25.10
"	76	23.80-24.35	80	24.70-25.25
"	77	24.20-24.00	81	24.70-25.25
Rozs I.-rendű új		19.90-20.05		19.90-20.05
" középminőségű új		19.70-19.85		19.70-19.85
Árpa takarmány I.-rendű		16.05-16.20		16.05-16.20
" II.-rendű		15.70-15.95		15.70-15.95
Köles		13.75-14.00		13.75-14.00
Zab I.-rendű		16.85-17.15		16.85-17.15
" II.-rendű		16.35-16.65		16.35-16.65
Tengeri belföldi új		17.80-18.00		17.80-18.00
Repce: Káposztarepce				

A készáru piaczon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 81.5 kg. 25.50 korona, 900 mm. 81 kg. 25.55 korona, 400 mm. 80 kg. 25.60 korona, 1000 mm. 80 kg. 25.50 korona, 400 mm. 80 kg. 25.50 korona, 100 mm. 80 kg. 25.40 korona, 300 mm. 80 kg. 25.30 korona, 300 mm. 79.5 kg. 25.40 korona, 500 mm. 79 kg. 25.20 korona, 200 mm. 79 kg. 25.20 korona, 200 mm. 79 kg. 25.10 korona, 500 mm. 79 kg. 25 korona, 2000 mm. 79 kg. 25.10 korona, 800 mm. 79 kg. 24.65 korona, felső, 100 mm. 78.5 kg. 25 korona, 1140 mm. 78.5 kg. 25.20 korona, 1100 mm. 78.5 kg. 25.20 korona, 850 mm. 78 kg. 25.10 korona, 500 mm. 78 kg. 25 korona, 400 mm. 77.5 kg. 24.30 korona, felső, 500 mm. 74 kg. 22.80 korona, nyirkos.

Pestvidéki: 700 mm. 80 kg. 25.20 korona, 250 mm. 80 kg. 25.05 korona, 2000 mm. 78.5 kg. 25.20 korona, 400 mm. 78.5 kg. 25 korona, 400 mm. 78 kg. 25 korona, 600 mm. 75 kg. 24.50 korona.

Fehérmegyei: 300 mm. 77 kg. 24.60 korona, 400 mm. 76 kg. 24.50 korona.

Bácskai: 1750 mm. 77 kg. 24.70 korona.

Felsőmagyarországi: 400 mm. 77.5 kg. 24 korona.

Dunai: 100 mm. 78 kg. 24.10 korona, 1700 mm. 77 kg. 24.70 korona.

Bácskai: 2300 mm. 77 kg. 24.60 korona, 1000 mm. 78 kg. 25.10 korona.

Mitroviczai: 150 mm. 80.5 kg. 24.90 korona.

Tolnai: 300 mm. 77.5 kg. 24.60 korona.

Bánsági: 1000 mm. 78.3 kg. 25.20 korona, 600 mm. 76 kg. 24.60 korona.

Szenttamási: 3860 mm. 77.7 kg. 25 korona.

Szerémségi: 100 mm. 78 kg. 24.30 korona.

Erdélyi: 1000 mm. 79 kg. 25.00 korona.

Rozs: 300 mm. 19.70 korona, 100 mm. 19.90 korona, készpénzfizetés mellett.

Zab: 100 mm. 17.00 korona, 100 mm. 17.00 korona, készpénzfizetés mellett.

Árpa: 200 mm. 15.74 korona, készpénzfizetés mell.

Új tengeri: 200 mm. 13.80 korona, készpénzfizetés mellett.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidő-piaczon kötött:

Dél felől:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1909. áprilisra 11.30, 11.40, 11.36, 11.42.
Buza 1909. októberre 10.79, 11.00.
Rozs 1909. áprilisra 10.28, 10.33.
Zab 1909. áprilisra 8.54, 8.55.
Tengeri 1909. májusra 7.58, 7.55.

óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	12.41-12.42
1909. októberi buza	10.94-10.95
1909. áprilisi rozs	10.31-10.32
1909. áprilisi zab	8.51-8.52
1909. májusi tengeri	7.55-7.56

Budapesti gabonaforgalom.

1908. október 27-től október 28-ig.

Érkezett: Elszállított:

Buza	24940	—
Rozs	1678	4911
Árpa	2937	36
Zab	529	3849
Tengeri	965	21
Liszt	102	30545
Korpa	100	5138

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsde tartott árfolyam mellett, nyugodt irányzattal és mérsékelt forgalom mellett bonyolódott le. Ugy a nemzetközi, mint a helyi piacon csupán néhány kötés történt, fél koronán belüli árváltozások mellett. Helyi piacokon kötés a következő értékekben fordult elő: Lipótvárosi Takarékszövetkezet, Egyesült Budapest Fővárosi Takarékszövetkezet, Magyar Országos Központi Takarékszövetkezet és Szanatórium sorsjegyekben. Pesti Hazai Nyereménykönyvekben is volt kötés. Osztrák Hittel zártul 632, Magyar Hittel 738, Jelzálog 423½, Leszámitoló Bank 477, Rimamurányi 557½, Közúti Vasút 556½, Déli Vasút 120, Államvasút 683¼ koronán. A járadékpiac szilárdabb egy-két kötéssel, a valuta-piac átlag gyen-

gébb. A déli tőzsdén még nyugodtabb volt a hangulat; csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, mi mellett alig változtak az árfolyamok. Berlin változatlan jegyzéseket küldött, ami természetesen nem járult hozzá az üzlet élénkítéséhez. Az osztrák hitel ma reggel 632.25 koronán indult, 631.75-ig gyengült, aztán 632-re javult, a Magyar hitel 738.25 koronás kezdő árfolyama 737.50-re gyengült, majd megint 738-ra javult.

Elő tőzsde.

Elő tőzsde nyugodt.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 632.25-631.75. Magyar hitelrészvény 738.25-730.50. Osztrák-magyar államvasút —. Rimamurányi vasmű —. Közúti vaspálya 556.50-558. Jelzálogbank 416. Lipótvárosi takarékpénztár 149. 5%-os orosz kölcsön 96.60-96.70.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartózkodó.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 632.25-631.75. Magyar hitelrészvény 738.25-730.50. Osztrák-magyar államvasút 683.25-683.25. Déli vasút 120. Magyar leszámitoló bank 477. Magyar koronajáradék 92.15. Hazai bank 280. 5%-os orosz kölcsön 96.70. Egyesült fővárosi takarékpénztár 2160. Lipótvárosi takarékpénztár r-t. 150. Országos közp. takarékpénztár 1600. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 7.60-7.70.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrákhitel részvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8-10. K, 1908. november hó végére 26-28 K.

Utó tőzsde.

Az utó tőzsde tartott irányzattal folyt le. Kötötték: Osztrák hitelrészvény 632.25. Magyar hitelrészvény 738.25. Államvasút 683.25. Leszámitoló bank 477. Jelzálogbank 425.50. Városi vasút 557.00.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, október 29. (Tudósítónk jelentése.) A mai piacon csak rozsban mutatkozott némi kevés üzlet s erre az árakat 5 fillérrel emelték, ellenben búzában a konzum egyáltalában nem tett bevásárlást az ár-emelés miatt és így teljes üzlettelenség mellett ez a cikkek nem volt képes az árjavítást megtartani. Tengeri és zab nyugodt irányzattal, változatlan áron maradt, a forgalom benne egészen jelentéktelen volt, ugyisintén árpában is változatlan áron vásárolt némi csekély tételeket a konzum. A kötések közül csak éppen egy 4000 mm. déli vasúti árpa eladása érdemel említést 9 K Liesingből. Ami a külföldi piacokat illeti, az észak-amerikai tőzsdéken az irányzat változatlan, Londonban szilárdabb, míg Párisban inkább bágyadt.

Jegyztetett buza: új tiszavidéki 12.75-13.20 korona, marosi 12.55-12.95 kor., bánáti 12.55-12.95 korona, tótfelvidéki 12.10-12.55 korona, mosoni 12.15-12.55 korona, új déli vasúti 12.15-12.55, marchfeldi 11.95-12.35 korona.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.20-10.40 korona, csepeli 10.15-10.35 kor., pestmegyei 10.30-10.45, déli vasúti 10.15-10.40 korona, különféle magyar 10.15-10.40 kor., osztrák 10.25-10.45 korona.

Árpa: morvaországi 9.20-10.60 kor., marchfeldi 8.70-9.30 kor., bécsvidéki 9.00-9.70 kor., tótfelvidéki 7.90-10.00 kor., csepeli 7.80-8.70, győri — kor., déli vasúti 8.40-9.65 kor., tiszavidéki 7.60-8.50 kor., északmagyarországi 7.60-9.40 kor., közepdunai állomások 8.30-9.00 korona.

Magyar tengeri: régi 9.25-9.50, új 7.60-7.90 korona, cinquantin 10.25-10.40, új 8.80-9.20 korona.

Magyar zab: minőség szerint 8.45-9.10 kor., közepes — kor., elsőrendű — kor., válogatott 9.00-9.40 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai — korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, október 29. A belpolitikai válság a mai tőzsdét nagyon tartózkodóvá tette, úgy, hogy a kedveltség változatlanul tartott, de az üzleti csend gyakorolt nagy hatást az árfolyamokra, csak alpesi bányarészvények szenvedtek a berlini bányapiaczi

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra
Telefon: Detail 26-27. 75-26, Engros 164.

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körút 78. szám.

Sürgönyosim: ANTRACIT BUDAPEST

érkezett kezdveztelen hírek folytán. Az előtözsde az üzlettelenség dacára jól tartott árfolyamokkal zárult. Fegyvergyári részvények ma is javultak, ellenben hirtlenbergi tőltényrészvények realizációknak voltak kitéve. A déli tőzsde csendesen, kevésse változott árfolyamokkal indult. Később a tőzsdén újból általános kedvetlenség vett erőt. Alpesi bányarészvények újból gyengültek.

11 órákor : zárulnak

Osztrák hitel. 632.25, Magyar hitel. 738.—, Länderbank 431.—, Allamvasut 682.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 120.25 —, Alpesi bányatársulat 650.25, Rimamurányi 557.—, Májusi járadék 92.15, Török sorsjegy 178.50, Német Orosz érték —, Török sorsjegy 178.50, Német márka 117.30.

1 órákor jegyeztek :

Osztrák hitel 632.—, Magyar hitel 738.—, Länderbank 432.—, Unio-bank 538.—, Allamvasut 683.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 119.—, Gözhajó —, Alpesi bányarészvény 650.25, Májusi járadék 96.15, Magyar koronajáradék 92.15, Török sorsjegy 178.50, Német márka 117.30, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 557.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Eés, október 29. (Osztrák értékek zárlata)
4.2 százalékos papír-járadék 96.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.—, 1860-as sorsjegy 152.—, Osztrák hitelsorsjegy 465.—, Angol osztrák bankrészvény 292.15, Bécsi Bankverein 512.25, Osztrák-magyar bank 1750.—, Déli vasut 119.75, Dunagözhajózási társ. 961.—, Dohányrész. 377.—, Cs. k. arany (vert) 11.32 Német bankv. 117.20 Osztr. Lloyd 417.—, 4.2 száz. ezüst. jár 95.95—99.55, Osztr. koronajáradék 96.15, 1864-es sorsjegy 261.25, Osztrák hitelintézeti részvény 631.50, Union-Bank 537.—, Osztrák Länderbank 432.—, Osztrák-magyar államvasut 683.20, Elbavölgyi vasut 447.—, Alpesi részvény 649.—, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 239.55, Lipótkohó 442.—, Töröksorsjegy 177.80, Tartózkodó.

Eés, október 29. (Magyar értékek zárlata.)
4 százalékos arany-járadék 109.95, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 140.50, Magyar hitelbank részvény 735.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 478.—, Rimamurányi 551.25, Magyar cukoripar 1840.—, Adria hajózási részvénytársaság 396.—, Magyar koronajáradék 92.10, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 185.10, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 425.—, Magyar keresk. bank —.

DR. HÖNIG IZSO

Villanygyógyító- és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—89.

- Gyógytényezők:**
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Millamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Idégyengesség állapota.
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
degfájdalmak, Idegcsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredénylmeszesedés.
Közvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrvltsketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.
- Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, október 29. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsdén a politikai aggályok nyomása alatt és a német vas- és kőszénipar állásáról szóló kedvezőtlen jelentések következtében gyengébb alapránnyat volt tapasztalható, főleg annak első órájában. Ehhez járult a newyorki tőzsde lanyha magatartása is. Kőszén- és vasrészvények erősebb eséseknek voltak kitéve, amelyek 1 százalékgig terjedtek. Laurakohónál az árvesztés 2 százaléknál is több volt. Bankok, amelyek majdnem 1/2 százalékgot estek, az uralkodó pénzbőség kedvező hatása alatt állottak. Ugyanígy járadékok is, melyek lényegtelen javulást értek el. Vasutak közül osztrák-magyar államvasut és olasz értékek jobb megítélés alá kerültek. Egyéb vasuti részvények azonban lényegtelenül gyengültek, különösen amerikaiak gyenge newyorki jelentésekre. Hajózási és villamossági részvények meglehetősen szilárdan tartották magukat. A tőzsde zárlatának irányzata engedékeny. A készpénzpiac ipari értékeinek forgalma nem volt egységes. Vas- és kőszén-részvények gyengültek. Napi pénz utimón át 3 1/2 százalékg, magánleszámitolási kamattal 2 1/2 százalékg.

Zárlatok jegyeztetik : 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék —, osztrák hitelrészvény 198.70, Déli vasut —, orosz bankjegyek 214.40, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.20, Disconto Commandit 177.10, Dinamit-truszt 155.50, Harpeni 190.40, Unifikált török járadék 91.10, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.70, Magyar koronajáradék 92.40, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 85.20, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 223.—, Gelsenkircheni 185.10, Laurakohó 197.75, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) október 29. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.95, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.80, Osztrák hitelintézeti részvény 198.70, Osztrák-magyar államvasut 146.40, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.22, Bécsi Bankverein 140.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 76.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.35, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 92.50, Osztrák-magyar bank 125.60, Déli vasut részvény 22.30, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 852.75, Párisi váltóár 814.16, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Engedő.

Hamburg, (Zárlat) október 29. 4.2 százalékos ezüstjáradék 98.85, 1860. sorsjegy 154.—, Déli vasut 22.25, 4 százalékos aranyjáradék 97.70, Osztrák hitelrészvény 198.90, Osztrák-magyar államvasut 146.50, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.—, Nyugodt.

London, október 29. Angol consol 8 1/4%.
Páris, okt. 29. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.90, Osztr. aranyjáradék 97.45, Magyar aranyjáradék 93.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 482.—, 3 százalékos Olasz járadék 103.80, Déli vasut elsőbbségi kötv. 285.—, 5 százalékos marokkói járadék 514.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.35, 4 százalékos Orosz járadék 1906. 101.—, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 522.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 426.—, 4 százalékos spanyol járadék 95.20, 4 százalékos unifikált török jár. 90.—, Török sorsjegy 168.50, Török dohányrészvény 403.—, Osztrák földhitelintézet 1111.—, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar Jelzalogbank 454.—, Banque de Paris 1508, Banque Ottomane 706.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 126.—, Meridional vasut 665, Keleti vasutak —, Wagon Lits —, Hartmann gépgyár 598.—, Rio Tinto 17.57, Sucrerie d'Egypte 35.—, Tula 292.—, Thomson Houston —, Uríkányi kőszén 166, Chartered 22.75, De Beers 352.—, East Rand 109.—, Jagersfontein 111.50 Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 62.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.—, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 7 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2. Váltó Svájcra (rövid) 1/2. Csek Londonra 250.95, Magánkamattal 2 1/4, Szilárd.

Gyengéséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsio által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiot

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálób, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halaszt — kérjük figyelmeztetni.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, október 29-én. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 3363 darab vágómarha és pedig 2034 darab magyar és tarka ökör, 563 darab magyar és tarka tehén, 111 darab bosnyák ökör, 58 darab bosnyák tehén, 208 darab magyar és tarka bika, 3 darab bosnyák bika, 146 darab magyar bivaly és 39 drb növendékmarha, — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.— 74.— koronáig, kivételesen — koronáig, középminőségű 56.—66.— koronáig, silány minőségű 46.—54.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 74—87 koronáig, kivételesen — K. középminőségű 62—72 koronáig, silány 48.—60.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű 60.—64.— kor.-ig, középminőségű — kor.-ig, silány 48.—58.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 40.—62.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Tarkatehén legjobb minőségű 42.—68.— koronáig, kivételesen 74.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, Bika legjobb minőségű 54.—68.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 40.—52.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű 32.—42.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Kicsontozni való marha 24.—40.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű 50.—56.— koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű 44.—48.— koronáig. Növendékmarha 40.—56.— koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás 500 darabbal volt nagyobb, mint a múlt héten, ennél fogva az irányzat lanyha volt s az árak általánosságban 2—3 K-val mm.-kint csökkentek.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, október 29. Felhajtott: 546 drb élő borju (közte — rugott), — drb leölt borju, — drb növendékmarha, — drb élő bárány, — drb leölt bárány.

Arjegyzések: Elsőrendű élő borjukért 80—86 fillér, kivételesen 88— fillér; középminőségű élő borjukért 70—78 fillér; leölt borjukért — fillér; silány és rugott borjukért 40—66 fillér, növendékmarháért — fillér, kilogrammonként, levonás nélkül. Élő bárányokért — korona, leölt bárányokért — korona páronként. Az irányzat lanyha. Az árak 4—6 fillérrel kg.-kint csökkentek.

HETI MŰSOR.

Október—November		Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uránia	Várszínház
31	Szombat d. u. este	A piros bugyellás	Carmen	A becsület Vírását a szerelem	Monár és gyermeke Van — de nincs	A sastiók	—	—
1	Vasárnap d. u. este	A kamélasz négy A piros bugyellás	Nürnbergi mester dalnokok	Az ördög A pénz	A hollandi lány Van — de nincs	Szürisusz A szerencse fia	—	—

Péntek, St.-Marx telefonjelentés darab borjut, goit sertést, élő juhok, 150 Eladási ár 76—96 fillér rendü — élő hizott sertés 100—120 fillér; könnyű süldő 116—120 bárány 16—30

Budapest, szállban ma t darab l., 498 darabot. Elké 24 darab vágó jött váltakozó Ser

Budapest, Hizott sertésár héz (páronként fillér Közép ferjedő sulyban páronként 320 119 fillér. Fia grammig terjed (páronként 25 nehéz (páronként fillérig, közép sulyban) 120— Sertésár volt készlet 37 felhajtott 47 szállított 20 maradt készlet irányzata: cs

Budapest, c radt 744 dar malacz. Pótfé — malacz. jés, 45 darat sen 1614 dar malacz. Elac süldő, — dara 515 drb serté Mai árak: Zsi felül életsuly levonással 350 kgr.-ig, — fillér — fillérig, fiatal közép fillér, életsuly nyú 220 kg.-ig 124—126 fillér felül — fillér Belföldi süldő fillér

HA

VIDÉK

Bécsi szurómarhavásár.

St.-Marx, október 29-én. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra fölhoztak: 5182 darab borjút, 3063 darab fiatal sertést, 2002 levágott sertést, 777 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 159 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 76-96 fillér; elsőrendű — fillér; legelőre — fillér; élő borjú — fillér; legelőre — fillér; élő hussértés 84-116 fillér; élő hizott sertés 92-108 fillér; levágott nehéz sertés 100-124 fillér; levágott hizott sertés 96-115 fillér; könnyű sertés 130-142 fillér; elsőrendű süldő 116-128 fillér; levágott juh 56-90 fillér; bárány 16-32 korona páronként.

Heti lóvásár.

Budapest, október 29-én. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 258 darab I., 498 darab II. oszt. lovat. Összesen 756 darabot. Elkelt 350 darab ló. A székesfőváros 24 darab vágólovat vásárolt 50-94 korona között váltakozó árban.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, október 29-én. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig ferjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 118-119 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 119-120 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 120-121 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) 120-122 fillérig.

Sertésüzlet: 1908. évi október 27. napján volt készlet 30439 drb., 1908. október hó 23-án felhajtott 477 darab, 1908. október 28-án elszállított 202 darab, 1908 október 29. napjára maradt készletben 30714 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertésüzletvásár.

Budapest, okt. 29. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 744 darab sertés, 56 darab süldő, 4 darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 870 darab sertés, 45 darab süldő, — darab malacz, összesen 1614 darab sertés, 101 darab süldő, 4 darab malacz. Eladatott 1099 darab sertés, 20 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 515 drb sertés, 72 darab süldő, 4 drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 94-102 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig, 92-96 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 116-124 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 118-126 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 124-126 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fill-ig, könnyű 140-300 kgr.-ig. fillérig, ételsulylevonással — fillér. Belföldi süldő 110-112 fillérig, horvát süldő — fillérig. Malacz — fillérig. Arak

minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

VIZALLAS.

m e t e r		m e t e r	
okt. 28. okt. 29.		okt. 28. okt. 29.	
Ión	Székely	0,31	0,31
Duna	Pannón	1,09	1,07
	Lina	1,50	1,50
	Bécs	1,58	1,58
	Pozsony	0,23	0,23
	Komárom	1,02	1,01
	Budapest	0,44	0,43
	Paks	0,40	0,4
	Mohács	0,30	0,38
	Gombos	1,01	1
	Iljéidék	0,31	0,21
	Pancsova	0,40	0,50
	Orsova	0,28	0,40
	Morva-falu	0,19	0,20
	Zsolna	0,32	0,3
	Trencsén	0,32	0,31
	Szered	0,27	0,26
	Szt.-György	0,20	0,20
	Sárvár	0,27	0,23
	Győr	1,58	1,11
	Várasd	1,43	0,7
	Zala	0,42	0,70
	Barcs	0,19	0,0
	Bécs	0,21	0,38
	M.-Szerdah	0,1	0,18
	Zágráb	0,06	0,12
	Sziszek	1,48	1,15
	Mitrovicza	0,37	0,38
	Dás	0,32	0,39
	Szatmár	0,49	0,4
	N.-Majtény	0,40	0,38
	Munkács	0,12	0,11
	Homonna	0,10	0,04
	Perocseny	0,1	0,1
	M.-Szege	0,09	0,05
	Tókeháza	0,02	0,01
	V.-Námény	0,4	0,05
	Tokaj	0,26	0,18
	Piszfalv	0,60	0,78
	Szolnok	0,02	0,97
	Csongrád	1,76	1,84
	Szeged	1,27	1,27
	T.-Becse	1,41	1,05
	Tilaj	0,08	0,39
	Hód	0,1	0,21
	Tanols	0,50	0,38
	Rátf	0,23	0,61
	Ladomca	0,23	0,61
	Zelca	1,50	1,05
	H.-Námény	1,04	0,33
	Margitta	0,58	0,20
	P.-Ulfalu	0,39	0,12
	Cemesa	0,21	0,25
	N.-Várasd	0,37	0,1
	Bélnyos	0,15	0,39
	Panko	0,33	0,15
	Burahonc	0,27	0,56
	Borosjenő	0,55	0,15
	Bécs	0,51	0,22
	Gyoma	0,2	0,55
	Gy.-Icsérvár	0,1	0,1
	Branyszka	0,1	0,1
	Soborján	0,1	0,05
	Arad	1,06	1,1
	Makó	0,43	0,37
	K.-Kötelény	0,20	0,1
	Kiszé	0,49	0,1
	Vamosvár	0,91	1,0
	Becske	0,70	0,74

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 29. —

Kinevezések. A marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke dr. Vas Aron és Kondray Márton marosvásárhelyi törvényszéki díjtalan joggyakornokokat a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokokká; a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóság Barabás Varga János díjnokot segéddíjas pénzügyi kezelési gyakornokká; a nagykárolyi pénzügyigazgatóság Thanoffer István díjbányai lakost a szatmárnémeti adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Timcsák Aladár szombathelyi törvényszéki jegyzőt a löcsei törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Braun Salamon György István szolnoki lakos Bálintra, Alexanics György nagyberegi lakos saját, valamint György, András, Julia, Jenő, Gyula, Emma és Antal nevű kiskoru gyermekei Antalra, Bobojcsos Péter karczagi lakos, valamint Frigyes, Ilona, Mária, Péter, Etelka, Valéria nevű kiskoru gyermekei Burgányira, Bunevác István kaposvári lakos saját, valamint István és József nevű kiskoru gyermekei Bonnyaira, kiskoru Mandel Manó és Jenny budapesti lakosok Lukácsra, Adler Mórca budapesti lakos Adorjánra, Kammer Herman budapesti lakos Ivánkára, kiskoru Kakas Gyula mezőtarkányi lakos Kalmárra és kiskoru Vantulek István Zoltán monori lakos családi nevének Vajdára kért átváltoztatás megengedte.

Pályázatok. A nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói, a szamosújvári járásbírósnál bírósági végrehajtói, a kisvárdai adóhivatalnál adótitzi, a löcsei pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviségnél pénzügyi számtitzi, járási számvévisői, a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviségnél számgyakornoki, a községi adóhi-

vatalnál díjas, a szombathelyi és a löcsei adóhivataloknál díjtalan gyakornokai, a topánfalvi és nagyilondi járásbírósnál telekkönyvi átalakító-díjnoki állásra 2 hét; a tapolyi főszolgabíróságnál irnoki, a Magyar Nemzeti Múzeum növénytani osztályánál szolgáló állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1908. október 29-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Hazánkban tegnap túlyomóan száraz idő uralkodott. A hőmérséklet lényegtelenül változott és az ország keleti felén gyenge éjjeli fagy ismét előfordult; a hőmérséklet különben a normális körül van és maximuma: Czirkveniczán 20C°, minimuma: Botfalun —6C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Állomás	Legnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max	min.
A.-Szalóna	76,8	0,8	K	3	0	15	1
Ungvár	75,1	0,4	N	3	0	17	3
Körmök	75,7	1,0		3	0	14	3
Losonez	74,4	2,3		3	0	14	3
Órvalla	74,1	3,2	SW	1	4	17	3
Budapest	74,3	6,2		4	0	15	9
Herény	74,4	2,7		4	0	11	9
Kosztoly	74,8	8,6		4	0	12	6
Pöcs	75,0	8,6	N	2	4	13	7
Zágráb	74,4	8,7	ENE	1	4	11	9
Pünne	70,2	10,9		2	2	16	13
Szeged	74,7	4,5	W	1	3	10	6
Tomosvár	75,2	0,9		3	0	15	4
Nagyvárad	73,7	3,4	W	0	1	14	3
Kolozsvár	77,4	2,5		1	1	12	2
Nagyzeben	75,9	3,2	SE	1	1	14	1
Szatmár	—	—	SW	1	0	14	3
Eger	—	—	W	1	1	14	3
Árvaváralja	—	—	W	1	1	14	3
Sármely-bánya	—	—	W	0	2	13	2
Komárom	—	—	SE	1	2	15	9
Magyar-Ovár	—	—	SE	1	4	15	8
Sopron	—	—	S	2	1	11	7
Eszék	—	—	NE	1	3	16	7
Cirkvenica	—	—		1	4	12	16
Debreczen	—	—		1	1	14	1
Kecskemét	—	—		1	1	14	1
Oroszáza	—	—	SE	2	0	14	5
Arad	—	—	E	2	3	14	6
Szombolya	—	—	K	1	3	15	4
Versecz	—	—	SE	2	2	13	0
Orsova	—	—		1	1	11	0

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: FAJORNÁTYÁS

Halottak napjára

a legszebb és legolcsóbb

élő- és művirág-koszorúk

— kaphatók —

„RIVERA” virágnagykereskedésben

Budapest, VIII., Eszterhazy-u. 2., Rakóczi-ut sark. Telefon: 89-39. Sürgőnyezim: „Gladulus” Bp st. Vidéki megbízások pontosan eszközölteknek.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága. 221995/908. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére jövő 1909. évi január hó elsejétől számitandó egy, illetve három éven át felmerülő üvegmeműanyagok szállítását biztosítani szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező árakat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati űrlapul szolgál, valamint a szállításra vonatkozó részletes módzatok a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-ut 73., II. em. 40.) ingyen megkaphatók.

A szabályszerűen kiállított ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 12-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték cz. n. külzímmei látandó el: „Ajánlat 222995/908. A. III. számhoz”.

Bánatpénzül az ajánlott üvegmeműanyagok egyévi értékének 5% készpénz, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi november hó 11-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módzatok betartása mellett állítanak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1908. október hó.

Az igazgatóság.
(Utánvomas nem díjazatik.)

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NŐSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ES MŰORÁS-üzletében szerezhetik be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK. ÁRJELEZÉSEK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

SZÍNHÁZAK

Pénteken 1908. október 30-án.

Nemzeti Színház

A három testőr.

Vigilálók 3 felvonásban. Irtá: Herczeg-Ferencz.
Kovács, Molnár, Várady, Dezső, Nádai, Feltes, Rózsahegy

Királyszínház

VAN, DE NINCS.

Operett 3 felvonásban. Irtá: Ferencz. Zenéjét szerzette Jacobi Viktor.
Személyek: XVII. Nepomuk, Boross, Amarantha, Felesége, Madaryszay, Fudoxa, Orley F., Paracicsom, Csizsér, Friss hadigymisz, Szirmai, Fucses, pénzdegyem, Papir, Syrion, apród, Simai, Komorna, Hornyik J., Dr. Vandenintz V. Gábor, Miska, szolgálja, Palásthy, Udvari köllő, Sáfrány, Udvari szabó, Szabó

Várszínház

MEDEA

Tragédia 5 felvonásban. Irtá: Grillparzer, Fordította Ambrus Z.
Kreón, Ivánfi, Kreuz, Paulay E., Jazon, Mihályfi, Medea, Jászai M., Gora, S. Fái Sz., Amfiklonok követe Bakó, Földműves, Barot, Rabzsoza, Narcisz

Magyar Színház

A szerence fia

Komédia 4 felvonásban. Irtá: Drégely Gábor.

Vigszínház

A pénz.

Színmű 3 felvonásban Irtá Garry Andor.
Wimmer Marcell, Hegedűs, Mária, a felesége, Varsányi, Singer, Balassa, Ló, a fia, Tanay, Háróné, Haraszthy H, Zeltste, Tinanyi, Friedmann, Tapolczai, Teresi, Hegedűsné, Szűcs, Rajnai, Szaberné, Garai M., Gyermek, Ferenczi M., Öreg Salzer, Kazaliczky

M. Kir. Operaház

Zárva

Uránia-színház

Bűn és bűnhődés

Kezdeté fél 8 órakor.

STEINHARDT MULATÓ

Kezdeté 8 órakor. Ma és mindennap: eredeti újdonságok
1/2 órák: DAKILOSKOPIA bohóság, 1 fel. Irtá: Lucifán
11 órák: Tisztességes lakók 16v. életkép, 1 fel. Irták: Glinger és Tauszig.
1/2 órák: Meztelen tények Bohózat, Irták: 1 fel. Glinger és Tauszig
Többé: Bovió és Benedetti, Saranana ballet csoport és Steinhardt, Gyártás új színdarabok.
Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 23. és Özv. Konfi Jásainé térszójában Andrassy-ut 23.
A gyönyörűen átalakított telkenben tánc reggeli, kitűnő attrakciók, nagyszerű zenekar.
Vasárnap délután mérsékelt helyre előadás. KEZDETE 1/4 órakor.

PARADICSOM KABARET

ÜLLŐI-UT 46. szám. — Telefonszám: 115-84.
Igazgató-tulajdonos: Windisohi Rezső József, művezető: Adorján László, karagy: Nádor Mihály.
MEGNYILT: 1908. OKTÓBER HÓ 15-ÉN.
Fellépnek: Révész Ilonka, Nogrady Gigi, Sándor Steli, Berényi Manózi, Eroskövy Károly, Szabó Dezső, Lugosi Jenő, Dalnok Imre. Tartán Vilmos schansontler rövid vendégszeroplése. — Helyárak: Főhely 3 korona, támlásszék 2 korona, ülőhely 1 korona.

FOLIES CAPRICE

gazgatók: LEITNER és KELETI Főrendező: ROTT SANDOR
Budapest, Révai-utca 18. sz.

Az előadás kezdete fél 9 órakor

11 órák: Ujdonság!

FREIE LIEBE

Érkezőkép, Irtá: Satyr. Rendező: Werner Ödön.
Ezt megelőző: Fél 10 órakor:

A műlövés.

Bohózat, Irtá: Tábori Emil. Rendező: Rott Sándor
Továbbá: Türk Berta, Nanon, Gerő József és Zöldi Mária új szülőszámokkal. Trebitsch Sándor mint háromór.
Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Az első emeleti Casino de Parisban elsőrangú tánc attrakciók
— Kezdeté fél 12 órakor. —

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17
TELEFON: Igazgatóság: 317. Jegypénztár: 93-36. Kévtőhá: 17-97. Sajtóiroda: 81-71. Reklámosztály: 49-52.

Ma és minden este IFJABB SCHAEFFER SYLVESTER az artisták királyának vendégjátéka
Budapestben első ízben lép fel.
Mem tévesztendő össze más hasonló nevű művészzel.
Az előadás kezdete este 8 órakor.
Jegyelővétel 10-1 és 8-6 óráig a nappali pénztárnál.
A télikerben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK szingányzenekara hangversenyez.

ROYAL ORFEUM

Minden este 8 órakor nagy előadás.
Lalla Selbini, Joskarons, Partalla, 4 Troubadour, Rosé és Milford.
Csak a hó végeig! Csak a hó végéig!

VERA VIOLETTA

Eysler és Stein látványos operettje.
A telikert telikertében reggeli 5 óráig tánc attrakciók és hangverseny.
Minden vasárnap és ünnepnapon 1/4 órák mérsékelt helyárakkal délutáni előadás.

BUDAPESTI CABARET

BONBONNIERE ☑☑☑☑☑☑
VI., Teréz-körút 28. ☑ Telefon 52-88.
Minden este 9/4 órakor
Szabad lakota. Kovács bácsi fia. Őrási sikerű kacsatató bohózatok. A 3 személyes ágy. vagy Odómér és az Auorharisanya. Nagy Fantasztikus, látványos, fényes kiállítású operett paródia.
Turchányi Olga, Nyáray Antal, Vörös III, Kókány, Antal, Virág, Kébök, Boross stb. Conferencziám. Szalay.
Kelenként 4 színpadi tréce. 2) cabaretszám.
Jegyek: 6, 5, 4 és 3 koronáért az összes jegyelárusító helyeken. Hővebbet a piaktatók.

Perzsa-szőnyegek
nagy választékban rendkívül jutányos áron kaphatók.
Vászonárak. Kelengyék.
Wittmann Frigyes és Fiai
V., Váci-körút 6.

Butor
Kézpénztár, vagy részletfizetésre legelőszöbhan
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknl
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

FODOR KÁROLY
vívó- és testedző-intézete
BUDAPEST Flók-intézeti
IV., Koronaherceg-u. 3. | Andrassy-ut 88.
Speciális tanács gyermek-tornában s gyermekvívásban

A törvény követelményeinek megfelelő

Alföldi fehérkeresztes

Sósborszesz

a legáltalánosabban kedvelt és nélkülözhetetlen háziszter, igen számos esetben kitűnő szolgálatot tesz, mert

erősítő! üdítő! edző!

Barack-pálinka

közkedvelt ital.

Radial Elixir

kitűnő gyomorkeserű páratlan hatásu!!

Gyártja: az Alföldi Cognacgyár

r.-társaság KECSKEMETEN.

Mindenütt kapható!

Tessék mindenütt csakis eredeti

Alföldi Cognacgyár Kecskemét gyártmányt kérni.

Gőzeke acetylen-lámpák

Ejéni szánásoknál gőzekre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Automobil - lámpák

kézi, koosi, koosrud, pózna, asztali, udvari, kerti, istálló

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF

Automobil R. T. 22 Budapest.

Főüzlet: VI. ker., Mozsár-utca 9. szám.
Városi üzlet: VI. László Ferenc-tér 10. szám.

Telefon: 16-28. Városi üzlettel: 118-34.
Sürgőnyozim: PNEUMATIK.

Aranyozók kivételével ingyen és bérmentve.

1901-1908. szám.

Versenytagyalási hirdetmény.

A Dráva folyónak az Adelinstan pusztát érintő szakaszán 1908. évben végrehajtandó partbiztosító munkálatokhoz szükséges 8672,4 m³ terméskő szállításának vállalatba adása céljából az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál folyó évi november hó 14-én d. e. 11 órakor nyilvános zártajánlati versenytagyalás fog tartatni.

A versenytagyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek. Az ajánlati feltételek, a tervek, továbbá a kötendő szerződés tervezete, valamint annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek a hivatalos órák alatt az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők s ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előírt minta használatával kell kiállítani, a fentjelzett nap délelőtti 10^{1/2} órájáig az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyújtandók be.

Eszék 1908. évi október hó 28-án

Magy. kir. folyammérnöki hivatal.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyítására óriási tapasztalattal folytat legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvosudor specialitást.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, bevony vagy idült hurutját, viselési nehézségeket, hólyagbaj, leukétyket, syphilit, lég- és hálggerincsbajit és bármily női betegségeket.

Budapest, 10., Karoly-körút 10. I. emele.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidéktelek levél útján is biztos eredményre gyógykezelés és gyógyszerrel is gondoskodik. - Nőknek külön váróterem, külön kijárat.

BUTOROK

káló, ebédő-, szalend rendezések, továbbá ur-asoda, írda berendezésel és mahagoni butorok, szőnyegok és függönyök valódi angol bérgerintarák eladása és vétel.

Wechster Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 262

Korincsy-utca sarok.

A legelőnyösebb részleffizetésre

zongorát,
pianót,
czimbalmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a leg-
újabb rendszerű

bankhitel

útján kizárólag csakis
Reményi nagy magyar hang-
szertelepén.

Prospektus és árjegyzék in-
gyen.

Budapest, Király-
58. szám.

BUTOR
DUS VÁLASZTEREM
KÉSZPÉNZRE MINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
KENDIVÜLI OLCSÓÁRON
KAPHATÓ

EHENTREU TESTVÉREK
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-SAROK)
KIS ÉS NAGY FEGYVERÉK INGYEN - TELEFON 8227

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. or. és kir. orvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbaj, sebeket, bajakört (syphilit), lószarkok, elgyengült férfierő, időségeknek is, onfertőzést és annak utóhatásait, idős- és hálggerincsbajit, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyásiker.

BIZTOS gyógyulást keresőknek neml betegségekben szenvednek,

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkület, viselési zavarok, éjjeli magöntések, sebok és bajakores hántalmak (syphilit), az onfertőzés utóhatásaként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily békítések stb. nőknek fehérifolyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógyításon alapuló legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. or. és kir. osztály főorvos országos híró és a legelőnyösebb, 23 éve lenálló rendelés intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időit húgycső és hólyag bajok vizsgálatára vilamos húgycsőtükror segítségével.

Vidéktelek levélre kimerülő válasz és szakorvó tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodik. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

BUKSZERTELEPÉN
BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEYZÉK 2000°RAZZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Péntek,
vagyon
ezáltal
62 500
vezet,
a közö
pillanat
kedves
J
a XX
osztá
nyer
125.0
leszs
Legua
1,0
(Egy
10
1 N
1
2
2
2
2
2
1
3
3
6
9
13
44
61
22
475
981
1635
165
39675
5325
5325
8765
62 500

KISS szerencsésje NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal *állandóan reménye van* gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 125.000 sorsjegy közül 62 500 nyer, tehát *biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélyek páratlanok*, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál, mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség *teljes bizalommal van* az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsésjét, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját *neve*, vagy más önnek kedves név melletti sorsjegyszáma egy nagyobb nyereséggel lesz kihúzva már a legközelebbi húzásokon.

Kisérlelje meg szerencsésjét nálunk, mert

KISS szerencsésje NAGY! KISS KÁROLY és Társa

bank részvény-társaság, a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Központ:

Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Fiókhelyek:

Erzsébet-körút 22. és Rákóczi-ut 55. sz. alatt.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél	8127	Constantin	119440	Ferdinand	92142	Izidor	78248	Manó	94920	Róland	78322
Adolf	91521	Clementina	51250	Ferenc	13368	Izsa	90826	Marcell	2176	Rozália	2448
Adorján	108042	Clarissa	23122	Florea	73348	János	2319	Margit	13784	Rózsi	3869
Adrien	18622	Czár	91902	Florian	32072	Jakab	92456	Mária	67687	Rudolf	105970
Ánes	5224	Cecilia	8544	Fleris	94209	Janka	11920	Mariska	365	Salamon	98674
Agost	92834	Carolina	57734	Fodor	50641	János	21364	Márk	29454	Sámson	46799
Akos	158105	Camilla	18629	Franciska	3812	Jenő	7494	Márkus	96831	Sámuel	67057
Aladár	19113	Roske	107478	Frida	68015	Johanna	68924	Márton	119389	Sándor	8132
Alajos	8308	Boriska	3479	Friyos	73125	Jolán	99795	Mate	51259	Sándor	29442
Albert	94340	Dániel	27081	Fülöp	48152	Jonás	53982	Mattid	3478	Soboszlán	73122
Altonz	104196	Dávid	23522	G. bor	8393	J. zsa	67279	Mátyás	8186	Simon	91902
Amália	8126	Demeter	90770	Gábor	68007	József	4967	Molnár	91899	Tolán	8544
Ambrus	96067	Démján	3865	Gáspár	90781	Judit	10490	Menyhért	105994	Szaniszló	57784
Andor	103691	Dina	119440	Gedeon	90781	Julia	29158	Mici	51384	Szerény	13692
András	19111	Dózsa	21398	Gergely	102251	Juliska	37794	Mihály	18625	Szidónia	107478
Anna	93340	Dobokos	94913	Gertud	2329	Kajetan	48148	Miklós	9228	Szilárd	37079
Antonia	106929	Dóra	67817	Géza	29441	Kalmán	53387	Miksa	21375	Tamás	27928
Antónia	95327	Dorolya	4067	Gida	51228	Kamil	64284	Mór	91094	Taszi	48152
Alfred	92319	Döme	93842	Gizella	4067	Karolin	92588	Náci	100968	Leófi	94244
Alice	110196	Dömötör	93842	Gollrid	204	Károly	75905	Nándor	8532	Leófi	8398
Aranka	93338	Eberhard	21374	Gusztáv	74126	Katalin	21184	Natalia	19767	Leófi	68007
Armin	106185	Edith	67386	György	90801	Kazimér	91095	Natán	90799	Léda	90799
Arnold	95349	Edo	29946	György	196157	Konrad	10800	Nelli	10835	Léda	10251
Aron	108302	Eduard	106184	György	32071	Konstantin	39570	Neszt	8399	Léda	3241
Arpad	92313	Elek	21532	György	54404	Kornél	8228	Nézi	14028	Tibor	9944
Arthúr	107936	Emém	67329	Gyula	28147	Kornélia	22154	Nina	21686	Tivadar	51328
Arilla	95340	Emomora	5395	Gyula	94983	Kristóf	94984	Oktávius	94984	Tobias	18645
Augusta	108112	Ella	92570	Habakuk	825	Krisztina	12859	Olga	119167	Tóth	5204
Aró	93337	Ella	8545	Hedvig	108024	Lajos	51178	Orbán	50562	Ulrik	74126
Aurélia	108557	Elvira	58579	Heinrich	95380	László	29463	Oszkár	95339	Urbán	90891
Baiás	114442	Ella	91314	Henrik	58186	Laura	95025	Óhelo	108054	Valentin	106157
Bálint	108391	Emmanuel	106164	Hermann	20181	Lázár	8379	Ottó	119198	Vatéria	32076
Beatrix	92347	Emil	51222	Hermine	51221	Léonard	18648	Ottó	8813	Vencel	54404
Béla	107193	Emilia	22222	Hubert	10427	Lenke	20554	Uttokár	53895	Vendel	23147
Bendi	21878	Emma	90757	Hugó	39694	Leó	95825	Ódon	92576	Verona	94983
Barnabás	34084	Enre	8354	Tholyka	27186	Leontin	197479	Pál	8545	Vidor	8205
Benedek	78867	Erika	60095	Ida	12710	Leonora	45590	Paula	58579	Viktor	108024
Benjamin	94210	Ernesztin	45585	Ignác	91530	Lidia	8194	Péter	91314	Viktória	93399
Berold	92491	Erő	102282	Illa	32069	Lina	67617	Piroska	106164	Vilma	58136
Bernát	21838	Ervin	50893	István	45558	Lipót	21637	Pista	51239	Vilmos	20108
Berta	13963	Erzsébet	30573	István	78322	Livia	93388	Ponrác	22221	Vinco	51321
Berlén	106196	Etel	9492	iro	22443	Lőránt	108115	Ráchoz	7579	Walter	119427
Blanka	64617	Eugénia	20176	Irén	3369	Lothard	8383	Rafael	8354	Wladimir	39594
Béla	619	Eva	13034	Irma	105076	Lóvine	10119	Rovina	60034	Zoltán	27186
Béldoz	94923	Fabián	67667	István	93674	Lucia	48181	René	45535	Zsolt	12710
Boldizsár	51290	Fani	3395	Ivan	96779	Ludvig	94241	Rozsó	12233	Zsigmond	91089
Borbála	39814	Felicja	29464	Ivor	67857	Lujza	22157	Richard	50565	Zsófia	82099
Christina	41698	Felix	90831	Zabella	8139	Máda	6218	Róbert	39579	Zsuzsanna	45558

A szives megrendeléseket postafordult val kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. oszt. sorsjegyek

Árai:

Nyolcad	150 korona
Negyed	3.-
Fél	6.-
Égész	12.-

Húzása:

november 19. és 21-én

Tessék kívágni és otmünkre beküldeni!

MEGRENDELÉS

Kiss Károly és Társa bank részv.-társ.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIII. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeken küldöm, felelő módor egyidejuleg postautalványon küldöm, sziveskedjék kérem utánvetelezni.)

K.....
Név:
Lakhely utca, házszám:
Utolsó posta, (megye):

Jegyzék

a XXIII. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 62 500 nyereségyéről, mely a 125.000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség

1.000.000

(Egy millió korona)

1 Julalom	Korona	600000
1 Nyer.		400000
1		200000
2		100000
2		90000
2		80000
2		70000
2		60000
2		50000
3		40000
3		30000
3		25000
6		20000
9		15000
13		10000
61		5000
92		3000
475		2000
961		1000
1635		500
165		300
39675		200
5325		170
5325		130
8765		100, 80, 40
62 500	nyereség és juta omdf)	korona

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 23

Nefejejts
Ha szeretsz ide jösz, ha nem B-re.

Gimnáziumi,
polgári iskolai magánvizsgákra lelkiismeretes előkészítő **Magán- tanulók** előkészítése Rottenbiller-utca 1. 9239

Gyümölcsfa
díszfa stb. őszi árjegyzékkel ingyen szolgal, kertfalakításokat ellátal Weber faiskolája Békásmegyeren. (Budapest mellett.)

12 drb. Makart-fénykép, matt vagy fényes 5 frt. 12 Kabinet, matt vagy fényes 4 frt. 12 Visit 1.50 a legszebb kivitelben **HERZ fényképésznél,** Budapest, Rákóczi-ut 16. Vidéki megrendeléseket bármilyen fénykép után.

Azonnali pénz-
előleggel beraktároznak butort, kocsikat, varrógépeket, autómobil és kereskedelmi árut, száraz raklárainkban „utólagos díjfizetéssel” és igen mérsékelt díjak mellett. Tauber Armin és Társa, Baross-tér 18. Telefon 97-66.

«Fidelitas»
magánnyomozó intézet VI., Nagymező-utca 45. Elvállal kényes megfigyeléseket, nyomozásokat és házassági információkat.

Egyéves önkéntes
lehet minden fiatal ember, aki az egyéves önkéntességre képesítő vizsgálatot leteszi Ezen vizsgára mindenki, rövidesen legjobbak sikerrrel elkészülhet. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest Thököly-ut 8. I. 3.

Magán építőiparos-
iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Vágti József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 29110

Pótvizsgákra,
Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészítő (hölgyeket is) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyegyet kérek. 7808

Szaktanárok
vezetése alatt előkészítettnek felelősséggel, legrövidebb idő alatt, legjobb sikerrel, díjazás csakis sikeres vizsga esetén, gyermekek és felnőttek (hölgyek is), kik 6 elemi végezték, polgári iskolai magánvizsgákra, továbbá gimnáziumi, kereskedelmi, reáliskolai tanulókat, javító- vagy pótvizsgákra és mindenféle magánvizsgára. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3 ajtószám.

Pénzszekrények
és amerikai irodabútorok használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít **Hirsch és Társa** Budapest, VII., Szegegyház-tér 5.

Gepészet
ezimű állandó rovata van a honföldön megjelenő „Molnár Lapja” szaklapnak (Budapest, V., Csáky-u. 12.) és műtárvány-számok ingyen küldetnek azoknak, akik levelezőlapon kérik. Minthogy ebben a rovatban a legújabb technikai újításokon kívül mindaz előfordul, amire gépészeknek, művezetőknek, elektrotechnikusoknak, motorvezetőknél, fűtésnek, gépjármű-munkásoknak az üzemből és azon kívül szük-ségük van, ennél fogva valóságos elragadtatással nyilatkoznak arról a rovatról azok, akik megismer-ték. A hettlap ára egész évre 8 kor. félére 4 kor. 28967a

Téli
csemoge fajszió fagymentes csomagolással póstakosaranként 2.40, 25 kilónként 10 kor. téli nemes fajalmák különleges példányok vegyese-n mázsánként 32 korért, kosaranként 2.40 óriás és nemes birs-almát 25 kilónként 6 korért, póstakosaranként 2 K. Fajborokot hektoliterenként 24 nagybanit vételnél 18 korért. Szabó Csongrádról.

Mézédes
téli fajsziót fagymenteseket mázsánként 32 K. téli különleges fajalmát csakis válogatott zamatos példányokat mázsánként 24, 28, 32 és 38 korért, óriás birs-almát 25 korért, pósta kosaranként bármelyikből 2.40 téli körtét 3.20 fajborokot hektoliterenként 24 kor-ért nagybanit vételnél 20 K-ért. Gyümölcskiv. Csongrádról.

Házilag
főzött cukorédes kajszi baracklékvárnak és különleges birsalma-sajtnak kilóját 2 korért, mézédes szilvalekvárnak 1 kor., papirhéjú diót posta zsákonként 3.50 korért szállítja Szabó Csongrádról.

Ananász
barack lekvárnak és kiváló finom birsalma-sajtnak kilóját 2 korért. Házilag főzött mézédes szilvalekvárnak kilóját 1 korért. Papirhéjú diót postaszákonként 3.50 korért szállítja. Gyümölcs-kivitel Csongrádról.

Parlament
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás, Kereskedelmi akadémiailtanárok által oktatott szaktananyagok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapítottá Markovits Iván 1863-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépczégektől s más hirdetésünkkel utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beírások egész napon át 28944

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, állandó nagy rakár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyancsak államszámviteli állami vizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón, előkészít: **Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium** Bpest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel

Újposzket
ésőleg idejre nagysintén gazdasági és az összes gazdasági személyzetet, szakértelem és józanság-ért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl **Krakauer Armin** Budapest, Nagymező-utca-n. 25. Telefon 94-87.

Saját gyártmánya Vas-és rézbutorok
Részgy — 45.- frt
Vasgy matracozal 8.50 »
Gyermekágy — 11.50 »
Sodronyágy-betét 3.50 »
Vas- és rézbutorok gyári árban. 28048

WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám
TELEFON 67-01.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

Vilamos világitás
saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Stenográfia
Rákóczi-ut 60. Magyar, német gyorsírás oktatás ingyenes gépirás tanítás az összes rendszerű irógépeken. A »Stenográfia« Országos Gabelsberger gyorsíró és gépiró iskolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépirás, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Okleveles gyorsíró és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diktálás elkészítését és sokszorosítását. A »Kalligrafia« szöpirási osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szöpirásoktatás. Mersékelt tandíj. Beírások naponta kizárólag Rákóczy-ut 60. I. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Körlen tájékoztatást.

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletk feltűnés nélkül megfigyelését s el-tűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozását, bel és külföldön. **Barna Lóbor János,** Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon 103-52. 28587

Vadászfegyver
gyűtemény, részben öröksébből származó egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewer-kulcsu Lancaster 20 forint. Előrefekző lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru, Bücksflinte 40 forint. Schneller Mannlicher 28 frt. Ejectoros Hammerles Drilling, valódi Krupp acélsövekkel 65 frt. Winchester 35 frt Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodogghamerles, ugyanitt Görz Zeiss, Voigtländer és más finom fényképezőgépek, egy porzaszönyeg és egy motorke-rékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radonál. 49082

Soványáság
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtápló-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorhajosoknak külön-különhetetlen tápszer. Kint-tette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. — Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főrak-tár: Balázs Mór E. Budapest, VII. István-ut 11. II. emelet 1.

SZENZACIÓS KÖNYV!
IRODALMI CSEMEGE!
A nem kérdé-
és a térszámolom.
Tartalom: I. A bevezetés II. A nó és a prozituáció az ókban. III. A keretrendség ideje. IV. A mai kor állapota. V. A prozituáció világa. VI. A jövő iránya — Fényes László, a jeles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizmussal rajzolja meg, az igazságnak teljes megkelelő őszinteséggel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt a könyvnek, igaz bizonyossága az, miképp hihetetlen gyorsan kelt el az első öt kiadás 40.000 példány. Ez már a hatodik kiadás. A 114 oldal nyomott oldalas könyv ára bármennyire is csak 90 fillér. Bélyegben is be-küldhető. Kapható a Molnár Lapja» könyvnyomdájában Budapest, V., Csáky-utca 42.

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalonnarizsoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és réz-butorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. előlött Gyár-utca. Telefon 14-09.

Meghülésből
származó hurutos bajoknál használjon Réthy-féle cukorkát. Ara gyógyszer-tárakban 60 fillér. p

Szabók részére
mindennemű zsinór, gorob és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytársaság Nagymező-utca 46. 27903.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Sip utca 8. sz.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 133.
TELEFON 62-80.

Jogtudományi
és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra előkészít biztos sikerrel

Dr. Erős Vilmos
Jogi szeminárium.
Budapest,
Wesselényi-utca 18 szám.
30 forint.
Varrógépek
egy új valódi cseládi Singer varró-gép zárszekrény-nyel 5 évi jótállással csak 500 forintért.
SINGER A.
müegépésznel Budapest, főüzlet Akáca-utca 55. Mindennemű varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

BUTOR
részletfizetésre vagy meghatározott időre szolld árak és legkedvezőbb feltételek mellett.
Fotóvilágosítással szolgal
Liszt István
Bpest, IV. Koronaherceg-u. 2 (Kilyó-tér sarkán)
butorraktárban.
Több mint 600 képpel ellátott árjegyzékkel bármely 60 fillér ellen franko elküldjük
Elsőrendű **SINGER** varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 75 koronától feljebb és minden ár-emelés nélkül havi 8-10 korona esztétikázásra szállítunk 10 évi jótállással.
Láng Jakab és Fia
varrógép és kerékpár nagy-kereskedők
Budapest, VII., József-körút 41. Fő-üzlet: Baross-tér 4. sz. és Budán: Margit-körút 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Cárnyakkal nem dolgozunk.

MEGHODITOTTUK A VILÁGOT!
SEREBEN BELA KRISTÓF

Telt kebel.
Telt kebel két hónap alatt
Pilules Orientales

(keleti pilulák) Által, az egyedüli áttal, mely a mellet fel-tölti, helyreállít-ja a női mellet-nek természetes kőcsöndre, anélkül, hogy az egészségre ártalmas. Ga autálva arzenikkal mentes

Orvosi kiválóságoktól. Abszolút diszkrét. Egy doboz használattal utasítással franko 4-5 korona előzetes be-küldése vagy 6-75 korona után-vétel mellett.
I. RATÓ gyógyszerész PARIS. Raktárak: Bécs, R. Pasterhof gyógyszerész, Singer-stasse 15 Budapest, Thököly-utca 12. szerkesztő Király-utca 12.

INGYEN. SÉRVKÖTŐ,
műlábak, műkezek, mű-fűzők, támgépek, egye-nestartók, haskótekről és az összes betegápolási cikkekről szóló nagy képek és árjegyzé-keket bármely ingyen és bérmentve zárt borítékban küldjük.
Universális sérvkötők
páratlanok, kis gummi nyomlap-pal legnyakbórtóval és eltartható.
Sérvkötők
egyoldala 4-14, kétoldala 8-22 gummból 8-12 korona.
Gummihiaranyák, haskótegek
mértékeszerint készítenek.
Magyar Orvosi Műszertár
Bpest, VII., Rákóczi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben). Feutos címre és a város-keresztre ügyeljenek.

INGYEN DRÁGÁBB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CFA. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLANKER
ARA 10 KORONA KÉPVISELŐN MINDENNYI FELVÁTÁTNEN.
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN **RAFAEL** FÉNYKÉPÁNYTÓ ÉS BUDAPEST, VII. BUTTENBUER-U. 46. MŰTÖRTÉVI ÉS ISKOLAI PÁRTI NEKEMZŐVI KUALITÁSON GYŐZLEMLYI KÉRESEZTEL ÉS ARANY-ÉREKENYEL.